

ଆବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ:

୧. ଗୋଟିଏ ବେଲୁନ (ମେଝିମଝିଆ ଆକାର)
୨. କେତୋଟି ଖବରକାଗଜ ପୃଷ୍ଠା
୩. ଲେକ୍‌ଲେଟ (ମେଝିମଝି) କାଗଜ ଏହିପଦ୍ଧତିରେ : ପାଟଳ, ଲତା, ନାଟ ଓ ହଳଦିଆ
୪. ଧଳା ଗୁର୍ତ୍ତ ପେପର
୫. ପାଟଳା ପୁତା
୬. ଫେଭିକଲ ଏମ୍ ଆଉ ଆଡେସିଭ

୧. ବେଲୁନକୁ ୩/୪ ଇଞ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଡେଇ ପୁସ୍ତକ । ପତଳେ ପାଟା ନଈର ଉପରେ । ଗୁଡେଇ ତାହାଟି ନଈର ଉପରେ ପତଳେ ପୁତାଟି ଲଗାନ୍ତି । ଏହି ବଳାଗାନ୍ତିକା ଥିବା ପ୍ରକାରେ ହେବ ।

୨. ଖବରକାଗଜକୁ ୧"×୧" ବର୍ଗ ଆକାରରେ କାଟି ପାଣିରେ ୧୦-୧୫ ମିନିଟ୍ ଡିଲେଇଟିଅ । ଏହି ଲତା କାଗଜକୁ ବେଲୁନ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଉପରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଚଢ଼େଇ ଲଗାଅ । ଏହି ଉପରେ ପାଟ ବେଲୁନକୁ କାଗଜ ଲଗେଇଦିଅ । ଗୋଟିଏ ପତଳ ଲେକ୍‌ଲେଟାରିବା ପରେ, ପୁଣି ଏକ ପତଳ ଓ ତାପରେ ପୁତା ପତଳ କାଗଜ ଲଗାଅ ।

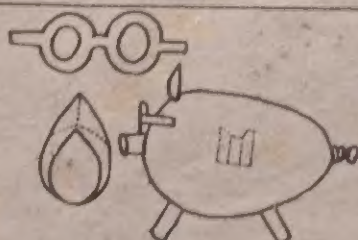
୩. ଏଥର ୧"×୧" ବର୍ଗ ଆକାରର ଲତା ଖବରକାଗଜ ନେଇ ଗୁଡେଇରେ ଫେଭିକଲ ଏମ୍ ଆଉ ଆଡେସିଭ ଲଗାଅ ଏବଂ ଗୋଟି ଗୋଟି ତଳି ପୁଣି ବେଲୁନ ଉପରେ ଚଢ଼େଇଦିଅ । ଏହି ପ୍ରକାରେ ୪ ପତଳ କାଗଜ ଲଗେଇ ୮-୧୦ ପତଳ ଲଗେଇ ।

୪. ବେଲୁନ ଶୁଖିଯାଇ ଡାହାଣ ହୋଇଗଲେ ତହା ଫୋଡ଼ି ବେଲୁନ ଗୁଡେଇଦିଅ । ଏହିପରି ଲେକ୍‌ଲେଟ ଖବରକାଗଜର ଗୋଟି ମାତ୍ର ଲଗେଇ । ଏହା ଉପରେ ଶେଷ ପତଳ ରୂପେ ୧"×୧" ବର୍ଗ ଆକାରରେ ପାଟଳ ବର୍ଗ ଲେକ୍‌ଲେଟ (ମେଝିମଝି) କାଗଜ କାଟି, ଗୁଡେଇରେ ଫେଭିକଲ ଏମ୍ ଆଉ ଆଡେସିଭ ଲଗେଇ ଲଗାଅ ।

୫. ୧.୧/୨"×୩" ଆକାରର ୫ଟି ଗୁର୍ତ୍ତ ପେପର ପୁସ୍ତକା ଲେଇ, ଗୁଡେଇରେ ୫ଟି ନଟି ୧.୧/୨" ଉପରେ ଟିଆନ୍ତି ତଳେ । ଲେକ୍‌ଲେଟ ଉପରେ ତହା ମେଝିମଝି କାଗଜ ଲଗାଅ । ଏହି ନଟିକୁ ଗୁଡେଇ, ବେଲୁନରେ ଗୋଟ ଲଗିଅ ଲଗାଅ । ପତଳାଟିକୁ ବେଲୁନର ଗୋଟ ଗୁଡେଇ ଲଗାଅ । ନାଚ ଉପରେ, ତହା ମେଝିମଝି କାଗଜ ଲଗିଅବା ଗୋଲକାଳ ଗୁର୍ତ୍ତ ପେପର ଚଢ଼େଇଦିଅ ।

୬. ଗୁର୍ତ୍ତ ପେପରରେ ଚଢ଼ିମା ଆଉ କାଳ ଟିଆନ୍ତି ତଳେ । କାଳ ଉପରେ ତହା ମେଝିମଝି କାଗଜ ଆଉ ଚଢ଼ିମା ଉପରେ ନାଚ ମେଝିମଝି କାଗଜ ଲଗେଇ, ବେଲୁନର ଗୋଟାଗାଳରେ କାଳ ଓ ଚଢ଼ିମା ଲଗାଅ । ଲଗିଅ ମେଝିମଝି କାଗଜରେ ଆଖି ଟିଆନ୍ତି ତଳେ ଓ ତହା ମେଝିମଝି କାଗଜରେ ଆଖିପିତୁରା ଟିଆନ୍ତି ତଳେ ।

୭. ୧"×୧.୧/୨"ଆକାରର ଦୁଇ ଖଣ୍ଡ ଗୁର୍ତ୍ତ ପେପର ନେଇ ତା' ଉପରେ ପାଟଳ ମେଝିମଝି କାଗଜ ଲଗାଅ । ପିସ୍ତାକାଳ ଦେଇ ଦୁଇପଟେ ଏହାକୁ ଲଗେଇ ଦେଲେ ଏହା ତଳେ ଲଗିବା ପରେ ତହା କାଳଦେଇ ।

ହୁଙ୍କ ! ହୁଙ୍କ ! ପୋକୀ କ' ପିର ଏବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।
ତମ କଲମ, ପେନସିଲ ଏବେ ସିଏ ରଖିବ ନିଶ୍ଚୟକ ।

ଫେଭିକଲ

ଏମ୍ ଆଉ

ସିନ୍ଥେଟିକ ଆଡେସିଭ

ଉତ୍କଳ ଗମ, ଉତ୍କଳ ଗମ, ଫେଭିକଲ'ର ଉନ୍ନତ ପରିଣାମ ।

© ଏହି ଫେଭିକଲ ଏବଂ ଫେଭିକଲ ଟ୍ରାଡ୍, ଦୁହେଁ ସିନ୍ଥେଟିକ ଉତ୍କଳ ଗମ, ଡି., ବଲେ-୪୦୦ ୦୨୧ ର ଲେକ୍‌ଲେଟ ଟ୍ରେଡମାର୍କ ଅଟେ ।

ଆମ୍ଭ ଫେରିଯାଏ ବାରବାର...
 ଦେଖ ମୋକ ସୁପର ରିନ୍ ର

ସୁପର ରିନ୍ ର ଶୁଭ୍ରତାର ମୋକ ଅନେକ ଦେଖ
 ପକ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଭିତରୂପ ଟେକଲେଟ କିମ୍ବା ବାଲ୍ ବୁଲନାରେ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର !

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ଲିଭରଲ୍ ଏବଂ ଭଣ୍ଡାର ଉପାଦାନ

ମନୋରମ ବିନ୍ଦି
ରୂପ ମେକିଲା
ନିଶ ଘନ କଳା
ଲୋଡ଼ନେ ଲାଗିଲା
ସଖି ଗୋ ଆଜ
ମନ ଓ ହୃଦିଲା!

ଶିଙ୍ଗାର ବୁଦ୍ଧିମ ବିନ୍ଦି
ସର୍ବୋତ୍ତମ ବସ୍ତୁ ବସ୍ତୁ ଉପାଦାନମାନଙ୍କରୁ
ନିର୍ମିତ । ସମାନ ଭାବେ ଲାଗେ ।
ପାଟି ପାଟି ଯାଏନାହିଁ କି ପ୍ରସାରଯାଏନା ।
ଲୋଭନୀୟ, ମୋହନୀୟ ରଙ୍ଗଛା
ଏଡେ, ତବ ବେଶଭୂଷା ସହ ସୁମେଳ
ଏ ସତେ !

ଶିଙ୍ଗାର କଜଳ
କୋମଳ, ନରମ, ଦମକଦାର ଘନକଳା
କଜଳ । ବିଶୁଦ୍ଧ ଉପାଦାନମାନଙ୍କରେ
ନିର୍ମିତ । ଆଖିକୁ ଶୀତଳତା, ସୁନ୍ଦରତା
ପ୍ରଦାନ କରେ । ଲଗେଇବା ସେମିତି
ସହଜ, ସପା କରତା ବି ସେମିତି ସହଜ ।

ଶିଙ୍ଗାର®

ବୁଦ୍ଧିମ ବିନ୍ଦି ଓ କଜଳ
ବିଶୁଦ୍ଧ, ସୌମ୍ୟ, ସୁନ୍ଦର ତବ ରୂପ ଅନୁରୂପ।

ଭାରତର ପ୍ରଥମ ଆପଣା କେବେବି

ନିମ୍ନର ନିଢ଼ିଆ ତେଲ ପାଇଁ ଅଧେଷା କରି ବସିଛୁ, କହିଲେ ?

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସବୁ ପ୍ରକାର ନିଢ଼ିଆ ତେଲ ଯେ କେତେ ଜନପ୍ରିୟ
ହୋଇଛି ତାହା ଅପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଶୁଣିଥିବେ ! ଏବେ ତାହା ଅବଶ୍ୟ
ଅପଣଙ୍କ ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା —
ଆଜି ଚିକିତ୍ସା ସମୟ ଲାଗିଲା !

ଅଧୁନା, ପୁରୁଷାବଳୀ ଏବଂ ସମସ୍ତେ ଆଜି ଏହି ପ୍ରକାର
ନିଢ଼ିଆ ତେଲ ଏଠାରୁ ଆଣିବାକୁ ଲାଗି
କ'ଣ ବାଣ୍ଟିଛନ୍ତି ! ଏହାର ପ୍ରଭୁତ୍ବର ଗୁଣ — ଯାହା
ଅପଣଙ୍କ ସମସ୍ତ ଦୀର୍ଘକାଳର ପ୍ରାପ୍ତି !

ପାରାଶୁଟ ନିଢ଼ିଆ ତେଲ

ଶେଷକୁ ଶେଷ ଜିନିଷଟି
ହୁଁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା !

ହେଟିଆରୁ ହେଟିଆ ପାଆରେ ବି ଧୂଳି ଭାରିପାରେ, ଯଦ୍ୱାରା ପାଆ ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇପାରେ, ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇପାରେ ।

ଡ଼ରମ୍ବ, ବ୍ୟାଣ୍ଡ-ଏଡ୍ ଲଗାନ୍ତୁ

ବ୍ୟାଣ୍ଡ-ଏଡ୍
ସଂରକ୍ଷଣ ଉଲ୍ଲତଉର । ଶୁଣାଏ ଦୃତଉର ।

Johnson & Johnson

BAND-AID and JOHNSON & JOHNSON are trademarks of JOHNSON & JOHNSON USA © J & J 84

ଜହ୍ନୁ ମାମୁଁ

ସମ୍ପାଦକ : 'ଚକ୍ରପାଣୀ'

ସମ୍ପାଳକ : ନାଗି ରେଡ୍ଡୀ

ଭାରତର ପୌରାଣିକ ଚରିତ୍ର ଓ କାହାଣୀମାନ ଶତ୍ରୁର ଚାପୁଆଁସୁଣ୍ଢି । ଭାରତର ପରମ୍ପରା ବୁଝିବା ସକାଶେ ସେସବୁ ଜାଣିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । 'ଜହ୍ନୁ ମାମୁଁ' ନିୟମିତ ଭାବରେ ପୁରାଣ ଓ ପ୍ରାଚୀନ ସାହିତ୍ୟର ଚରିତ୍ରମାନ ପରିବେଷଣ କରିବ । ଏ ସଂଖ୍ୟାରେ ରହିଛି 'ଅଜାମିଳ'ର ଚରିତ୍ର ।

ଅମରବାଣୀ

ବିକୃତଂ ନୈବ ଶକ୍ତିଃ ସଙ୍ଗଦୋଷେଣ ସାଧବଃ ।

ଆବେଷ୍ଟିତଂ ମହାସପୈଶ୍ଚନ୍ଦନଂ ନ ବିଷାୟତେ ॥

[ସୁଧା] ଲୋକେ ଖରାପ ଲୋକଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ରହଲେ ବି ନିଜେ ଖରାପ ହେବେ ନାହିଁ । ଚନ୍ଦନ ବୃକ୍ଷ ସାପମାନଙ୍କ ଆଶ୍ରୟ ସ୍ଥଳ ହେଲେ ବି ନିଜେ ବିଷାକ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ ।]

ବର୍ଷ : ୧୯

ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୮୫

ଅଙ୍କ : ୪

ପ୍ରତିସଂଖ୍ୟା : ଟ. ୨-୦୦ :: ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ : ଟ. ୨୪-୦୦

ମଜା ଭୟରେ ଆହୁରି ମଜା... ଗୋଲ୍ଡ ସ୍ପଟ୍'ର ମଜା!

ally flavoured. Contains no fruit juice or fruit pulp.

serve chilled

ଜହମାମୁଁ ସମ୍ବାଦ-ବିଚିତ୍ରା

ଗୌର ପରିଦେଲ ଶୁଆ

ସମସ୍ତେ କାହାରକୁ ପାଇଥିବା ବେଳେ ଘରେ ଗୌର ପଣି ସବୁ ନେଇଗଲେ । ହଠାତ୍ ଗୁଡ଼କଠି ଶୁଣିଲେ, ତାଙ୍କ ଗୋଷା ଶୁଆ କହୁଛି, “ରୋନ ! ଏଆଡ଼େ ଆ !” “ରବଟ ! ମୁଁ ହେଉଛି !” ଭଦ୍ର ମହଲ ପୋଲସକୁ ଜଣାଇଲେ । ନଥିପହରେ ରୋନ ଓ ରବଟ ନାମକ ଦୁଇ ଦସ୍ୟୁଙ୍କ ନାମ ଥିଲା । ସେମାନଙ୍କୁ ଧରକାରୁ ହୁତ ସମ୍ପଦ ମିଳିଗଲା । ଗୌର ଦୁଇଜଣ ଘରେ କେନ୍ଦ୍ର ନଥିବାର ଦେଖି ପରସ୍ପର ଡକାଡ଼କ ହେଉଥିଲେ ।

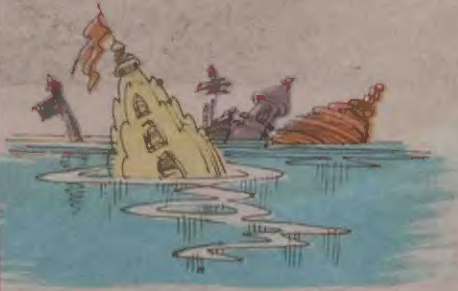
ଅଭୂତ ଧାତୁ

ନିଉ ହାମ୍ପସାୟାର୍ରେ ଅବସ୍ଥିତ ଗୋଟିଏ କୋମ୍ପାନି ଏକ ପ୍ରକାର ଧାତୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି । ସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ଯେ କୌଣସି ଧାତୁଭଳି ଶକ୍ତ, କିନ୍ତୁ ପାଣିରେ ପକାଇଦେଲେ ଏ ଧାତୁ ସୁସ୍ୱାସ୍ତ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବ ।

ଜଳମଗ୍ନ ଦ୍ୱାରକା

ମହାଭାରତରୁ ଜଣାଯାଏ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦ୍ୱାରକା ନଗରୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେହ ସ୍ଥାପନା ପରେ ପରେ ସମୁଦ୍ରଗର୍ଭରେ ଲୁଚି ଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବିରାଟର ଗବେଷଣାରୁ ଜଣାଯାଇଛି ଯେ ଏହା ସତ୍ୟ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦେହ ହଜାର ବର୍ଷ ତଳେ ଏ ନଗରୀ ଜଳମଗ୍ନ ହୋଇଛି ।

ଜାଣନ୍ତୁ କି ?

୧. ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ମନ୍ଦିର ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?
୨. କେଉଁ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ବାରଗଡ଼ ବଡ଼େଇ ବାରବର୍ଷ କାଳ କାମ କରିଥିଲେ ?
୩. ଓଡ଼ିଶାର କେଉଁଠାରେ ପ୍ରାଚୀନ
୪. ନାଲନ୍ଦା ଓ ତପସୀଲ ଭଳି ବିରାଟ ବୁଦ୍ଧପୀଠ ଥିଲା ?
୫. ଓଡ଼ିଶାର କେଉଁଠାରେ ମହାଶୟନ ପବନ ସ୍ୱାରକା ରହିଛି ?
୬. ଭାରତର ବୃହତ୍ତମ ହ୍ରଦ କେଉଁଠି ?

(୨୪ ପୃଷ୍ଠାରେ ଉତ୍ତର ଦେଖନ୍ତୁ)

ଅଜାମିଳ

ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ କଠୋର ନୀତି ନିୟମ ମାନି ଚଳିବାକୁ ପଡୁଥିଲା । କାନ୍ୟକୁଳ ନଗରରେ ବାସ କରୁଥିବା ଅଜାମିଳ ବି ଜଣେ ନୈଷ୍ଠିକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଥରେ ଜାଥୀଯାତ୍ରାରେ ଯାଇ ସେ କେତେକ ବୃକ୍ଷଙ୍କ ମେଳରେ ପଡିଲେ ।

ସେ ସେହି ବୃକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରଭାବରେ ନିଜ ନୀତି ଧର୍ମ ଏପରିକି ପରିବାରକୁ ମଧ୍ୟ ଭୁଲ ଗଲେ । ମଦ ବନ୍ଧି କରୁଥିବା ଜଣେ ଯୁବକକୁ ସେ ବଢ଼ାନ୍ତି କଲେ ।

ତାଙ୍କର ସନ୍ତାନବର୍ଗଙ୍କ ଭିତରୁ କନିଷ୍ଠ ନାରାୟଣକୁ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ନେହ କରୁଥିଲେ ।

ଅଜାମିଳ ରୋଗରେ ଶଯ୍ୟାଶାୟୀ ହେଲେ । ଯେତେବେଳେ ମୃତ୍ୟୁକ୍ଷଣ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା, ସେତେବେଳେ ସେଠାରେ ଯମଦୂତମାନେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ଅଜାମିଳଙ୍କ ଆତ୍ମାକୁ ନର୍କକୁ ନେଇଯିବା ଥିଲା ସେମାନଙ୍କ ଯୋଜନା । “ନାରାୟଣ ! ନାରାୟଣ !” ମୃତ୍ୟୁକ୍ଷଣ ଉପସ୍ଥିତ ଜାଣି ଅଜାମିଳ ସାନ ପୁଅକୁ ଆନ୍ତରିକ ଭାବରେ ଡାକ ପକାଇଲେ ।

ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ସେଠାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ କେତେଜଣ ବିଷ୍ଣୁ ଉକ୍ତ । ସେମାନେ ଅଜାମିଳଙ୍କ ଆତ୍ମାକୁ ବିଷ୍ଣୁ ଲୋକକୁ ନେଇଯିବାକୁ ଉତ୍ସୁକ ଥିଲେ । ଦୁଇ ଦୁଇଦଳଙ୍କ ଭିତରେ ପୁଲିତର୍କ ହେଲା । ଅଜାମିଳ ନର୍କକୁ ଯିବେ ନା ବିଷ୍ଣୁ ଲୋକକୁ ଯିବେ ?

ଅଚେତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥାଇ ସୁଦ୍ଧା ଅଜାମିଳ ସେମାନଙ୍କ ପୁଲିତର୍କ ଶୁଣିପାରୁଥାନ୍ତି । ନିଜେ ସତ୍ପଥରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସି ଅନାଗୁଣ ଜୀବନ ଯାପନ କରିଥିବା ହେତୁ ସେ ଭୀଷଣ ଅନୁତାପ କଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କି କରୁଥାନ୍ତି ।

“ବୋଧହୁଏ ଏ ଲୋକ ସତରେ ବିଷ୍ଣୁ ଭକ୍ତ । ଆମେ ଭୁଲ୍ ବଶତଃ ଏଠାକୁ ଆସିଛୁ ।” ଯମଦୂତମାନେ ଏହା କହି ଚାଲିଗଲେ । ଅଜାମିଳଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁଯୋଗ ଗଡ଼ିଗଲା ପରେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ସେ ଧର୍ମପ୍ରାଣ ଜୀବନ ଯାପନ କଲେ । ପରଶତ ବୟସରେ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ସେ ବିଷ୍ଣୁ ଲୋକକୁ ଗଲେ ।

ଧୂସର ଦୁର୍ଗ

[୧୦]

[ଅଗ୍ନେୟ ନଦୀ ପାରି ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମା ବଣ ଭିତରେ ଦୁଇ ଅତିକାୟ ପକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ । ଅଗ୍ନିପକ୍ଷୀ ସେଠାରେ ପଡ଼ି ସେ ଅତିକାୟ ପକ୍ଷୀ ଦୁହେଁଙ୍କୁ ଅନୁକୂଳ କଲ କି ସେମାନେ ଯେପରି କାପାଳିକଙ୍କୁ ଧରି ଆଣନ୍ତି । ତା'ହେଲେ ତା' ଶାଉନ୍ଦ ତା'ନିକ ଶଂଖ ସେମାନଙ୍କୁ ସୁରସାର ଦେବ । ପକ୍ଷୀ ଦୁଇଟି ସେ ପ୍ରସାଦରେ ରାଜି ହେଲେ । ତା'ପରେ...]

ଅଗ୍ନିପକ୍ଷୀ ସହ ଦୁଇ ଅତିକାୟ ପକ୍ଷୀଙ୍କ ଲାଗି ଅକ୍ଳେଷରେ ସେଠାକୁ ଯାଇ ଦେବ । କଥାବାଣୀ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମା ମନ ଦେଇ ସେ ମନେ ମନେ କାଳନାଗକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଶୁଣିଲେ । ତାଙ୍କ ମନକୁ ଗୋଟାଏ ନୂତନ ଦେଲେ । କାଳନାଗର ମହାୟୁତାରେ ସେ କୌଶଳ ଆସିଗଲା । ତା'ନିକ ଶଂଖରୁ ନିବାସ ବିଚିତ୍ର ବୃକ୍ଷର ଫଳ ତୋଳି ଖାଇଥିଲେ ବୋଲି କାହିଁ କେତେ ବୁରରେ । ଗୁଲି ଗୁଲି ସେ ସିନା ବର୍ତ୍ତମାନ ସବୁ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ତେଣୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯିବା ସହଜ ନୁହେଁ । ଏହି ଅତିକାୟ ବୁଝିପାରୁଥିଲେ ! କେତେବେଳେ ସକାଳ ପକ୍ଷୀଙ୍କ ଭିତରୁ ଗୋଟିକର ତେଣା ଭିତରେ ହେବ ଏବଂ ସେ ଅତିକାୟ ପକ୍ଷୀ ଉପରେ

“ଜନ୍ମମାର୍ଗ”

ବନ୍ଧି ଅନେକ ଦୂର ଅବସ୍ଥାରେ କରନ୍ତେ,
ଏହି ଆଗ୍ରହ ଓ ଉତ୍ସାହରେ ସେ ବନ୍ଧି
ରହିଲେ ।

ସେ ଭାବିଲେ, କାପାଳିନୀକୁ ଧରିବା
ନିମନ୍ତେ ଚାଲିକ ଟାଣୁ ଯେଉଁ ପ୍ରକାର
ଉଦ୍ୟମ କରୁଛି, ସେହିପରି ସେ ସଫଳ ହେବ
କି ? କାପାଳିନୀ ସମସ୍ତ ସହଜରେ ତା' ଶରୀର
ଆୟତ୍ତକୁ ଆସିଯିବ, ଏକଥା ସେ ବିଶ୍ୱାସ
କରୁ ନଥିଲେ । ତାକୁ ଧରି ଆଣିବାକୁ
ଯାଉଥିବା ଅବକାସ ପକ୍ଷୀ ତା' ଅନୁଗତ
କାଳନାଗର ଆହାର ବନାଯିବା ଅସମ୍ଭବ
ନୁହେଁ ।

ତନ୍ତ୍ରବର୍ମା ଏହିସବୁ କଥା ଶୁଣି ଶୁଣି
ସକାଳ ହୋଇ ଆସିଲା । ସୁନିକିରେଣ ସ୍ଥଳରେ

ଅବକାସ ପକ୍ଷୀ ଦୁଇଟି ଦେଖା ଦେଖିଲେ ଓ
ତା' ପଛରେ ଧାଉଁଲେ । କେତେକ ପକ୍ଷୀ
ଭିତରେ ଏକ ବାଉଁଶରେ ଚଢ଼ିବାରୀ । ଦୁଇଟି
କିନ୍ତୁ ଧିରେ ଧିରେ ବେଗି ଯୋଗୁଁ ଯୁଗ୍ମ
ହେଲେ । ସେମାନେ ନଦୀ ନାଳ ଅରଣ୍ୟ
ବେଳ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଲେ । ସେମାନଙ୍କ
କାଳନାଗର ସହ ବୁଡ଼ୁଥିବା କି ସେମାନେ
ଚାଲିକ ଟାଣୁ ସହ ଦେଖା କରିବାକୁ
ଯାଉଛନ୍ତି ।

ସେ ଯେ ସହଜରେ ଦୀର୍ଘ ପଥ ଅବସ୍ଥା
କରି ତାଙ୍କ ଶରୀର ସ୍ଥଳରେ ପଡ଼ିଯିବାକୁ
ଯାଉଛନ୍ତି । କେତେକ କିନ୍ତୁ ଧିରେ ଧିରେ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ କପରି ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ କରିବେ,
ଚାହାଁ ହେଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପକ୍ଷୀ ପକ୍ଷୀ ଲୋକ
ବଂଶୀ, ଯା ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି
ବେଳେ ଯାହାର ଗାୟନ ଶୁଣି ପକ୍ଷୀ
ପକ୍ଷୀ ପକ୍ଷୀ ଲୋକ, “ଏ ପକ୍ଷୀର ଗାୟନ
କେତେ ବଡ଼ ବଡ଼ କୁମ୍ଭୀର ଶବ୍ଦ ଶୁଣିବ ?
ସମାଜେ ବଡ଼ ଦୁଃଖୀ । ଅଳଙ୍କାର ଦେଖି ଶାଢ଼ୀ
କାହିଁ ।”

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସେ ପକ୍ଷୀର ଏକଥା ଶୁଣି ଟିକିଏ
ବଂଶୀରେ । ପକ୍ଷୀଟି କୁମ୍ଭୀରକୁ ଶାଢ଼ୀ
ପାରି ମନ ଦଳାଇ ପାଣି ଉତ୍ତରକୁ ଯିବା
ହେବାକୁ ଡାକିବ ?

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମନେହେଲା, ତାଙ୍କ ଆଶା ସଫଳ
ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । କାରଣ ପକ୍ଷୀଟି ତଳକୁ
ତଳକୁ ଅବତରଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

“କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପକ୍ଷୀର ଗାୟନ ଶୁଣି
ଦେଖି ଦେଖି । ଉଡ଼ିବା ହୋଇଥିବ ।
ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷୀ କହିଲା ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପକ୍ଷୀ ତା’ କଣ୍ଠ ଖୁବ୍ କଠିନ
କରି ଲାଗି । “କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପକ୍ଷୀର କୁମ୍ଭୀର
ଉପରକୁ ଚାଲି ଉଠିଲା !”

ଏହା କହି ଦେଖି ଅଳଙ୍କାର ପକ୍ଷୀ
ସରୋବରରେ ସନ୍ତରଣ କରୁଥିବା କେତେ
କୁମ୍ଭୀରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଶାଢ଼ୀ ଦେଲା ।

ପକ୍ଷୀର ସେଇକି ଡାକ ଶୁଣି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ
ଆଶାରେ ତା’ ପକ୍ଷୀ ଜାଗୁଡ଼ି ଧରି ବଂଶୀର
କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଦୌଡ଼ ତା’ ପିଠିରୁ ଖସି ପଡ଼ିଲା ।
ପକ୍ଷୀ ସେ ତା’ ଉପରେ ସବାର ହୋଇଥିବା
କଥା ଯେତେ ଜାଣି ନଥିଲା, ସେ ଖସି ପଡ଼ିବା

କଥା ବି ସେମିତି ଜାଣି ପାରିଲ ନାହିଁ । ପକ୍ଷୀର ଲକ୍ଷ୍ୟ ତଳେ ଘାସୁଥିବା କୁମ୍ଭୀର ଉପରେ ଥାଏ । ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମା ଜଳରେ ପଡ଼ିବା ବେଳେ ଦେଖିଲେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରବଳ ଡେଉଁ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ି ଆସୁଛି । ବାମ୍ବୁବରେ ସେ ଅତିକାୟ ପକ୍ଷୀର ଡେଣା ମାଡ଼ି ଯୋଗୁଁ ସେ ଡେଉଁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । କୁମ୍ଭୀରକୁ ଧରି ପକ୍ଷୀଟି ଉପରକୁ ଉଠିଗଲା । ପକ୍ଷୀର ଡେଣା ମାଡ଼ି ଓ ସେ ଲଢ଼ାଇ କିଛି ସମୟ ସକାଶେ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମାଙ୍କୁ ହତବଳ କରି ରଖିଲା ।

ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମା ପାଣିର କିଛି ତଳକୁ ଯାଇ ହାତ ପିଟି ପିଟି ଉପରକୁ ଉଠିଲେ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମାଙ୍କୁ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କଲେ । ସେ ଦେଖିଲେ, ଶ୍ଵେତ

ବଡ଼ ଗୁଡ଼ିଏ କୁମ୍ଭୀର, ଏଣେତେଣେ ଚାଲିଯାଉଛନ୍ତି । ଅତିକାୟ ପକ୍ଷୀର ଆକ୍ରମଣ ଯୋଗୁଁ ସେ ସେମାନେ ଛୁନିଆ ହେଇ ପଳାଉଥିଲେ, ଏଥିରେ ତାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ନଥିଲା । ସେ ମନେ ମନେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । ନହେଲେ ସେତେବେଳକୁ ସେ କୌଣସି ନା କୌଣସି କୁମ୍ଭୀର ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼ିପାରନ୍ତେଣି ।

ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦେଖିଲେ, କୁଳ ବିଶେଷ ଦୂର ନୁହେଁ । କୁଳରେ ବହୁତ ଘନ ବଣ ବୁଢ଼ା । ସେ ଧରେ ଧରେ କୁଳ ଆଡ଼େ ସନ୍ତରଣ କରି ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ।

କେଇ ମିନିଟ୍ ପରେ ସେ ଥରେ ମଛଆଡ଼େ ଆଖି ପକାଇ ଦେଖନ୍ତି ତ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ କୁମ୍ଭୀର ଆଁ କରି ତାଙ୍କ ଆଡ଼େ ମାଡ଼ି ଆସୁଛି । ଯଥା ଶୀଘ୍ର ସନ୍ତରଣ ନକରି ଧରେ ଧରେ କୁଳ ଆଡ଼େ ଅଗ୍ରସର ହେଉଥିବାରୁ ସେ ଅନୁଚାପ କଲେ । ଏଣେ କୁମ୍ଭୀର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଆସୁଥାଏ । ଉପରେ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମାଙ୍କ ଦେହ ଯେପରି ଅତଳ ହୋଇଗଲା ! ତଥାପି ଗତିବେଗ ହ୍ରାସ ହେଲେ କଥା ସରିଲା । ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମା ନିଜ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରି ପ୍ରାଣ ପଣେ ହାତ ଗୋଡ଼ ପିଟି କୁଳ ଆଡ଼େ ଗୁଲିଲେ । କୁମ୍ଭୀର ବି ନିଜ ଗତି ବଦାଇ ଦେଲା । ତେବେ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ସେ ପ୍ରତିଯୋଗୀତାରେ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମାଙ୍କର ଜୟ ହେଲା । ସେ କୌଣସିମତେ କୁଳରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ଓ

ଗୋଟିଏ ଗଛର ତାଳ ଧରି ସ୍ଥଳ ଯାଗା
ଉଠିଗଲେ । କୁମ୍ଭୀର ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଯାଇ
ଥରେ ମୁଣ୍ଡ ତୋଳି ଦେଖିଲା ଓ ହତାଶ
ହୋଇ ପୁଣି ବୁଲିପଡ଼ି ଜଳରାଶି ଭିତରେ
ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।

ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମା ଅତିଶୟ କ୍ଳାନ୍ତ ହେଲେ ବି
କୂଳକୁ ଉଠିପଡ଼ି ପାଣିଠାରୁ ଯଥାଶୀଘ୍ର ନିଜକୁ
ଦୂରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ତାହା ବଣ ଏବଂ ମାଘମୂଳ
ଜନ୍ମ ଜାନୁଆରୀ ଥାଇପାରନ୍ତି ବୋଲି ଝବନା
ଆସିବା ମାତ୍ରେ ନିଜ ଚରବାସ କଥା ମନେ
ପଡ଼ିଲା । ମହର୍ଷିଙ୍କ ପାଇଁ ଭୟ ହେଲା—ସେ
ଅତିକାୟ ପକ୍ଷୀ ଉପରୁ ତଳକୁ ପଡ଼ିଲା ବେଳେ
ଚରବାସଟି ଜଳରେ ଖସିପଡ଼ି ନାହିଁ ତ ?

ଚରବାସ ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ଥିବାର ଦେଖି
ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । ଚରବାସଟି ଖୋଳରୁ
ବାହାର କରି ଖୋଳ ଭିତରେ ପଶିଥିବା
ପାଣିତଳ ନିଶାନ୍ତ ଦେଲେ ଓ ପୁଣି
ଚରବାସକୁ ଖୋଳରେ ରଖିଲେ ।

ସେ ମନେ ମନେ ନିଜକୁ କହିଲେ :
“ଢ଼ଟଣାବଳିରୁ ଯାହା ମନେହୁଏ, ମୁଁ
ବାସ୍ତବିକ ଜାଣିବାନ । ଅନେକ ଦୂର ଦୂର୍ଗମ
ପଥ ପକ୍ଷୀ ଉପରେ ବସି ଅକ୍ଳେଷରେ ଚାଲି
ଆସିଲ । କୁମ୍ଭୀରର ଆହାର ବନିବାକୁ
ଯାଉଥିଲା; ଦେବକୁ ଖସି ଆସିଲ । ଚରବାସଟି
ମଧ୍ୟ ଖସି ନଯାଇ ରହିଛି । ଏସବୁ ତ ଭଲ
କଥା । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ କରିବି କ’ଣ ?”

ଏହିପରି ଚିନ୍ତା କରି ସେ ଅବସର
ହେଉଥାନ୍ତି । ଦେଖିଲେ ବଣ ଗୋଟିଏ
ସ୍ଥାନରେ ପଡ଼ିଲା ହୋଇ ଯାଇଛି । ଆଗରେ
ଦେଖା ଯାଉଛି ଗୋଟିଏ ଅଳ୍ପଦ ଧରଣର
ପାହାଡ଼ । ତା’ର ଆକୃତି ଗୋଟିଏ
ଲଟୁ ପରି ।

ସେ କିଛି ସମୟ ଯେଆଡ଼େ ଏକ ଧାନରେ
ଅନାଇ ରହିଲେ । ସେଭଳି ପାହାଡ଼ ସେ
ଜୀବନରେ କେବେ ଦେଖିଥିଲେ ବୋଲି କାହିଁ
ମନେ ପକାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ଶଂଖୁର
ବାସସ୍ଥାନ ସମ୍ପର୍କରେ ଯାହା ଶୁଣିଥିଲେ,
ସେଥିରୁ ତାଙ୍କର ମନେ ହେଲା, ସେଇ ସ୍ଥାନହିଁ
ଶଂଖୁର ଘର ।

ସେ ଅନେକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନୀରବ ନିଶ୍ଚଳ ଭାବରେ ଠିଆ ହୋଇ ସେ ପାହାଡ଼ ଆଡ଼େ ଅନାଇ ରହିଲେ । ସେହି ପାହାଡ଼ର ନିକଟରୁ ଯାଇ ଶଂଖୁର ନିବାସର ଅବସ୍ଥିତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପୁଣି କୌଣସି ମତେ ସେ ମହା ତାଳିକର ଚଷ୍ମ ଏଡ଼ାଇ ତା'ର ମଲ୍ଲ ଶଂଖକୁ ହାତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା କିଛି କମ୍ କଥା ନୁହେଁ । ସେଠାରେ ସିନା ସେ ସହଜରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ କାମ୍ ବାକି ରହିଛି, ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜଟିଳ ।

ସେ ଆହୁରି ମନେ ପକାଇଲେ : କାପାଳନା କହିବା ଅନୁସାରେ ଶଂଖ ଗୋଟିଏ ନାଗର ଗୋଟିଏ କଣ୍ଠରେ ଅଟକି ଥିବା କଥା; ସେ ନାଗ

ସ୍ତ୍ରୀ ଦେହରେ ଲିପିଟି ରହିଥିବ । ତାହା ଶଂଖ ଆସି କାପାଳନାକୁ ଦେବା କଥା ! ଏବେ ବାଟ ଆସି ଏତକ କରି ନ ପାରିଲେ ସବୁ ବ୍ୟର୍ଥ ହେବ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ସତର୍କ ଭାବରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହା କରିବାର ତାହା କରିବାକୁ ହେବ ।

ତେବେ, ସେହିପରି ଠିଆ ହୋଇ କେତେ କଥା ଭାବୁଥାନ୍ତି । ଜୀବନରେ କେତେବେଳେ କ'ଣ ହୋଇଯାଏ, ସେ କଥା ସ୍ମରଣ କରିବା ଅସମ୍ଭବ । ବେଶି ଦିନ ତଳର ଲଥା ନୁହେଁ । ନିଜ ରାଜ୍ୟରେ, ସୁରକ୍ଷିତ ପ୍ରାସାଦରେ ଭୋଗବିଲସ ଭିତରେ ସେ ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଥିଲେ । ସେ ଯୁଦ୍ଧ ବିଦ୍ୟା, ପଦ୍ମଚାରୋଚ୍ଛା, ମନ୍ତ୍ରରାଶି ଇତ୍ୟାଦି ବିଜ୍ଞାନରେ ପ୍ରୟୋଜନ ଦେଲେ ମଧୁ ପ୍ରକାର କଣ୍ଠକୁ ସାମନା କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରୟତ୍ନ ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଶେଷ କାଠିକର ପରୀକ୍ଷା ତାଙ୍କୁ ଏବେ ଶାନ୍ତ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏକଥା ସେ ସ୍ବପ୍ନରେ ମଧ୍ୟ କଳ୍ପନା କରି ନଥିଲେ ।

ସେ ଯାହାହେଉ, ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଆଶୁ ସମସ୍ୟା ହେଲା, ତାଳିକ ଶଂଖ ପାଖରୁ କିପରି ତାଙ୍କ କାମ ହାସଲ କରିବେ ।

ସେ ଏହି ଚିନ୍ତାରେ ମଗ୍ନ ଅଛନ୍ତି, ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବଳ ରକ୍ତ ତାଙ୍କ କାନରେ ପଡ଼ିଲା । ସତେ ଅବା କାନର ପର୍ଦ୍ଦା ଫାଟି ଯିବ ! ସେ

ତମକ ପଥ ଏଣେ ତେଣେ ଅନାଇଲେ ।
 ପୁଣି ସେହି ଏକା ପ୍ରକାର ରବ ଶୁଭଲ । ସେ
 ରବ ତାଙ୍କର ପୁର ଅପରିଚିତ ନଥିଲା । ସେ
 ମୁହଁରେ ଅସ୍ମିପକ୍ଷୀ ଅବସରଣ କରିବା
 ପୁନଶ୍ଚ ଲା ରବ ଶୁଣିଲେ । ଅସ୍ମିପକ୍ଷୀ
 ଉଡ଼ିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶୁଣିବା ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଶୁଣିବା ଏହିପରି ରବ କରିଥାଏ ବୋଲି ସେ
 ବୁଝିପାରନ୍ତେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅସ୍ମିପକ୍ଷୀ ଅତି
 ଏଇଠି କେଉଁଠି ଓହ୍ଲାଇଛି ଅତି ଶୀଘ୍ର
 ବାସସ୍ଥାନ ଖୁବ୍ ନିକଟରେ ।

ତନ୍ତ୍ରବର୍ମା କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଉଦ୍ବିଗ୍ନ
 ହେଲେ । ତା'ପରେ ତାଙ୍କର ମନେ ପଡ଼ିଲା
 କି ଅସ୍ମିପକ୍ଷୀ ଦିନବେଳେ ଦେଖିପରେ
 ନାହିଁ । ଅତଏବ ଉଦ୍ବିଗ୍ନ ଗୋଟିଏ ତାରଣ

ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଶୀଘ୍ର ଅନ୍ୟ ସେତେ କି ତ
 ଥିବେ ! ସେମାନଙ୍କ ହେ କେତେଦୂର ?

ତନ୍ତ୍ରବର୍ମା ନିଜକୁ ବୁଝାଇଲେ : ବିପଦ
 ପ୍ରକୃତରେ ନ ଆସିବା ଯାଏ ବିପଦର
 ଆସିବାର ବିକଳ ଦେବତା ଗୋଟିଏ କାଳ
 ନାହିଁ । ସେ ସାହସ ସଞ୍ଚୟ କଲେ ଓ ସେ
 କୈଣସି ପରିସ୍ଥିତିର ସାମାନ୍ୟ କାରଣ ନିମନ୍ତେ
 ମନେ ମନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିଲେ ।

ସେ ସ୍ତମ୍ଭ ଅନୁଭବ କଲେ । ଆବେଶରେ
 ବହୁତ ଫଳ ହେ । ସେ କିଛି ଦୂରକୁ ଯିବାର
 ଓ ଆବେଶାତମ୍ଭ ଫଳ ତୋଳି ଖାଇଲେ ।
 ପାଖରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଣୀର ଶୀତଳ
 ପାଣି ପିଇଲେ । ଦେହରେ ମୁକ୍ତିର ବଳର
 ସଞ୍ଚୟ ହେଲା । ସେ ଗୋଟିଏ ଗଛ ଉପରେ

ଉଠି ଯାଇ ତା'ର ଘଣ୍ଟି ଖାଲ ଭେଦରେ
ଆସୁଗୋପନ କରି ବସି ରହିଲେ । ଘର
ହେଲେ ପାହା କିଛି କରିବାର କଥା ।

ବସି ବସି କେଉଁ ଦିଗରୁ ତାଙ୍କିକ ଶଙ୍ଖରୁ
ପାହାଡ଼ ଆସେହଣ କରିବେ, ସେକଥା ଚିନ୍ତା
କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ତେବେ ଅଧିକ ସମୟ
ଚିନ୍ତା କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । କାନ୍ତି ଯୋଗୁଁ
ନିଦ ଆସିଗଲା ।

ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତର ଅନେକ ଆଗରୁ ସେ ଅଞ୍ଚଳ
ଅନ୍ଧକାର ହୋଇ ଆସିଲା । କାରଣ ସୂର୍ଯ୍ୟ
ପଶ୍ଚିମ ଦିଗକୁ ଡଳିବା ପରେ ଗଛଲତା
ଗହଳ ଦେଇ ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣ ସେଠାରୁ ଆସି
ପାରିଲା ନାହିଁ । ଧରେ ଧରେ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ହେଲା
ଓ ସେ ବଣ ଅଞ୍ଚଳ ଆଦୁର ଅଧିକ ଅନ୍ଧ-
କାରୀ ହେଲା ।

ଯେତେବେଳେ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମା ଆଖି ଖୋଲିଲେ,
ସେତେବେଳକୁ ପ୍ରାୟ ମଧ୍ୟ ରାତ୍ର । ଚାରି ଦିଗ
ନିସ୍ତବଧ । ପାଖ ଝରଣାର କଳକଳ ଧ୍ବନି

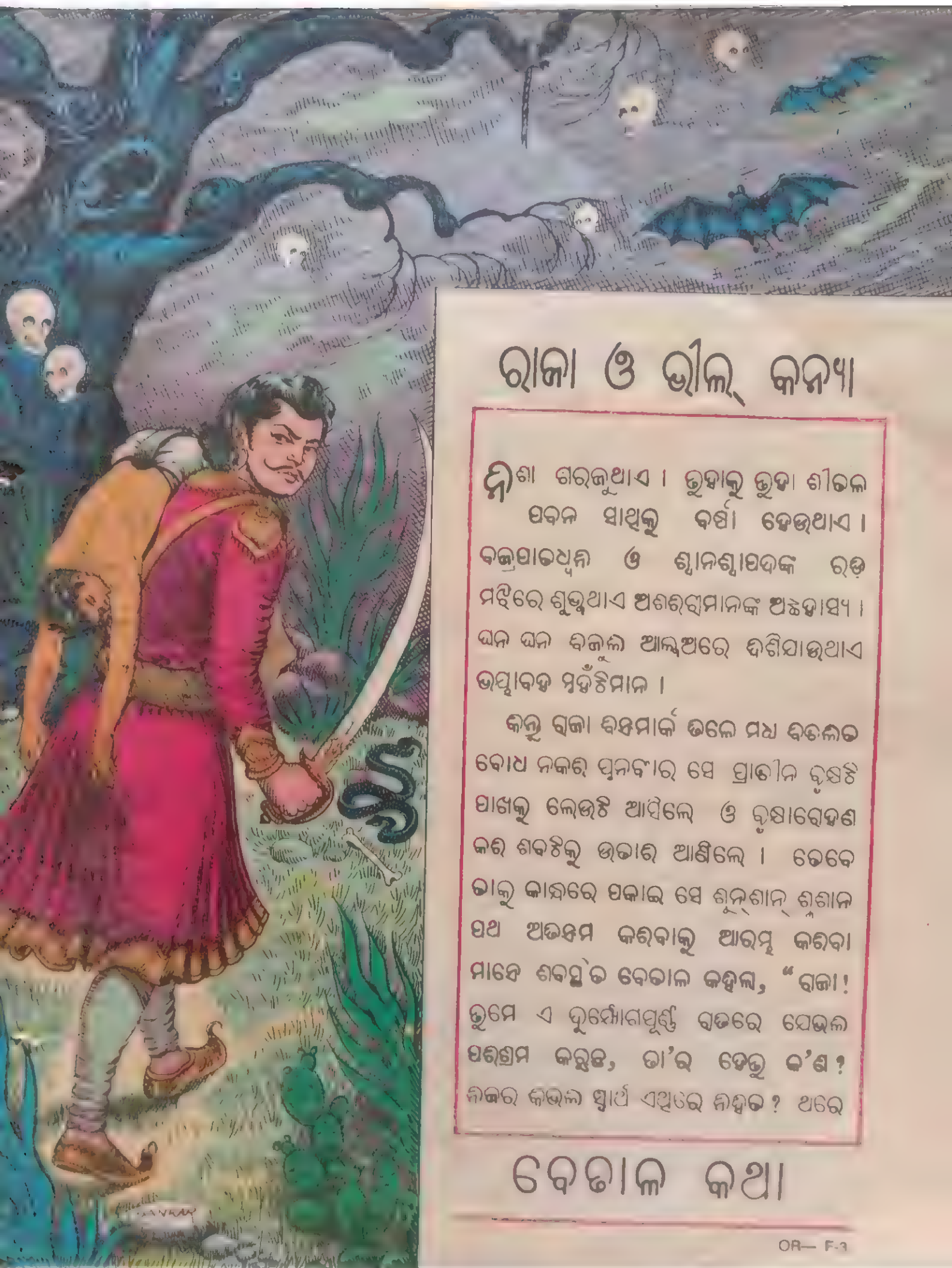
ମାତ୍ର ଶୁଣିଆସି । ତା'ଜିଆ ଶୁଣିଆସି
ପକନରେ ଶାଣା ପ୍ରଶାଣା ସବୁ ପରସ୍ପର
ବାଡ଼େଇ ହେବାର ଶବ୍ଦ ।

ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମା କାମ ହାସଲ କରିବାର ଏହାହିଁ
ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ହୋଇ ଧୂଳିଲେ । ସେ ଧରେ
ଧରେ ଗଛରୁ ଅବତରଣ କଲେ ।

ଅଗ୍ନିପକ୍ଷୀକୁହିଁ ତାଙ୍କର ସବୁଠାରୁ ବେଶି
ଭୟ ଥିଲା । ସେ ଅଗ୍ନିପକ୍ଷୀ କେଉଁଠି ଥିବ
ତାହା ନିରୂପଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଚେଷ୍ଟା
କରୁଥିଲେ ଓ ମନ୍ତ୍ରର ଗନ୍ଧରେ ସେ ପାହାଡ଼
ଆଡ଼େ ଯାଉଥିଲେ, ହଠାତ୍ ଝୁଣିଲେ ଗୋଟିଏ
ମୃଦୁ ଆର୍ତ୍ତନାଦ: “ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମା!”

ତାଙ୍କ ବସ୍ତ୍ରସ୍ବର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ ।
କାରଣ ସେ କଣ୍ଠସ୍ବର କାପାଳିନୀର ଛଡ଼ା ଅନ୍ଧ
କାହାରି ହୋଇ ନ ପାରେ । ସେ ସ୍ତବ୍ଧ
ହୋଇ ଠିଆ ହେଲେ । ଘୁଣି ସେ ଶବ୍ଦ ଆଡ଼ିବା
ମାନ୍ଦେ ସେ ଶବ୍ଦ ଅନୁସରଣ କରି କାପାଳିନୀ
ଆଡ଼େ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । (ହମଃ)

ରାଜା ଓ ଭୀଲ କନ୍ୟା

ନିଶା ଶରଜୁଥାଏ । ତୁହାକୁ ତୁହା ଶୀତଳ
ପବନ ସାଥକୁ ବର୍ଷା ହେଉଥାଏ ।
ବଜ୍ରପାତଧ୍ବନି ଓ ଶୂନଶୂନ୍ୟତା ରତ୍ନ
ମଝିରେ ଶୁଭୁଥାଏ ଅଗରିଷ୍ଠମାନଙ୍କ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ।
ଘନ ଘନ ବିଜୁଳି ଆଲୁଅରେ ଦିଶିଯାଉଥାଏ
ଭୟାବହ ମୁହଁଟିମାନ ।

କିନ୍ତୁ ରାଜା ବିହମାଙ୍କ ତଳେ ମଧ୍ୟ ବିଚଳିତ
ବୋଧ ନକରି ପୁନର୍ବାର ସେ ପ୍ରାଚୀନ ବୃକ୍ଷଟି
ପାଖକୁ ଲେଉଟି ଆସିଲେ ଓ ବୃକ୍ଷାବେହରା
କରି ଶବ୍ଦକୁ ଉତ୍ତାର ଆଣିଲେ । ତେବେ
ତାକୁ କାନ୍ଦରେ ପକାଇ ସେ ଶୁନ୍‌ଗାନ୍ ଶୁଗାନ୍
ପଥ ଅବରୋଧ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା
ମାତ୍ରେ ଶବ୍ଦରେ ବେତାଳ କହିଲା, “ରାଜା!
ତୁମେ ଏ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗପୁରୁଷ ବନ୍ଦରେ ଯେଉଁ
ପରିଶ୍ରମ କରୁଛ, ତା’ର ହେତୁ କ’ଣ ?
ନିଜର କିଭଳି ସ୍ଵାର୍ଥ ଏଥିରେ ନିହିତ ? ଥରେ

ବେତାଳ କଥା

ଅରେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଲୋକେ ବି ପୁଷ୍ପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନ ରଖି କାମ କରିବାର ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ଗୋଟାଏ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଉଛି, ମନଦେଇ ଟୁଣ । ଟୁଣିଲେ ଶ୍ରମଭାର ଲଘବ ମନେ ହେବ ।”

ବେତାଳ ଗସିଲ : କୃତବର୍ମା ଯେତେବେଳେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପୁରର ସିଂହାସନ ଆସେହଣ କଲେ, ସେତେବେଳେ ସେ ଯୁବକ ।

ଦିନେ ଶୀକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତରୁଣ ରାଜା କୃତବର୍ମା ବଣରେ ପ୍ରବେଶ କରି ବାଟବଣା ହୋଇ ଅନେକ ବୁଲିଲେ । ତାକୁ ଭ୍ରାସଣ ଶୋଷ କଲା । ସେ ହାଲିଆ ହୋଇ ଠାଏଁ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ସେତିକିବେଳେ ସେ ପାଖଦେଇ ଗୋଟିଏ ଭାଲ୍ ତରୁଣୀ ଯାଉଥିଲା । ସେ

ସୁନ୍ଦରୀ ତରୁଣୀ ଯାଉଥିବା ସୁନ୍ଦରୀ ସୁନ୍ଦରୀ ଆଗରୁ କୃତବର୍ମା କହୁ ସମୟ ଚାଲିଗଲା ଶୋଷ କଲିଗଲେ । ତା’ପରେ ସେ କହିଲେ, “ମୁଁ ବଡ଼ ଦୁଷାର୍ତ୍ତ ।”

ତରୁଣୀ ତରୁଣ ଯାଇ ଶାନ୍ତି ଏ ପଦ୍ମପତ୍ତରେ ପାଣି ନେଇ ଆସିଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତା’ ବାପାକୁ ବି ଲାକିଦେଲା । ତା’ ବାପା ଆସି କୃତବର୍ମା ପାଖରେ ବସି ପଡ଼ି ପକ୍ଷୁରିଲେ, “ମୁଁ ଏ ବଣର ଭାଲ୍ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ରଜା । ମନେହୁଏ ଆପଣ ଜଣେ ରାଜପୁତ୍ରୁଷ ।”

“ଓଃ, ଆପଣ ତେବେ ଭାଲ୍ ରଜା ବାରମିଂଡ଼ ! ଆପଣଙ୍କ ନାମ ଶୁଣିଛି । ମୁଁ ରଜା କୃତବର୍ମା !” ରାଜା କହିଲେ ।

ବାରମିଂଡ଼ ଶୁଣି ହୋଇ କୃତବର୍ମାକୁ ନିଜ ଘରକୁ ନେଇଗଲେ । ସେଠାରେ କୃତବର୍ମା ତାକୁ କହିଲେ, “ଆପଣଙ୍କ କନ୍ୟା ମୋର ବହୁତ ପସନ୍ଦ । ଆପଣଙ୍କ ଆପଣ ଯିଆଁଲେ ମୁଁ ତାକୁ ବିବାହ କରିବି ।”

“ମହାରାଜା ! ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ମୁଁ ପ୍ରୀତ । ତେବେ, ମୋର ଘନ ମନ୍ତ୍ରାଳ ନାହିଁ । ମୋ କନ୍ୟାକୁ ଯିଏ ବିବାହ ହେବ, ସେ ଭାଲ୍-ମାନଙ୍କ ରାଜା ହେବ । ଆପଣ ତ’ଣ ରାଜ୍ୟ ଛାଡ଼ି ଏଠି ଆସି ରହିବେ ?”

ତରୁଣ ରାଜା ଶୁଣି ହୋଇଯାଇ ଭାଲ୍ ରାଜାକୁ କହିଲେ, “ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କଲି ।”

“ତେବେ ମହାଧୂକି, ଆଗରୁ କହିଲୁ ।”

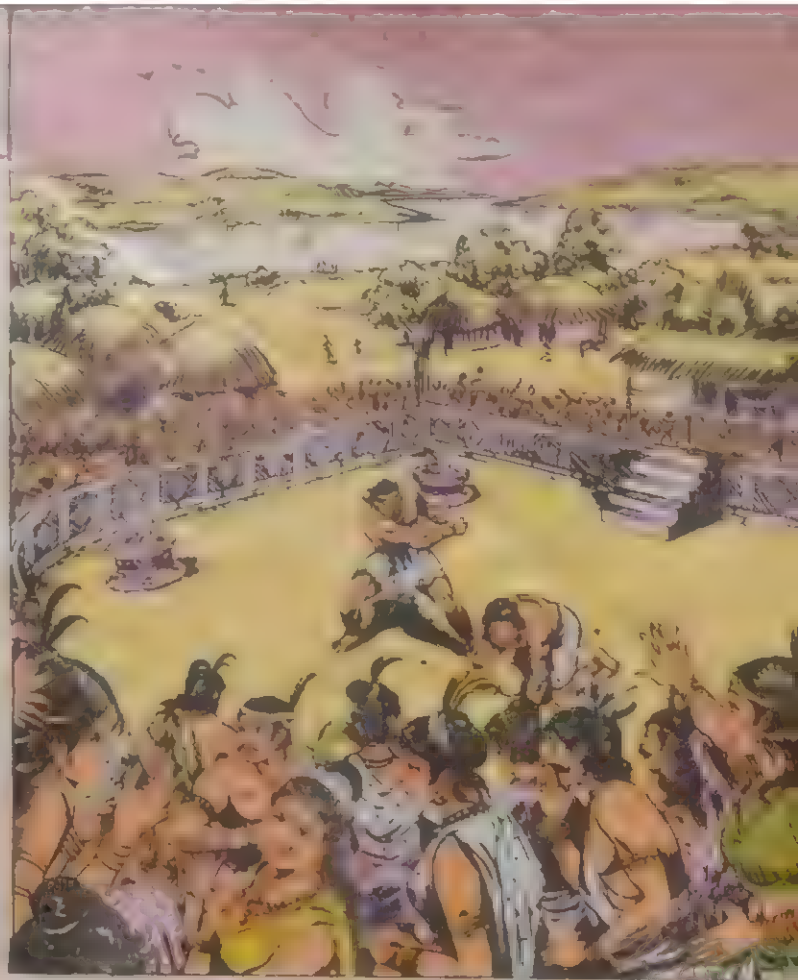
“ସିଏ ମୋର କ’ଣ?” କୃତବର୍ମା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ।

“ଆମ ଗ୍ରଥା ଅନୁସାରେ ଯେ କୌଣସି ଭାଲ୍ ଯୁବକ ମୋ କନ୍ୟାର ପାଣି ପ୍ରାର୍ଥୀ ହୋଇପାରେ । ସେସବୁ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ହେବ । ସିଏ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମଲ୍ଲ-ଯୁଦ୍ଧରେ ବଳପିବ, ସିଏ କନ୍ୟାକୁ ବିବାହ ହେବ । ଅବଶ୍ୟ ଆପଣ କହିଲେ ମୁଁ ଏ ଗ୍ରଥା ରଦ୍ଦ କରିଦେବି ।” ଭାଲ୍ ରଜା କହିଲେ ।

“ନା, ନା, ରଦ୍ଦ କରିବା ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ ।” ଭାଲ୍ କନ୍ୟା ଅନ୍ତରାଳରୁ କହିଲା ।

ରଜା ମଲ୍ଲଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । ଅନ୍ୟ ଆଶାୟୀ ଯୁବକମାନେ ବି ଆସିଗଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁଇଦଳରେ ବିଭକ୍ତ କରାଗଲା । ପ୍ରଥମ ଦଳ ଭିତରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ସିଏ ସବୁଠାରୁ ବୀର ପ୍ରମାଣିତ ହେଲା, ସେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଦଳର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବୀର ସହ ଲଢ଼ିଲା । ସେ ଦୁହେଁଙ୍କ ଭିତରେ ସିଏ ବିଜୟୀ ହେଲା, ତା’ର ନାମ ଦାପତନ୍ଦ୍ର । ଅବଶେଷରେ ଦାପତନ୍ଦ୍ର ଓ କୃତବର୍ମାଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ହେଲା । ଦାପତନ୍ଦ୍ର ହାତରେ ରଜା ପରଜିତ ହେଲେ ।

ସେଥିରେ ଭାଲ୍ ରଜାକନ୍ୟା ତାଳି ବଜାଇ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଓ ଦାପତନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇଲେ ।

କିନ୍ତୁ ରଜା ବଣରୁ ଚାଲିଯିବା ପୂର୍ବରୁ ପୁଣି ତାଙ୍କୁ ଭେଟି କନ୍ୟା କହିଲା, “ଆପଣ ତ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଆପଣଙ୍କ ସୈନ୍ୟଦଳ ଧରି ଆସି ମୋତେ ନେଇଯାଇ ପାରନ୍ତେ !”

ରଜା ମୁଣ୍ଡ ଢଳାଇ ସମ୍ମତ ପ୍ରକାଶ କରି ଚାଲିଗଲେ । ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣପୁରରେ ପହଞ୍ଚି ସେ ନିଜ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ମଲ୍ଲ ଯୁଦ୍ଧ କୌଶଳ ଶିକ୍ଷା କଲେ । ମାସକ ଭିତରେ ସେ ସବୁ କଲ କୌଶଳ ଆୟତ୍ତ କଲେ ଓ ପୁଣି ବଣ ଭିତରକୁ ଆସି ଭାଲ୍ ରଜାଙ୍କୁ ଭେଟି କହିଲେ, “ଆପଣ ପୁଣି ଥରେ ଦାପତନ୍ଦ୍ର ସହ ମୋର ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ।”

ଭାଲ୍ ରାଜା ଶୁଣି ହୋଇ ସେ ଆୟୋଜନ କଲେ । ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ରାଜା କୃତବର୍ମା ଅକ୍ଳେଶରେ ଦାପତନ୍ତକୁ ହରାଇ ଦେଲେ ।

ରାଜା ତା'ପରେ ଭାଲ୍ ରାଜକନ୍ୟାଙ୍କ ଆଡ଼େ ଅନାଇଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ କନ୍ୟା ସେତେବେଳକୁ ନିଜ ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲି ଯାଉଥିବାର ସେ ଦେଖିଲେ । ଏହାପରେ ରାଜା କୃତବର୍ମା ଭାଲ୍ ରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ କହିଲେ, “ମହାଶୟ! ଆପଣ ଦାପତନ୍ତ ସହ ଆପଣଙ୍କ କନ୍ୟାର ବିବାହ ଦିଅନ୍ତୁ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ଶୁଭେଚ୍ଛା ବହୁ ହୋଇ ରହିବି ।”

“ଏହା କିପରି କଥା? ଆପଣ ତ ମଲ୍ଲ ଯୁଦ୍ଧରେ ବିଜୟୀ ହେଲେ ।”

“ନା ବହୁ, ବର-ପରୋଷା ପାଇଁ ମଲ୍ଲଯୁଦ୍ଧ ଥରେ ମାତ୍ର ହୁଏ । ସେଥିର ମୁଁ ପରାଜିତ ହୋଇଥିଲି । ଏହା କହି ରାଜା ଚାଲିଗଲେ ।”

ବେତାଳ ଟିକିଏ ତୁପ୍ ରହି ତା'ପରେ ମୁକାବିଲା କଲଭଳି କଣ୍ଠରେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲ: “ରାଜା! ମୋର କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସନ୍ତେହ ରହିଛି । ରାଜା କୃତବର୍ମା କାହିଁକି ଜୟଲାଭ ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଭା ହେବାକୁ ନାସ୍ତି କରିଦେଲେ? ଯଦି ବିଭା ନ ହେବା କଥା, ତେବେ ସେ ଏତେ କଷ୍ଟ କରି ମଲ୍ଲ ବିଦ୍ୟା ଆୟତ୍ତ କରି ଆସିଲେ କାହିଁକି? ଭାଲ୍ ରାଜକନ୍ୟା କୃତବର୍ମାଙ୍କୁ ସଫେଦିନୀ ଆସି ଜୀବରାଜ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ନେଇଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ରାଜା ତାହା ବା ନକଲେ କାହିଁକି? ରାଜା କୃତବର୍ମା ରାଜକନ୍ୟାଙ୍କ ସେ ପ୍ରେମ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ନ ଦେଖାଇଲେ କାହିଁକି? ରାଜା! ପାରିଲେ ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ । ଉତ୍ତର ଦେବାର ଶକ୍ତି ସତ୍ତ୍ୱେ ଯଦି ନୀରବ ରହିବ, ତେବେ ତମ ଶୀର ହେବ ସ୍ବରାଜ୍ୟତା!”

ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ରାଜା ବିଦ୍ରମାର୍କ ବେତାଳକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୌନ ରହିବା କଥା । କିନ୍ତୁ ବେତାଳର ପ୍ରଶ୍ନରେ ସେ ଥୟ ଧରି ନ ପାରି ଉତ୍ତର ଦେଲେ: “ରାଜା କୃତବର୍ମା ପ୍ରଥମ ଥର ମଲ୍ଲଯୁଦ୍ଧ ପରେ ରାଜକନ୍ୟାଙ୍କ ଦାପତନ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନୁକୂଳ ମନୋଭାବ ଦେଖି ବୁଝି ପାରିନଥିଲେ

ଯେ ରାଜକନ୍ୟା ଦାସଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଭଲ ପା'ନ୍ତି । ତଥାପି ସେ ଦ୍ଵିତୀୟଥର ମଲ୍ଲୟୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ଆଗଭର ହେଲେ ଦୁଇଟି କାରଣରୁ : ଭାଲ୍ ରାଜକନ୍ୟାଙ୍କ ମନୋଭାବ ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିତ ହେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରଥମ କାରଣ । ଦ୍ଵିତୀୟ ଏବଂ ବଡ଼ କାରଣ ହେଲା, କୌଣସି ରାଜା ମଲ୍ଲ ଯୁଦ୍ଧରେ ପରାଜୟ ସ୍ଵୀକାର କରି ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ରହିଯାଇ ପାରେନା । ନିଜ ଆତ୍ମସମ୍ମାନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସେ ମଲ୍ଲ ବିଦ୍ୟା ଶିଖି ପୁଣି ଆସିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ବିଜୟ ପରେ ସେ ଯେତେବେଳେ ଦେଖିଲେ ଭାଲ୍ ରାଜକନ୍ୟା ତାଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇ ଗୁଲିଗଲା, ସେ ତା' ମନୋଭାବ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଗଲେ । ନିଜ ବିଜୟ ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵିତୀୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ ଚରିତାର୍ଥ ହେଲା ।

“ଭାଲ୍ ରାଜକନ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ମନକଥା ସେ ବୁଝି ପାରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଭାଲ୍ ରାଜା ମଲ୍ଲୟୁଦ୍ଧ ପ୍ରଥା ରଦ୍ଦ କରିଦେବା କଥା

ଉଠାଇଲେ, ସେତେବେଳେ ରାଜକନ୍ୟାହିଁ ମନା କଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ରାଜକନ୍ୟା ନିଜ ପ୍ରେମିକ ଦାସଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବାରଭର ପରିତ୍ୟେ ସର୍ବ ସମକ୍ଷରେ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ରାଜାଙ୍କ ସହ ଲଢ଼ି ସମ୍ପଳ ହେବାଠାରୁ ଗୌରବ ଆଉ କ'ଣ ଥାଇପାରେ ? ସେ କୃତବର୍ମଙ୍କୁ ସୈନ୍ୟ ଆସିବାକୁ କହିଥିଲେ ଠିକ୍ । ସେ ଏଡ଼େ ମୁଲ୍ଲବାନ କନ୍ୟା ଯେ ତାଙ୍କୁ ପାଇବା ପାଇଁ ଜଣେ ରାଜା ଯୁଦ୍ଧ ଯାତ୍ରା କରିଛନ୍ତି, ଏହି ଶବ୍ଦ ଅର୍ଜନ କରିବା ଥିଲା ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ରାଜା କୃତବର୍ମ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଧୀମାନ୍ ବୋଲି ରାଜକନ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁମାନ କରି ନେଇଥିଲେ ।”

ରାଜାଙ୍କ ମୌନ ଭଙ୍ଗ ହେବା ମାତ୍ରେ ଶବ୍ଦ ସହ ଶବ୍ଦସ୍ଥିତ ବେତାଳ ତାଙ୍କ କାନ୍ଦରୁ ଖସି ଯାଇ ପୁନର୍ବାର ସେ ବୃକ୍ଷ ଡାଳରେ ଯାଇ ଝୁଲି ପଡ଼ିଲା ।

(କଳ୍ପିତ)

ଜଗୁବାରୁଙ୍କ ଚୋରଧରା

ଜଗୁବରୁ ଥିଲେ ଜଣେ ଥିଲାବାଲା ଲୋକ ।
ଏହା ଯେଉଁ ଯୁଗର କଥା, ସେତେବେଳେ
ପଇସାର ମୂଲ୍ୟ ଆଜି ତୁଳନାରେ ବହୁତ ଅଧିକ
ଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଯେ ଭାବୁ ମାସିକ ମାତ୍ର
ଗୁରୁଟଙ୍କା ଦରମାରେ ନିଜ ବଗିଚାରେ ମାଲି
ନିଯୁକ୍ତ କଲେ, ସେଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର
କିଛି ନାହିଁ ।

ଭାବୁ ଥିଲା ଅତ୍ୟନ୍ତ କୁଶଳୀ କର୍ମୀ ।
ସେ ମନ ପ୍ରାଣ ତାଲି ବଗିଚା କାମରେ
ଲଗିଥାଏ । ଗୁଡ଼ୁ ଗୁଡ଼ୁ ଜଗୁବାରୁଙ୍କ ବଗିଚା
ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବଗିଚାରେ
ପରିଣତ ହେଲା ।

ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଫଳ ଫୁଲ ଗଛ ପ୍ରତି
ଆଗ୍ରହ ଥିଲା, ସେମାନେ ଜଗୁବାରୁଙ୍କ ଉଦ୍ୟାନ
ଦେଖିବାକୁ ଆସିଲେ । ଜଗୁବାରୁ ଫଳ
ବନ୍ଦ କରି ବେଶ ଦୁଇ ପଇସା ଆୟକଲେ

ମଧ୍ୟ । ଲୋକେ ତାଙ୍କ ପ୍ରଶଂସା କଲେ, ଭାବୁର
ପରିଶ୍ରମ କଥା କେହି ମନେ ପକାଇଲେ ନାହିଁ
କି ଜଗୁବାରୁ ମଧ୍ୟ ତାହା ମନେ ପକାଇ
ଦେଲେ ନାହିଁ ।

“ବାରୁ ! ମୋ ଦରମା ଦୁଇଟଙ୍କା ବଢ଼ାଇ
ଦିଅ !” ଦିନେ ଭାବୁ ଅଳକରି କହିଲା ।
ଭାବୁ ଯେପରି ଭାବରେ କାମ କରୁଥିଲା,
ଆଉ କେହି ହୋଇଥିଲେ ତା’ ଦରମା
ଆପଣାରୁ ଦୁଇଗୁଣ ବଢ଼ାଇ ଦେଇଥାନ୍ତା,
ସେ ମୁହଁ ଖୋଲି କହିବା ଦରକାର ହୋଇ
ନଥାନ୍ତା ।

କିନ୍ତୁ କଷ୍ଟ ସ ଜଗୁବାରୁ କହିଲେ, “ଆରେ,
ତୋତେ ତ ମୁଁ ଗୁରୁଟଙ୍କା ଦରମା ଦେବାରୁ
ଲୋକେ କହୁଛନ୍ତି ମୁଁ ଗୁଡ଼ାଏ ବେଶି ଦେଲି
ବୋଲି । ତୁ ପୁଣି ଦରମା ବଢ଼ାଇବାକୁ
କହୁଛୁ କେମିତି ?”

“ଲୋକେ ମୋ କାମ କଥା ଜାଣି ନାହାନ୍ତି ବୋଲି କେହି କେବେ ସେମିତି କଥା କହି ଦେଉଥିବେ, ଆପଣ ବାବୁ ତ ଜାଣନ୍ତି, ମୁଁ ମନୁଷ୍ୟ ଦେଇ ଆପଣଙ୍କ ବଗିଚାକୁ ଏପରି ସୁନ୍ଦର କରି ଗଢ଼ିଛି । ଆପଣ ଅନ୍ୟ କଥା କାହିଁକି ଶୁଣିବେ ? ଆପଣଙ୍କ ନିଜ ଆଖି ଯାହା କହିବ, ଆପଣ ତାହା କରନ୍ତୁ ।”

“ଆରେ ଭ୍ରମ ପରସା କ’ଣ ଏତେ ସହଜରେ ଆସେ ?”

ଭ୍ରମ ଏହା ପରେ ବି ଦୁଇ ତିନିଥର ଦରମା ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କଲ, କିନ୍ତୁ କିଛି ଫଳ ହେଲା ନାହିଁ ।

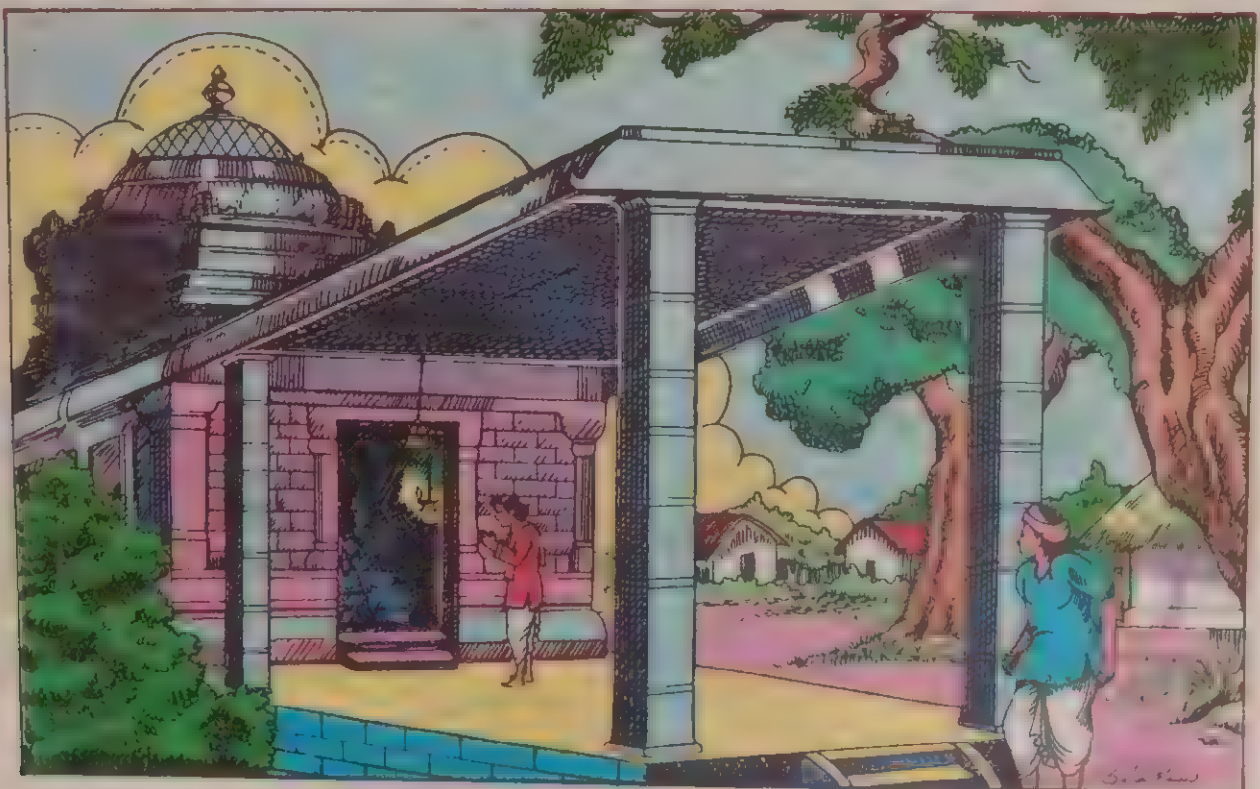
ଦେଶାଗଲା ବଗିଚାରୁ ନଡ଼ିଆ ଟୋର ହେଉଛି । ଜଗୁବାରୁ ଭ୍ରମକୁ ସେକଥା

ପହଞ୍ଚିବାକୁ ସେ କହିଲା, ତା’ ଦରମା ଅତି ଦୁଇଟଙ୍କା ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ ସେ ରାତିରେ ବି ବଗିଚା ଜଗିବ ।

“ଆରେ ଯା, ରାତିରେ କ’ଣ ମୁଁ ନିଜେ ଜଗି ପାରବି ନାହିଁ ?” ଜଗୁବାରୁ ଶୁଣାଇ ଦେଲେ ।

ସେଦିନ ସଞ୍ଜକେଲେ ଜଗୁବାରୁ ଠାକୁରାଣୀ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଇ ପୂଜାରୀକୁ କହିଲେ, “ଠାକୁରାଣୀଙ୍କୁ କୁହ, ଯଦି ନଡ଼ିଆ-ଟୋର ମୋ ଆଖିରେ ପଡ଼ିବ, ତେବେ ମୁଁ ଗୋଟାଏ ବଣେଷ ପୂଜା ଦେବି ।”

ସେ ଯିବା ପରେ ଭ୍ରମ ଆସି ପୂଜାରୀକୁ କହିଲା, “ଠାକୁରାଣୀଙ୍କୁ କୁହ, ମୁଁ ସେମିତି ଧସି ନ ପଡ଼େ !”

ଗହରେ ଜଗୁବାରୁ ବଗିଚା ଜଗିଲେ ।
 ଘନୁ ଗୌର ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଶିଖା ଦେବା
 ନିମନ୍ତେ ଗୋଟାଏ ନଡ଼ିଆ ଗଛ ତେ
 ନଡ଼ିଆଟାଏ ତୋଳି ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ନଡ଼ିଆ
 ଗଛ ତଳକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲା । ସେମିତି
 ହେଲେ ଜଗୁବାରୁ ସେହି ନଡ଼ିଆ ଗଛରେ
 ଗୌର ଚଢ଼ିଛୁ ବୋଲି ଭାବିବେ ।

କିନ୍ତୁ ଜଗୁବାରୁ ଘନୁକୁ ଚଢ଼ି ନ ପାରିଲେ
 ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଗଛ ଚଢ଼ୁଥିବାର ଦେଖିଥିଲେ ।
 ସେ ଯାଇ ଠିକ୍ ଗଛ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ଓ
 କହିଲେ, “ଗୌର ! ଏଥର ତୁ ଯିବୁ
 କୁଆଡ଼େ ? ମୋତେ ଧୋକା ଦେବା ପାଇଁ
 ଦୁରକୁ ନଡ଼ିଆ ଫୋପାଡ଼ୁଛୁ ପରା !”

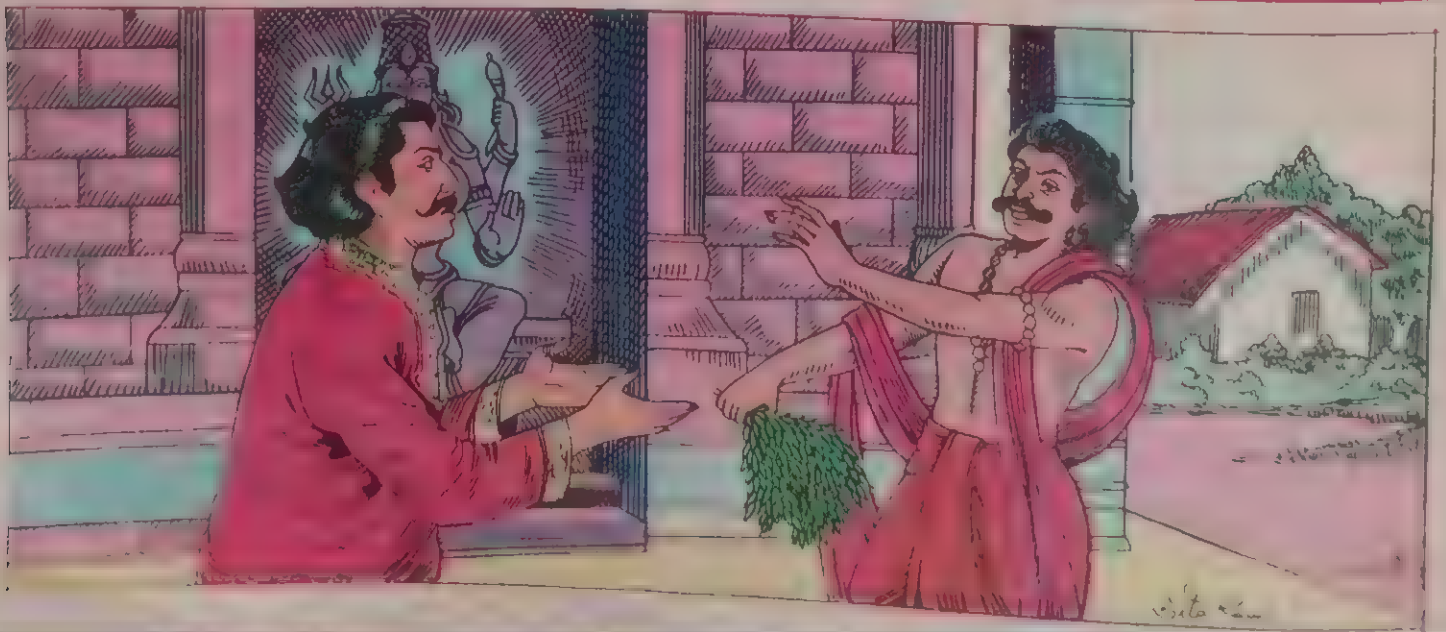
ଘନୁ ଗଛ ଉପରୁ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିବା
 କୁଅକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଗୋଟାଏ ନଡ଼ିଆ
 ଫୋପାଡ଼ିଲା । ଅନ୍ଧାରରେ ଜଗୁବାରୁ ବୁଝି-
 ପାରିଲେ ନାହିଁ ଖୋଦ୍ ଗୌର କୁଅ ଭିତରକୁ
 ଡେଇଁଲା ନା କୁଅ ଭିତରେ ନଡ଼ିଆ ପଡ଼ିଲା ।

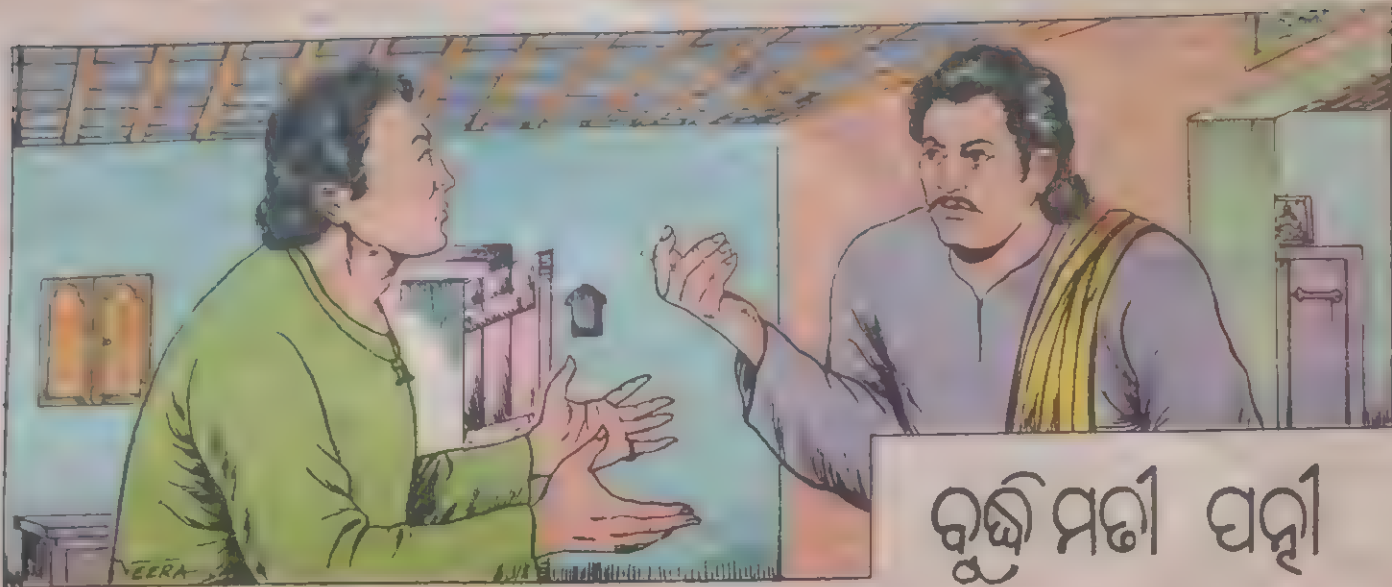
ମେ କୁଅ ପାଖକୁ ଘୋଡ଼ିପଲେ ଓ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟକୁ
 ଯାଇ କୁଅ ଭିତରେ ପଡ଼ିଲେ । ଅବଶ୍ୟ
 ତାହା ଥିଲା ଅଗଭୀର କୁଅ ।

ଘନୁ ଗଛରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଚାଲିଗଲା ।
 ପରଦିନ ଜଗୁବାରୁ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଇ
 ପୂଜାରୀଙ୍କୁ ସବୁ କଥା କହି ପଚାରିଲେ,
 “ଠାକୁରାଣୀ ତ କାହିଁ ମୋ ନିବେଦନ
 ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ !”

“କେମିତି ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ ? ତମେ ତ
 ଗୌରକୁ ଦେଖିବା ସଜାଣେ ଚାହୁଁଥିଲ ।
 ଦେଖିଲ ତ ! କ’ଥା କ’ଣ କି, ଠାକୁରାଣୀ
 ତମକୁ ବିଚାର କଲେ ନାହିଁ ବୋଧହୁଏ ।
 ସେ ଭାବିଲେ ଯେଉଁ ଜଗୁ ଘନୁ ଭଳି ବିଚାର
 ମାଳିକୁ ଦୁଇଟଙ୍କା ବେଶି ଦେଉ ନାହିଁ, ସେ
 ଜଗୁ ତାଙ୍କୁ କ’ଣ ପୂଜା ଦେବ ?” ପୂଜାରୀ
 କହିଲେ ।

ଜଗୁବାରୁ ଘରକୁ ଯାଇ ଘନୁକୁ ଡକାଇ
 ପଠାଇଲେ ଓ ତା’ ଦରମା ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ ।

ବୁଦ୍ଧି ମତୀ ପତ୍ନୀ

ହରିପୁର ସହରରେ କେଶବ ଗୁପ୍ତ ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଥା'ନ୍ତି । ଥରେ ସେ ବହୁତ ଦିନ ଧରି ରୋଗରେ ପଡ଼ିଲେ । ବ୍ୟବସାୟ ଦେଖାଶୁଣା କରିବାକୁ କେହି ନ ଥା'ନ୍ତି । ଏଇ ସୁଯୋଗରେ କର୍ମଚାରୀମାନେ ନାନା ଉପାୟରେ ସବୁ ଟଙ୍କା ଆତ୍ମସାତ୍ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ । ତା'ପରେ ପତ୍ନୀଙ୍କର ଅଳଙ୍କାର ସବୁ ବିକ୍ରି କରି ବହୁତ ଦିନ ଧରି ଚିକିତ୍ସା ହେବା ପରେ ସେ ଭଲ ହେଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ଉଠି ଦେଖନ୍ତି ତ ଘରେ କାଣି କଉଡ଼ିଟିଏ ସୁଦ୍ଧା ନାହିଁ ।

ସେ ଦୁଃଖିତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ହତାଶ ହେଲେ ନାହିଁ । ଭାବିଲେ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କଠାରୁ କିଛି ଟଙ୍କା କରିତ ଆଣି ବ୍ୟବସାୟ କରିବେ ଓ ପରେ ପୁଣି ଶୁଝି ଦେବେ । ପ୍ରଥମେ ସେ ବନ୍ଧୁ ଜଗତ ପାଖକୁ ଗଲେ । ନିଜର ଅସ୍ଥବ

ଅସୁବିଧା କଥା କହି ଶହେ ଟଙ୍କା ଧାର ମାଗିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଜଗତ କହିଲେ, “ଦେଖ, ଭାଇ କେଶବ, ନଡ଼ିଆ ଗଛରୁ ନଡ଼ିଆ ତୋଳି ବେପାର କଲବାଲା ବ୍ୟକ୍ତି ଯଦି ନଡ଼ିଆ ଗଛରୁ ପଡ଼ି ହାତ ପାଦ ଭାଙ୍ଗି ଦିଏ ତେବେ ସେ ଆଉ ଜୀବନରେ ନଡ଼ିଆ ତୋଳିବାକୁ ଅନ୍ତତଃ ଚେଷ୍ଟା କରିବ ନାହିଁ ।”

କେଶବ ଗୁପ୍ତ ବନ୍ଧୁ ଜଗତଙ୍କର କଥାରେ ଥିବା ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ବ୍ୟଙ୍ଗ ବେଶ୍ ବୁଝିପାରିଲେ । ମନ ଭିତରେ ଖୁବ୍ ଶୁଣିଗଲେ ମଧ୍ୟ ବାହାରେ ଶାନ୍ତ ଭାବରେ କହିଲେ, “ଥରେ ଏପରି ଦୁର୍ଘଟଣା ହେଲେ ମଣିଷ ଯଦି ଭଲ କାମ ନକରେ ତେବେ ତ ସେ ଭରୁ । ତେବେ ମୋର ଏମିତି କିଛି ହାତଗୋଡ଼ ଭାଙ୍ଗିବା ପରି ଅବସ୍ଥା ହୋଇ ନାହିଁ । ଭଗବାନ କଲେ ପୁଣି

ପୁରାବସ୍ଥା ଫେରି ଆସିବ ଓ ମୁଁ ତୁମ ଟଙ୍କା ଶୁଦ୍ଧି ଦେବି ।”

କେଶବ ଗୁପ୍ତ କଥା ତାଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ କଥା ବାଆଁରେଇ କହିଲେ, “ଦେଖ ଭାଇ, ମୋର କ’ଣ ଟଙ୍କା ଥିଲେ ଆଜି ମୁଁ ବଞ୍ଚି ନାହିଁ? ମୋ ବ୍ୟବସାୟ କ୍ଷତିରେ ଗୁଲୁଛି । ତା’ପରେ ଅନେକ ଟଙ୍କା ଅଟକି ଯାଇଛି । ତେବେ ହଁ, ତମେ ଯେତେବେଳେ ବନ୍ଧୁ ବୋଲି ଏତେ ଆଶା କରି ଆସିଛ ମୁଁ ତୁମକୁ ଚିନ୍ତା ହସ୍ତରେ ଫେରାଇ ଦେବି ନାହିଁ । ଏଇ ନିଆ ପାଣିଟଙ୍କା, ଏଇଟା ଧାର ନୁହେଁ । ଫେରାଇବା ଦରକାର ନାହିଁ ।”

ଏବେ କେଶବ ଗୁପ୍ତ ବୁଝିଲେ ବନ୍ଧୁକର ମନୋଭାବ । ସେଠାରୁ ଫେରି ସେ ଅନ୍ୟ ଭଳି ବନ୍ଧୁକ ପାଖକୁ ଗଲେ । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ଜଗତ ଯାତ୍ରା କରିଥିଲେ ସେଇଆ କଲେ । ଅବଶେଷରେ କେଶବ ଗୁପ୍ତ କୋଡ଼ିଏଟି ଟଙ୍କା ଧରି ହତାଶ ହୋଇ ଘରକୁ ଫେରିଲେ । ସେ ବୁଝିପାରିଲେ ତାଙ୍କ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଯୋଗୁ କେହି ଭରସି ତରି ଏତେ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ସଜ ହେଉ ନାହାନ୍ତି ।

ସେ ଘରକୁ ଫେରି ସ୍ତ୍ରୀ ସରଳକୁ ସବୁକଥା କହିଲେ । ସରଳ ହସି ହସି କହିଲେ, “ଏଥିରେ ତମେ ଏତେ ହତାଶ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛ କାହିଁକି? ଏଡ଼େ ସହରରେ ତମେ ଜନ୍ମ ହୋଇ ଏଇଠି ମଣିଷ ହୋଇଛ, ତମର କ’ଣ ମାତ୍ର ଗୁରୁତ୍ବ କିଛି ଥିଲେ?”

“ନା, ନା, ଗୁରୁତ୍ବ କାହିଁକି? ଅନେକ କିଛି ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଗୁରୁଜଣ ଧନୀବନ୍ଧୁ ଯଦି ଏପରି ବ୍ୟବହାର କଲେ ତେବେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ମୁଁ କେଉଁ ସାହସରେ ଯିବି?” କେଶବ ଗୁପ୍ତ କହିଲେ ।

ପତ୍ନୀ ସରଳ କହିଲେ, “ଏବେ ତମର ଏଇ ସହରରେ ଯେତେ ବନ୍ଧୁ ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ନାମ ଗୋଟିଏ କାଗଜରେ ଲେଖି ମୋତେ ଦିଅ ।”

“ତଦ୍ବାସ କ’ଣ ଲଭ ହେବ?” କେଶବ ପଚାରିଲେ ।

“ସେ କଥା ମୁଁ ଚାହେଁନା ।” ସରଳ କହୁଥିଲା ।
 ତା’ପରେ କେବଳ ଗୁପ୍ତ ବସ ବସ ତାଲିକା
 କଲେ । ଘାଘ ସମୟ କାଗଜ କଲମ ଧରି
 ବସିବା ଭିତରେ ଅନେକ ଦିନରୁ ସମ୍ପଦ
 ନଥିବା ଅନେକ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ମୁହଁ ଆଖି ଆଗରେ
 ଭାସି ଉଠିଲା । କିଏ ହୁଏତ ପିଲାବେଳେ ଖେଳ
 ସାଥୀ ଥିଲା । ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଗୁଳିଟି ପଢ଼ିବା
 ସରିବା ସହପାଠୀ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ
 ଭିତରୁ ଅଧ୍ୟାପକ ସହରରେହିଁ ରହିଥିଲେ ।
 କିଏ ବେପାର ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିଲା ତ କିଏ
 ବା ଗୁଳିଟି କରୁଥିଲା । ଆହୁରି କେତେ
 ଲୋକଙ୍କ ସହ ବହୁତା ଥିଲା । କେତେକେ
 ଥିଲେ ବହୁବାନ୍ଧବ । ତାଲିକା ଲମ୍ବା ହୋଇ
 ଗୁଲିଲା । ପ୍ରାୟ ଶହେ ନାମ ସେ ମନେ
 ପକାଇଲେ ।

ସକାଳୁ ସରଳ କାଗଜଟି ପୁଅ ଶାନ୍ତନୁକୁ
 ଦେଇ କହିଲେ, “ପୁଅ, ଏହି ତାଲିକାରେ
 ଥିବା ନାମ ଗୁଡ଼ିକ ତୋ ବାପାଙ୍କର ବନ୍ଧୁ-

ମାନଙ୍କର । ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇ କହିବୁ
 କି ବାବା ଅସୁବିଧାରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଶହେ ଟଙ୍କା
 କରିବା ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।”

ପୁଅ ସକାଳୁ ଯାଇ ସଂଧ୍ୟାରେ ଫେରିଲା ।
 ସେ ବାପାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଘରକୁ
 ଯାଇଥିଲା । ସମସ୍ତେ ସେହିପରି ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ
 ଟଙ୍କା ଦେଇଥା’ନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ କହିଥା’ନ୍ତି
 ଟଙ୍କା ଫେରାଇବା ଦରକାର ନାହିଁ ।

କେବଳ ଗୁପ୍ତ ଏବେ ଗଣି ଦେଖିଲେ ସବୁ
 ମିଶି ଗୁରୁଟି ପଢ଼ିବା ଟଙ୍କା । ସେ ମାତ୍ର ଶହେ
 ଟଙ୍କା କରିବା ଚାହୁଁଥିଲେ । ପତ୍ନୀର ବୁଦ୍ଧି ଯୋଗୁ
 ଏତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା ଖାଲି ଖାଲି ପାଇଲେ ।

ସେତକ ଟଙ୍କା ନେଇ ସେ ଗୋଟିଏ
 ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଓ ବହେଁ ଦୁଇବର୍ଷ
 ମଧ୍ୟରେ ପୁରୁ ଅବହ୍ନି ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ । ଏଣିକି
 ତାଙ୍କର ବିପଦ ବା ସମସ୍ୟା ପଡ଼ିଲେ ପତ୍ନୀ
 ସରଳକୁହିଁ ପ୍ରଥମେ ପଚାରନ୍ତି ସମାଧାନ କିପରି
 କରିପାରିବ ।

ଦୈରାଗ୍ୟ

ଅନେକ ଦିନ ପୁରୀ କାଶୀ ରାଜ୍ୟରେ ରାଜା କରୁଥା'ନ୍ତି ରାଜା ବୁଝିଦତ୍ତ । ସେତେବେଳେ ବିଦେହ ରାଜ୍ୟର ରାଜଧାନୀ ମିଥୁଳାରେ ରାଜା କରୁଥା'ନ୍ତି ମହାଜନକ । ତାଙ୍କର ଥିଲେ ଦୁଇ ପୁଅ ଅବିଷ୍ଣୁଜନକ ଓ ପୋଲଜନକ । ମହାଜନକଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଅବିଷ୍ଣୁଜନକ ରାଜଗାଦିରେ ବସିଲେ ଓ ପୋଲଜନକ ହେଲେ ଯୁବରାଜ । କିନ୍ତୁ ପୋଲଜନକ ପଡ଼ିଯିବ କର କିଛି ସୈନ୍ୟ ହାତରେ ରଖି ହଠାତ୍ ରାଜାକୁ ଆକ୍ରମଣ କରି ହତ୍ୟା କଲେ ।

ଏକଥା ଶୁଣି ରାଣୀ ଭୟରେ କାନ୍ଦି ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଓ ବୁଝିପାରିଲେ ନାହିଁ ସେ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ କିପରି ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବେ । କାରଣ ସେତେବେଳେ ସେ ଥିଲେ ଗର୍ଭବତୀ । ବହୁତ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ନିଜର

ଅଳଙ୍କାର ଓ କିଛି ଧନରତ୍ନ ଗୋଟିଏ ଟୋକେଇରେ ରଖି କିଛି ଡାଳପତ୍ର ଘୋଡ଼ାଇ ନିଜେ ମସିଆ କୋତର ଲୁଗାଟିଏ ପିନ୍ଧି ରାଜ୍ୟ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ ।

ରାଜନବର ବ୍ୟତୀତ ଏକା ସେ କେବେ ବାହାରକୁ ଆସି ନାହାନ୍ତି । ରାସ୍ତାରେ ଚାଲି ଚାଲି ସେ ଘରୁଥା'ନ୍ତି କୁଆଡ଼େ ଯିବେ । ଆଗରୁ ଶୁଣିଥିଲେ ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜ୍ୟର ନାମ ମୋନଗର । ସେ ବିଚାରି ଚାଲି ଚାଲି ଥିବା ହୋଇ ବସି ପଡ଼ନ୍ତି ଓ ରାସ୍ତାରେ ଯାଉଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ପଚାରିବେ, “ମୋନଗରକୁ ରାସ୍ତା କେହି କହିଦେବ କି?” ଏମିତି ପଚାରି ପଚାରି ଜଣେ ଗାଡ଼ିବାଲା ବୁଢ଼ା ତାଙ୍କୁ ବହୁତ ଦୟା ଦେଖାଇ ଗାଡ଼ିରେ ବସାଇ ନେଇ ମୋନଗରରେ ଛାଡ଼ିଦେଲା । ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦିର ପାଖରେ

ସୁବା ବଡ଼ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ନିକଟରେ ସେ ବସିଥାନ୍ତି ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପଣ୍ଡିତ ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଧରି ସେଇବାଟେ ଯାଉଥିଲେ । ହଠାତ୍ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଜଣେ ଗର୍ଭବତୀ ସ୍ତ୍ରୀ ବସିଥିବାର ଦେଖି ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । ତାଙ୍କ ମନରେ ଦୟା ହେଲା । ସେ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସମ୍ଭାରେ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ କହି ଭିତରକୁ ଯାଇ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ ।

ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ତାଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଆସିଗଲା । ସେ କହିଲେ, “ମହାନୁଭବ, ମୁଁ ମିଥୁଳର ସ୍ତ୍ରୀ ଥିଲି । ମୋର ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସାନଭାଇ ହତ୍ୟା କରି ରାଜଗାଦି ନେଇଛି । ମୁଁ ପ୍ରାଣ ବିକଳରେ ପଳାଇ ଆସିଛି । କୌଣସି ମତେ ମୁଁ ମୋର ଗର୍ଭକୁ ରକ୍ଷା କରିବି । ଆପଣ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ ।” ଏହା କହି ସେ ବହୁତ କାନ୍ଦିଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା ତମେ ମୋ ଘରେ ରହିପାର । କିନ୍ତୁ ତା’ ପୁଅରୁ ସମାଜ ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କିଛି କହିବାକୁ ହେବ । ଯଦ୍ୱାରା ତୁମ ବିଷୟରେ ଅନ୍ୟ କେହି କିଛି ଜାଣି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଜାଣିଲେ ପୁଣି ବିପଦ । ତେଣୁ ତମେ ମୋର ସାନ ଭଉଣୀ ବୋଲି କହିବ । ତା’ପରେ ଯାହା କହିବାର କଥା ମୁଁ କରିବି ।” ବ୍ରାହ୍ମଣ ପଣ୍ଡିତ କହିଲେ ।

ତା’ପରେ ସ୍ତ୍ରୀ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ କହିବା ଅନୁସାରେ ତାଙ୍କ ପାଦ ଧରି ଭକ୍ତ ସ୍ୱରରେ କାନ୍ଦିବାରୁ ଶିଷ୍ୟମାନେ ଭିତରକୁ ଆସି ପଚାରିଲେ, “ଗୁରୁଦେବ, ଏହାଙ୍କର କ’ଣ ହୋଇଛି ? କାହିଁକି ଏପରି କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି ?”

ବ୍ରାହ୍ମଣ କହିଲେ, “ଇଏ ହେଉଛି ମୋର ସବା ସାନ ଭଉଣୀ । ମୁଁ ଗ୍ରାମ ଛାଡ଼ି ଆସିବା ପରେ ଏହାର ଜନ୍ମ ହୋଇଛି । ଏତେଦିନ ମୁଁ ତାକୁ ଦେଖି ନଥିଲି । ଏବେ ଚିହ୍ନା ହେବାରୁ ସେ ଏତେ କାନ୍ଦୁଛି ।”

ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ କଥା ସମସ୍ତେ ବିଶ୍ୱାସ କଲେ । ସେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ନେଇଗଲେ । କିଛିଦିନ ପରେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ପୁଅଟିଏ ଜନ୍ମ

ହେଲା । ଶୁଣି ତାଙ୍କର ମୃତ ଶୁଶୁରଙ୍କ ନାମ
ଅନୁସାରେ ପୁଅର ନାମ ରଖିଲେ ମହାଜନକ ।
ସେ ଥିଲେ ବୋଧସତ୍ତ୍ୱ । ମହାଜନକ ଧୀରେ
ଧୀରେ ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ କ୍ଷତ୍ରିୟ
ପିଲାମାନଙ୍କ ସହ ଖେଳୁଥା'ନ୍ତି । ଶାଶୁଖେଳ
ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଶିଖିବା ସମୟରେ ସେ
ସବୁଥିରେ ଲାଲ କରୁଥା'ନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନେ
ଖେଳରେ ହାରିଯାଇ ନିଜ ବାପ ମା'ଙ୍କ
ପାଖରେ ମହାଜନକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଗୁଡ଼ା
କରନ୍ତି । ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ସବୁବେଳେ
“ବଧବାର ପୁଅ” ବୋଲି କୁହନ୍ତି । ଏସବୁ
ଶୁଣି ଶୁଣି ସେ ଦିନେ ନିଜ ମା'ଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ
କାହିଁକି ସେମାନେ ଏପରି କହୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ
ମା' ତାଙ୍କୁ ସବୁକଥା ବୁଝାଇ କହିଲେ ।

ଯେତେବେଳେ ମହାଜନକ ଶୁଣିଲେ କି
ତାଙ୍କର ଦାଦା ବାପାଙ୍କୁ ମାରି ଗାଦି ମାଡ଼ି
କରିଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ରାଜପୁତ୍ର ଭାବରେ ତାଙ୍କର
ପ୍ରାପ୍ୟ, ସେତେବେଳେ ସେ ରାଜ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ
କରି ଏହାର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ।

ତାଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ଖୋଲବର୍ଷ ବୟସ
ହେଲା ସେ ଏକ ଦଳ ବନ୍ଧୁ ବନ୍ଧୁ ସୈନ୍ୟ
ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ଚାହୁଁଲେ । ସେଥିପାଇଁ
ଧନ ଦରକାର । ଇତିମଧ୍ୟରେ ସେ ତାଙ୍କର
ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା ସମାପ୍ତ କରିଥା'ନ୍ତି ଓ ଯୁଦ୍ଧ
ବିଦ୍ୟାରେ ପାରଦର୍ଶିତା ଲାଭ କରିଥା'ନ୍ତି ।
ସେ ମା'ଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ଧନ ପାଇଁ କ'ଣ
କରିବି? ଶୁଣି ଆସିବା ବେଳେ ଯାହା
ଧନରତ୍ନ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଆସିଥିଲେ ସେଥିରୁ

କିଛି ତାକୁ ଦେଲେ । ସେ ସେସବୁ ମଧ୍ୟ
ସୈନ୍ୟ ଦଳ ଗଢ଼ି ଦିନେ ଶୁଭକ୍ଷଣରେ ରାଜ୍ୟ
ଜୟ କରିବାକୁ ବାହାରିଲେ ।

ଯେତେବେଳେ ମହାଜନକ ମିଥୁଳରେ
ପ୍ରବେଶ କଲେ ସେତେବେଳେହିଁ ପୋଲ-
ଜନକଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଗଲା । ତାଙ୍କର
କୌଣସି ସନ୍ତାନ ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ରାଜ-
କର୍ମଗୁଣ୍ଡମାନେ ଗୋଟିଏ ରଥ ସଜାଇ ସେଥିରେ
ରାଜବିହାରୀ ସ୍ୱରୂପ ମୁକୁଟ, ରାଜଛତ୍ର ଓ ରାଜଦଣ୍ଡ
ପ୍ରଭୃତି ରଖି ରାସ୍ତାରେ ବୁଲାଇଲେ । ସେହି
ରଥଟି ଯାଇ ମହାଜନକ ଥିବା ସ୍ଥାନରେ
ପହଞ୍ଚି ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ରାଜପୁରୋହିତ
ମହାଜନକଙ୍କୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ତାଙ୍କର ରାଜ-
ଲକ୍ଷଣ ସବୁ ଚିହ୍ନିଲେ ଓ ତାଙ୍କୁ ରଥରେ

ବସାଇ ରାଜପ୍ରାସାଦକୁ ନେଇ ଆସିଲା
ରାଜପୁରୋହିତ ତାଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟର ରାଜା ବୋଲି
ଘୋଷିତ କଲେ ।

ତା'ପରେ ମହାଜନକଙ୍କର ମା'କୁ ରାଜ-
ପ୍ରାସାଦକୁ ଅଣାଗଲା ଓ ମହାସମାବେଦରେ
ଅଭିଷେକ ଉତ୍ସବ କରାଗଲା । କିଛିଦିନ ପରେ
ସେ ସୁବଳୀ ନାମକ ଏକ ରାଜକୁମାରୀଙ୍କୁ
ବିବାହ କଲେ । ବର୍ଷକ ପରେ ତାଙ୍କର
ପୁଅଟିଏ ହେଲା । ତା'ର ନାମ ସେମାନେ
ରଖିଲେ ଦାନ୍ତାୟୁ । ସମସ୍ତେ ଶୁଣିରେ ଥା'ନ୍ତି ।
ମହାଜନକ ଅତ୍ୟନ୍ତ କୁଳେତା ସହକାରେ
ରାଜକାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଉଥା'ନ୍ତି ।

ଦିନେ ରାଜା ବନବିହାର ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା
ପ୍ରକାଶ କଲେ । ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା

କରାଗଲା । ଏକ ସୁସଜ୍ଜିତ ହାତୀ ଉପରେ ବସି ରାଜା ଯାଉଥା'ନ୍ତି । ଅନ୍ୟମାନେ କିଏ ଗୋଡ଼ାରେ କିଏ ବା ଗୁଲି ଗୁଲି ଯାଉଥା'ନ୍ତି । ଯାଉ ଯାଉ ହାତୀ ଏକ ଉଦ୍ୟାନରେ ପ୍ରବେଶ କଲା ।

ରାଜା ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ ଦୁଇଟି ଆମ୍ବ ଗଛ ଅଛି । ଗୋଟିଏ ଗଛ ଫଳ ପତ୍ରରେ ଭରା ଅନ୍ୟଟି ଥୁଣ୍ଡା ଗଛ । ରାଜା ଫଳଥିବା ବୃକ୍ଷର ନିକଟକୁ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଆମ୍ବ ଛିଡ଼େଇ ଖାଇଲେ । ଆମ୍ବଟିର ସ୍ବାଦ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମଧୁର ଥିଲା । ରାଜା ଭାବିଲେ ଫେରିବା ସମୟରେ ସେ କିଛି ଆମ୍ବ ଏଠାରୁ ତୋଳି ନେଇ ଯିବେ ।

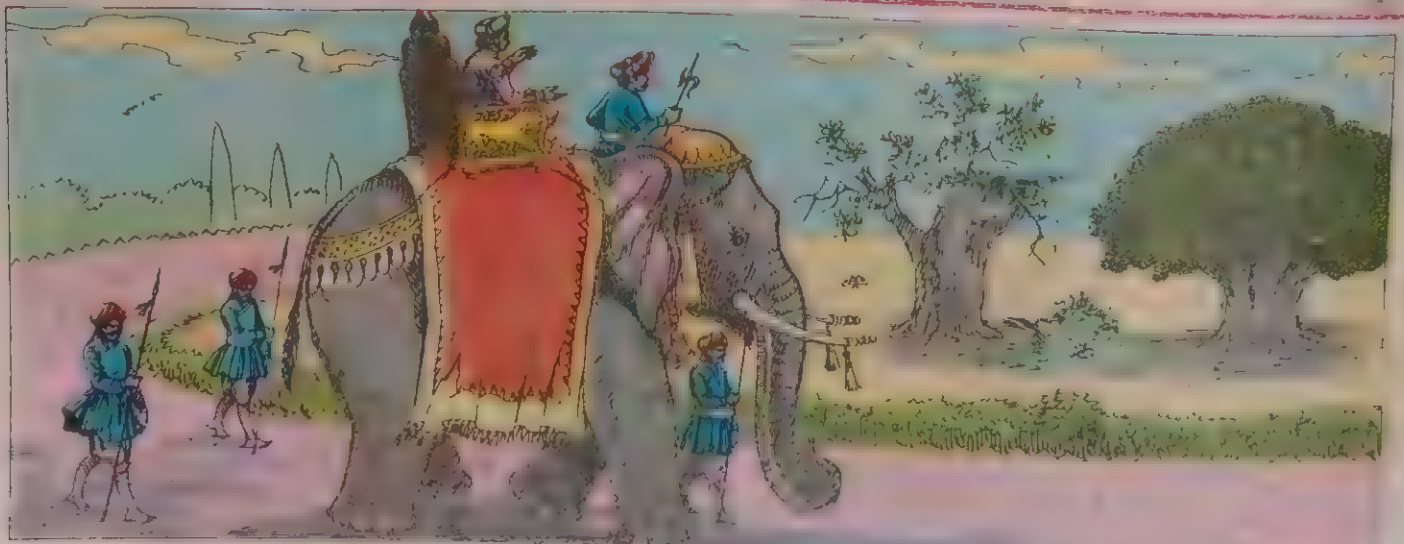
ରାଜା ଉଦ୍ୟାନ ଛଡ଼ି ଆଗକୁ ଯିବା ମାତ୍ରେ ତାଙ୍କ ପଛରେ ଆସୁଥିବା କର୍ମଚାରୀ ଓ ପରିଚ୍ଛିନ୍ନମାନେ ଆମ୍ବ ଗଛରେ ଢେଉ ଆମ୍ବ ସବୁ ତୋଳି ଖାଇଦେଲେ । ଅନେକ ଆମ୍ବ ତଳେ ପକାଇ ନଷ୍ଟ କଲେ । ଟିକିଏ ଆଗରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ

ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଉଥିବା ଗଛଟି ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା ।

ରାଜା ଶିକାର କରି ସଫାବେଳକୁ ଫେରିବା ରାସ୍ତାରେ ଆମ୍ବ ଗଛର ଏ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ବହୁତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । ଅନ୍ୟ ବୃକ୍ଷଟିର ଅବସ୍ଥା ପୁରାପରି ରହିଛି । ଫଳ ନଥିଲେ ବି ଗଛଟି ଉପରେ କିଛି ଅଜ୍ଞାଗୁର ନ ହେବାରୁ ତାହା ପୁରାପରି ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛି ।

ଏହା ଦେଖି ତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ବୈରାଗ୍ୟର ଉଦୟ ହେଲା । ସେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ, “ଏହା ମୋତେ ଏକ ମହାନ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଛି । ରାଜ୍ୟର ସାରା ବିଭବ ଓ ଐଶ୍ବର୍ଯ୍ୟ ଏହି ଫଳପୁର୍ଣ୍ଣ ବୃକ୍ଷ ପରି । ଆଉ ସନ୍ଧ୍ୟାସ ହେଲା ଅନ୍ୟ ବୃକ୍ଷଟି ପରି । ସେଥିରେ ଫଳ ନାହିଁ, ତେଣୁ କେହି ମଧ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ କରିବେ ନାହିଁ । ଏବେ ମୁଁ ମୋର ସାରା ଐଶ୍ବର୍ଯ୍ୟକୁ ଛଡ଼ି ସନ୍ଧ୍ୟାସ ପଥ ଧରିବି ।”

(ଦ୍ଵିତୀୟାଙ୍କ ଆଗାମୀ ସଂଖ୍ୟାରେ)

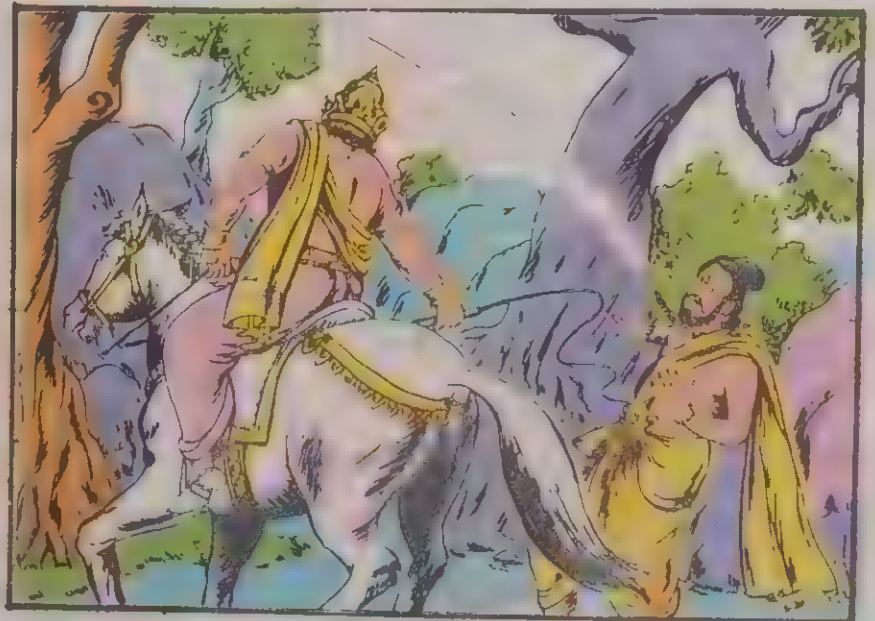

ଭରତର ନନ୍ଦନୀ

ବିପାଶା

ଏକଦା ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ନାମ
କଳାଷପାଦ । ଦିନେ ସେ କଣ ଭିତର
ଦେଇ ଗୋଟିଏ ସରୁ ରାସ୍ତାରେ
ଯାଉଥିଲେ । ବସନ୍ତ ଦିନରୁ ଆସୁଥିଲେ
ଶକ୍ତି ନାମକ ଜଣେ ଯୁବକ ରାଜା
ରାଜା କହିଲେ, “ବାଟ ସ୍ଥିତ !”

ଶକ୍ତି ଥିଲେ ଜଣେ ତେଜସ୍ବୀ ତପସ୍ବୀ ।
ସେ କହିଲେ, “ସାଧୁ ସନ୍ଥଙ୍କ ପ୍ରତି
ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇବା ରାଜାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।
ତେଣୁ ତମେ ବରଂ ଟିକିଏ ହଟି ଯାଅ ।
ମୁଁ ଚାଲିଯାଏଁ ।” ରାଜା କଥାରେ
ରାଜା କଳାଷପାଦ କ୍ରୁର ହୋଇ ରାଜାକୁ
ଗୁରୁକରେ ପିଟିଦେଲେ ।

ରାଜା ଶକ୍ତି କିଛି ସମୟ ତଟସ୍ଥ ହୋଇ
ରହି ତା'ପରେ ରାଜାକୁ ଶାପ ଦେଲେ,
“କଳାଷପାଦ ! ତମେ ରାକ୍ଷସ ପ୍ରକୃତର
ବ୍ୟକ୍ତି । ରାଜା ହୋଇ ପ୍ରଜା ଶାସନ
କରିବାର ଅଧିକାର ତମର ନାହିଁ ।
ତମେ ରାକ୍ଷସ ହିଁ ବନିଯାଅ !” ସଙ୍ଗେ
ସଙ୍ଗେ ରାଜା ଗୋଟିଏ ରାକ୍ଷସରେ
ପରିଣତ ହେଲେ ।

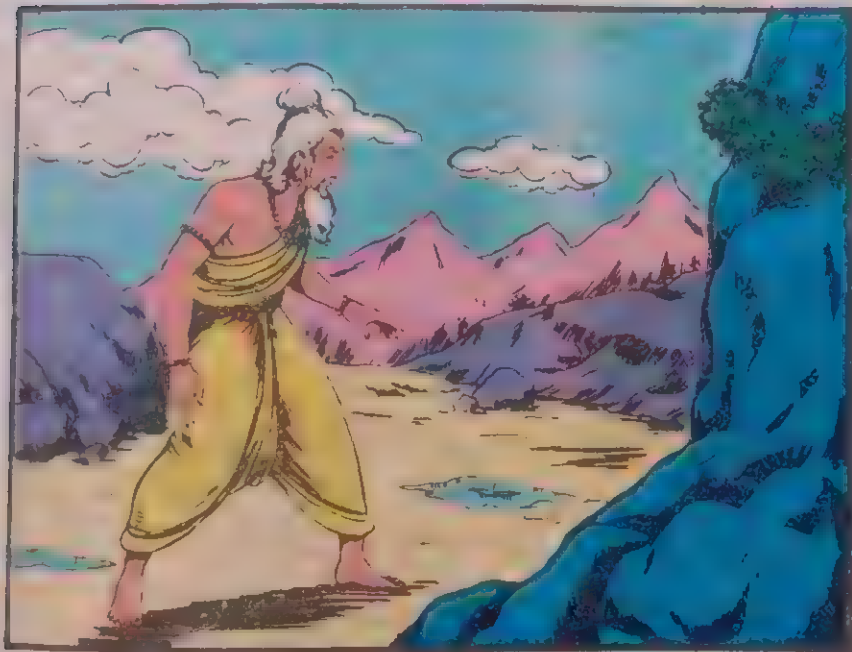
ସେ ଧୂଳିକି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ମୋର ହାତୀ
 କେବୁ ପୁଅ । ଲାଗି ବାନ୍ଧି ଦେଇଛନ୍ତି
 ଘୋର ଗର୍ଭ, ଥିଲେ । ସେ ଗୁଣ୍ଡା
 କଳାପଥାଦ ଦେହରେ ଗୋଟିଏ ଧୂଳି
 ପ୍ରେତ ପ୍ରଦକ୍ଷ କରାଇ ଦେଲେ । ସେ
 ପ୍ରେତର ପ୍ରଭାବରେ ଦିନେ ରାଶନ
 ପାଇ ବଢ଼ିଷୁଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ପଶି ଗଲୁ
 ମାଉଦେଇ ।

ସେତେବେଳେ ଧୂଳି ନ ହୋଇ ସେ ରାଶନ
 ବଢ଼ିଷୁଙ୍କ ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ହଜି କଲ
 ଏକ ଆଶ୍ରମ ଜାଲ ଦେଇ । ସେତେ-
 ବେଳେ ମହର୍ଷି ବଢ଼ିଷୁ ଆଶ୍ରମରେ
 ନଥିଲେ । ଲଗିପୁତ୍ରମାନେ କେବେକି
 ଆକ୍ରମଣର ଆଶଙ୍କା କରୁ ନଥିଲେ;
 ତେଣୁ ସେମାନେ ଆତ୍ମ-ରକ୍ଷା କରି-
 ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ବଢ଼ିଷୁ ଆଶ୍ରମରୁ ଲେଉଟିବା ବେଳକୁ
 ସବୁ କିଛି ଶେଷ ହୋଇ ଗଲାଣି । ସେ
 ଦୁଃଖରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କାତର ହେଲେ ।
 ସେ ଅବଶ୍ୟ ପୋଗବଳରେ ଜାଣି
 ପାରିଲେ ସେ କାମ ବଦଳିବ ।
 କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ଭଳି ସ୍ବଭାବ
 ତାଙ୍କର ନ ଥିଲା ।

ସେ କାହାର ଉପରେ ଦାଉ ନ ସାଧୁ
 ଶୋଭା ଉରେ ନିଜେ ପ୍ରାଣ ଡାଗ
 କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତ କଲେ । ସେ ଗୋଟିଏ
 ପବନ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଗଲେ ଏବଂ ତଳେ
 ପ୍ରବହମାନ ନଦୀ ଗର୍ଭକୁ ଲଂଘ ଦେଲେ ।
 ପ୍ରାଣ ଡାଗର ଏହି ପନ୍ଥା ସେ ବାଛି
 ନେଇଥିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଦେଖିଲେ,
 ହଠାତ୍ ନଦୀରୁ ସମସ୍ତ ଜଳ ଅପସର
 ଯାଇଛି । ସେ ବାଲୁକା ରାଶି ଉପରେ
 ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । କରୁଣାମୟୀ
 ନଦୀ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ବାହୁଲୁଭବ ଯୋଗୁଁ
 ତାଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇବା ସକାଶେ ଏପରି
 କରିଥିଲେ ବୋଲି ସେ ବୁଝିଲେ ।

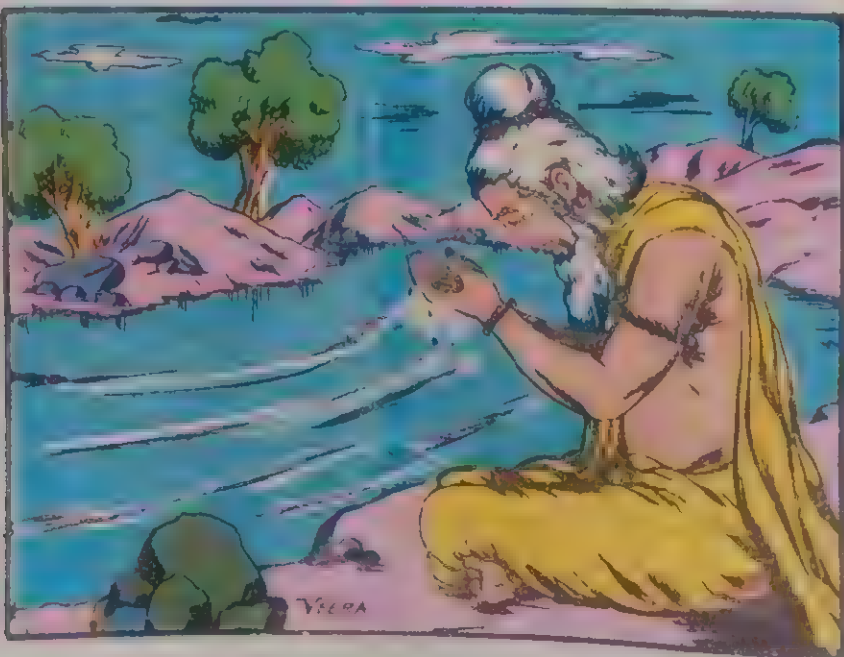
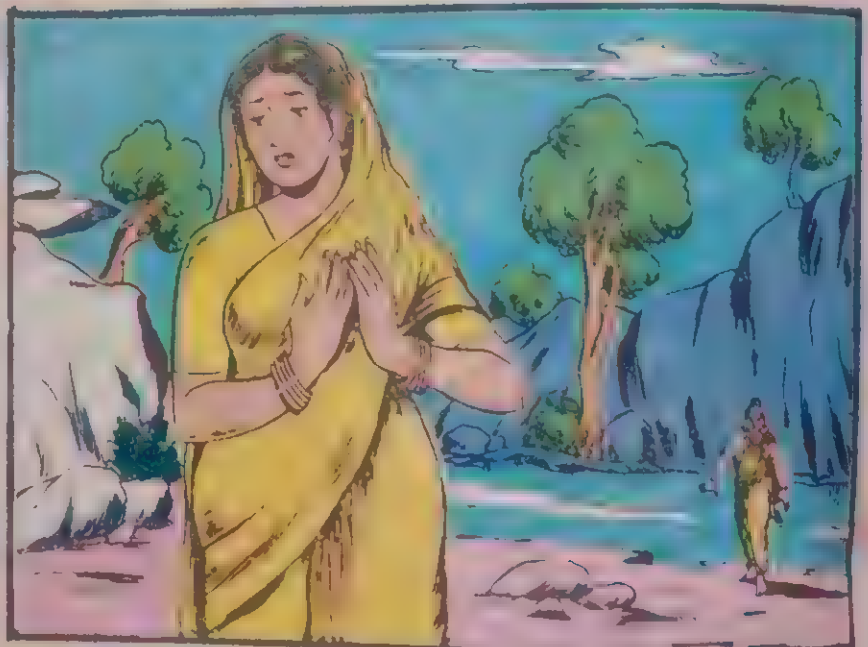
ତଥାପି ବଞ୍ଚିଷ୍ଠ ପ୍ରାଣ ଡାଗ କରିବାର
 ସକଳ ସ୍ମୃତିରେ ନାହିଁ । ସେ ନଦୀ
 ଖର ଦେଇ ଚାଲି ଚାଲି ଯାଇ ପାଣି
 ପେଉଁଠି ଗଭୀର ବୋଲି ଜାଣିଲେ,
 ସେଇଠି ଠିଆ ହେଲେ । ତା'ପରେ
 ନିଜ ହାତ ଦୁଇଟି ସେ ପାଣବଜ
 କଲେ । ତା'ହେଲେ ବୁଝିବା ବେଳେ
 ସନ୍ତରଣ କରିପାରୁନାହିଁ ।

ଏହାପରେ ବଶିଷ୍ଠ ସେ ଗଭୀର ପାଣି
ଭିତରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲେ । ବହୁ
ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ନିଜକୁ ପାଣିମୁକ୍ତ
ଭାବରେ ଦେଖିଲେ । ମାତ୍ର ଦୁଇପା
ନଦୀ ତାଙ୍କ ପାଣି ମୁହଁର
ଦେଇଥିଲେ । ଶୀତଳ ଜଳରେ ତାଙ୍କ
ଅବସାଦ ଦୂର କରିଦେଇଥିଲେ ।
ମନରୁ ଶୌକ ମଧ୍ୟ ଦୂର ହୋଇଥିଲା ।

ବଶିଷ୍ଠ ସେତିକିବେଳେ ଦେଖିଲେ
କୁଳରେ ଆସି ହୋଇ ତାଙ୍କ ସୁସବୁ
ଅଶ୍ରୁପାତ କରୁଛନ୍ତି । ସେ ଶକ୍ତିଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ।
ସେ ଗର୍ଭବତୀ ଥିଲେ । ବଶିଷ୍ଠଙ୍କର
କର୍ତ୍ତମାନ ମନେହେଲା, ଆଗତପ୍ରାୟ
ବଶିଷ୍ଠଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁ
ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ବଶିଷ୍ଠ ନଦୀ ଡାହାଣରେ ବସି ନଦୀକୁ
ପ୍ରଣାମ କଲେ । ବଶିଷ୍ଠଙ୍କୁ ପାଣିମୁକ୍ତ
କରିଥିବା ହେତୁ ଋଷିଗଣ ସେ ନଦୀର
ନାମ ଦେଲେ ବସାଣୀ । ଆଗର
ବସାଣୀରେ ସୁନ କରିବା ଭକ୍ତମାନେ
ସୌଭାଗ୍ୟର କଥା ବୋଲି ମନେ
କରନ୍ତି ।

ନୂତନ ନୀତି !

ସୁଭଦ୍ରା ରାଜ୍ୟର ରାଜା ବୀରଭଦ୍ରଙ୍କର ହଠାତ୍ ପରଲୋକ ହୋଇଗଲା । ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ବିଷୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶର୍ପିଯାହାରେ ଯାଇଥାନ୍ତୁ । ସେ କେଉଁ ଶର୍ପିରେ ଅଛନ୍ତି, ସେକଥା ଜାଣିବାର ଉପାୟ ନଥିଲା । ବିଧି ଅନୁସାରେ ରାଜାଙ୍କର ତରୁଣ ପୁଅ ଜୟବର୍ମା ସିଂହାସନ ଆରୋହଣ କଲେ ।

ଜୟବର୍ମା ସେଯାଏ ଖେଳଖେଳି ମଉଜ ମଜ୍ଜୁଳରେ ସମୟ କାଟୁଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ପରିଚାଳନା ବିଷୟରେ କିଛି ଜଣା ନଥିଲା । ହଠାତ୍ ଏପରି ଭାବରେ ପରିସ୍ଥିତି ବଦଳି ଯିବ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଶାସନ ଅଧିକାର ମିଳିବ, ଏକଥା ସେ ଅଳ୍ପଜ୍ଞ କରି ନଥିଲେ । ନିଜ ରୁଦ୍ଧ ଓ ପରିବାର ଉପରେ ତାଙ୍କର ଶତ୍ରୁ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା । ଯଦିଲେ ରାଜା ହୋଇ ସେ ଅନେକ ନୂଆ କଥା କରି ଦେଖାଇ ଦେବେ ।

ଦିନେ ଜୟବର୍ମା ଗାଡ଼ରେ ରାଜମଥ ଦେଇ ଯାଉଛନ୍ତି, ଜଣେ ଫୁଲସ୍ଥ ଗୋଟିଏ ଫିଲକୁ କିଛି କହୁଥିବାର ତାଙ୍କ କାନରେ ପଡ଼ିଲା । ଗୁଡ଼ସ୍ଥ କହୁଥିଲା : “ମୁଖ ! ତୋତେ ଗୁରୁକୁଳକୁ ପଠାଇ ମୁଁ ବଡ଼ ଭୁଲ କରିଛି । ଖାଲି ବସି ବସି ପଡୁଥିବୁ ! କୌଣସି ବାସ୍ତବ ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ । ପାଠ ପଢ଼ିବା ଅର୍ଥ ଅଳସୁଆ ବନିଯିବା, ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । କାହିଁକି ରୁଦ୍ଧ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତିକୁ ଗୁରୁକୁଳ ଖୋଲି ବସିଛନ୍ତି କେଜାଣି !”

ଫିଲଟି ସେ ବଡ଼ ମଣିଷର କଥାରେ କର୍ଣ୍ଣପାତ ନ କରି ବସି ଧରି ବସିଥାଏ ।

ରାଜା ଚାଲିଗଲେ । ପରଦିନ ସକାଳେ ରାଜ୍ୟ ଯାଏ ରାଜାଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇ ଦେଲା : ସବୁ ଗୁରୁକୁଳ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଦ !

ରାଜା ଦରବାରରେ କହିଲେ, “ଗୁରୁକୁଳ ଗୁରୁକ ଖାଲି ଫିଲସ୍ଥ ଫୁଲ କହିଲେ ।”

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦୁଇଜଣ ଖୋସାମୋଦିଆ କହିଲେ, “ମଣିମା ଗୁରୁକୁଳ ଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ରାଜ୍ୟକୁ ଅଳସୁଆକୁ ଦୌରାନ୍ତ୍ୟରୁ ରକ୍ଷା କରିଦେଲେ । ବାହା ବାଃ !”

କେଇଦିନ ପରେ, ଦିନେ ରାଜା ଦର-ବାରରେ ବସିଛନ୍ତି, ଜଣେ ଜଣାଶୁଣା ବ୍ୟବସାୟୀ ଆସି ଗୁଡ଼ାରି କଲ, “ମହାରାଜା ! ମୋ ଘରେ ଗୌର ପଣି ମୋର ଲକ୍ଷାଧିକ ଟଙ୍କାର ସମ୍ପତ୍ତି ନେଇଗଲେ । ମୁଁ କଟୁଆଳକୁ ଡାକି ନେଇ ଯାଇ ଗୌର କିପରି ଭାବରେ ହୋଇଛି ସବୁ ଦେଖାଇ ଦେଲି । ସେ କହିଲେ କି ଦୁଇଦିନ ଭିତରେ ଗୌର ଧରା ହେବ । ଦୁଇମାସ ବିତଗଲାଣି । କଟୁଆଳ

କିଛି କାମ ଦେଇ ନାହିଁ । ମଣିମା କାହିଁକି ଏ କଟୁଆଳ ଓ ସପ୍ତହସ୍ତଙ୍କୁ ଚୋରା ଦେବା ଦେଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ? ଏଭଳି କିଛି କାମରେ ନୁହନ୍ତି ।”

ବ୍ୟବସାୟୀ ଗୁଲିଯିବା ପରେ ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରୀର ଭାବରେ କହିଲେ, “ବାସ୍ତବିକ, ଏ କଟୁଆଳ ଓ ସିପାପ୍ତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପୋଷଣ କରି ଲଭ କ’ଣ ?”

“କିଛି ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା !” ଜଣେ ଦୁଇଜଣ କହିଲେ ।

ବାସ୍ ! ପରଦିନରୁ ରାଜ୍ୟର ଶୁଖିଲା ରକ୍ଷା ବାହନୀ ଭାଙ୍ଗି ଦିଆଗଲା ।

“ମହାରାଜା ! ଲଭ କଥା କହିଲେ ଅନ୍ତର ଗୋଟିଏ ବିଭାଗ ବି ପୁରା ଭାଙ୍ଗି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ସେମାନେ ଦରମା ନେଉଥିବେ ଓ ବସି ବସି ଖାଉଥିବେ । ସେମାନେ ହେଲେ ଆମ ସୈନ୍ୟ ବିଭାଗ । ଆମ ଜୀବନରେ ଆମେ ଅରେ ମାତ୍ର ଯୁଦ୍ଧ ଦେଖିଛୁ । କାହିଁ କେବେ କୋଡ଼ିଏ ଡରଣ ବର୍ଷରେ ଯୁଦ୍ଧ ହେବ ବୋଲି ସୈନ୍ୟମାନେ ପୋଷା ହେଉଥିବେ । ଏହା ବଡ଼ ଅନ୍ୟାୟ ।” ଜଣେ ଅମାତ୍ୟ କହିଲେ ।

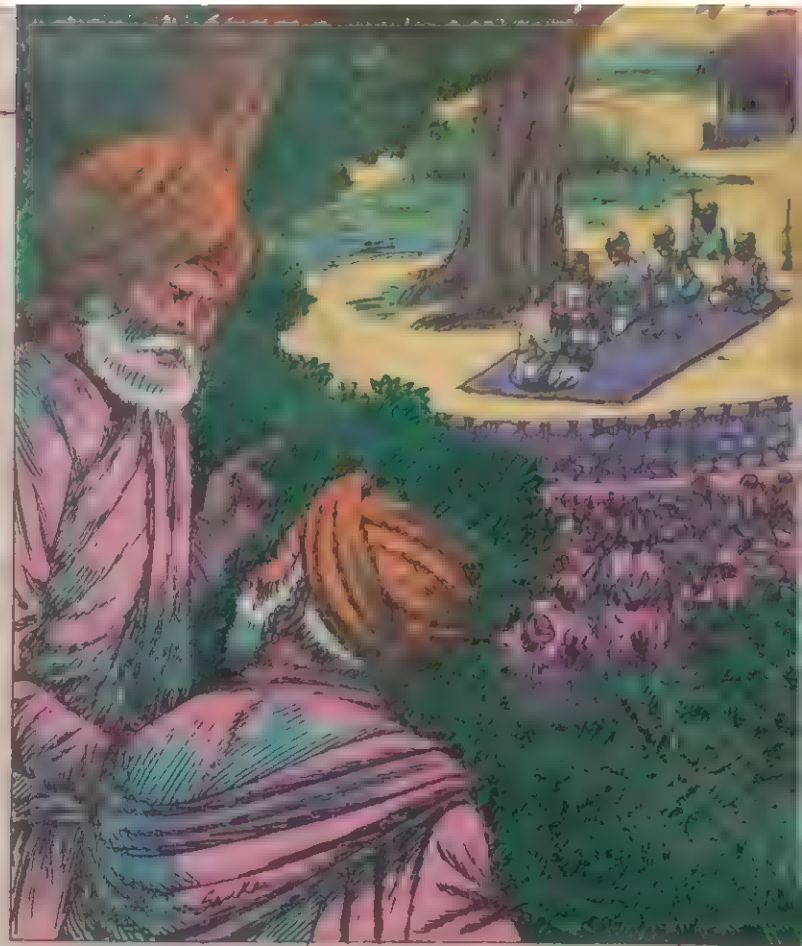
“ଠିକ୍ ! ଏ ବିପୁଳ ଅପରାଧ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ହେବ ।” ଏହା କହି ରାଜା ସୈନ୍ୟବାହନୀ ଭାଙ୍ଗି ଦେବାକୁ ହୁକୁମ ଦେଲେ ।

ଦୁଇମାସ ପରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କାନରେ ଗଜା
 ଘରଭଦ୍ରଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ବାଦ ପଡ଼ିଲା । ସେ
 ତାଙ୍କର ବାକି ଭ୍ରମଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବାତିଲ
 କରିଦେଇ ଗଜାକୁ ଫେରି ଆସିଲେ । ଗଜ-
 ଧାନାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପୂର୍ବରୁ ଯାହା ଦେଖିଲେ
 ଓ ଶୁଣିଲେ, ସେଥିରେ ତାଙ୍କର ବିସ୍ମୟ ଓ
 ଦୁଃଖର ଅନ୍ତ ରହିଲା ନାହିଁ । ଗଜ୍ୟ ବ୍ୟାପି
 ଅଗଜକତା ବ୍ୟାପିଥାଏ । ଗୌର ଗଜମତ
 ଚାଲିଥାଏ । ବିଦ୍ୟାଳୟ ସବୁ ବନ୍ଦ ହୋଇ
 ଯାଇଥିବାରୁ ପିଲାଶୁଭକ୍ତ ଗ୍ରାସ୍ତାଘାତରେ
 ମାତିଥାନ୍ତି ଓ ଶୃଙ୍ଖଳା ଜ୍ଞାନ ହରାଇଥାନ୍ତି ।
 ଯାହା ସବୁଠାରୁ ବିପଜ୍ଜନକ, ପଡ଼ୋଶୀ ଗଜ୍ୟ
 ବିହମପୁରର ଗଜା ପୁରସ୍ତ ଗଜ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ
 କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲେ ବୋଲି ତାଙ୍କର
 ଧାରଣା ହେଲା ।

ମନ୍ତ୍ରୀ ଫେରି ଆସିବାରୁ ତରୁଣ ଗଜା
 ଜୟବର୍ମା ଶୁଭ୍ ଶୁସ୍ତି ହେଲେ ଓ ସେ ଯାହା
 ଯାହା କରିଛନ୍ତି, ତାହା ଗପିଗଲେ ।

“ମହାରାଜ, ଆପଣ ଯାହା କରିଛନ୍ତି,
 ତାହା ଶୁଭ୍ ସାହସର କାମ୍ । ତେବେ ତା’ର
 ଫଳ କ’ଣ ହୋଇଛି ଦେଖିବାର କଥା ।
 ଚାଲନ୍ତୁ, ଛଦ୍ମବେଶ ପକାଇ ଗଜ୍ୟ ବୁଲି
 ଯିବା ।” ମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ ।

ଗଜା ଉତ୍ତୁସ୍ଥ ହେଲେ । ଲୋକେ ତାଙ୍କ
 ଅଭିନବ କାର୍ଯ୍ୟକଳପର ପ୍ରଶଂସା କରୁଥିବେ
 ବୋଲି ତାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ନଥିଲା । ସେସବୁ

ପ୍ରଶଂସା ଶୁଣିବା ପାଇଁ ସେ ଅଧୀର
 ହେଉଥିଲେ । ବୃତ୍ତା ବେଶରେ ଦୁହେଁ
 ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ ।

ବେଳବୁଡ଼ ସରିକି ଦୁହେଁ ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ
 ପହଞ୍ଚିଲେ । ଗାଁ ଲୋକଙ୍କର ଗୋଟାଏ ବୈଠକ
 ହେଉଥାଏ । ବୁଢ଼ା ଆଡୁଆଳରୁ ସେମାନେ
 କାନ ପାରି ସେମାନଙ୍କ ଆଲୋଚନା ଶୁଣିଲେ ।

ସେମାନଙ୍କ ନେତା ଭଳି ଦିଶୁଥିବା ଲୋକ
 କହୁଥିଲେ, “ଭାଇମାନେ, ଏ ଗଜ୍ୟରେ ହେଲା
 କ’ଣ ? ଆମେ ଜୀବନ ଧରି ରହିବା କିପରି ?
 ଏଣେ ଗୁରୁକୁଳ ସବୁ ଭିତ୍ତି ଯିବାରୁ ଆମ
 ପିଲାଏଁ କୁସଙ୍ଗରେ ପଡ଼ି ନଷ୍ଟ ହେଲେ ।
 ସିପାହୀ ଜଗୁଆଳ ନାହାନ୍ତି ବୋଲି ଦିନ

ଦୁଇପହରେ ଡକାଏତ ହେଲାଣି । କେହି
କାହାକୁ ମାନିବାକୁ ନାହିଁ ।”

“ଶାଳ ସେତକ ? ବିନା ସୈନ୍ୟବାହିନୀରେ
କୌଣସି ରାଜ୍ୟ କେବେ ନିରାପଦ ରହିପାରେ ?
ମୋ ଘରକୁ ବିହମପୁରରୁ କୁଣିଆ ଆସିଥିଲେ ।
ସେମାନେ ଘୋପନରେ ମୋତେ କହିଲେ
ତାଙ୍କ ରାଜା ଆମ ରାଜ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ
ମସୁଧା କରୁଛନ୍ତି । ବିନା ଯୁଦ୍ଧରେ ସେମାନେ
ଆସି ଆମକୁ ତାଙ୍କ ଅଧୀନ କରିନେବେ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ମୋତେ ମରଯିବାକୁ ମନ ହେଉଛି ।”
ଆଉ ଜଣେ ନାଗରିକ କହିଲେ ।

“ମରଗଲେ କ’ଣ ହେବ ? ମୁଁ ତ ଘରୁଛୁ
ଲୋକଙ୍କୁ ମତାଇ ଏ ଅବିବେକୀ ରାଜାକୁ
ରାଜପଦରୁ ହଟାଇ ଆଉ କାହାକୁ ସିଂହାସନରେ
ବସାଇବାକୁ ହେବ ।” ତୃତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି କହିଲେ ।

“ଆମ ମନ୍ତ୍ରୀ ଯାହା ଏତିକିବେଳେ
ନାହାନ୍ତି । ସେ ଥିଲେ ଏପରି ହୋଇ ନଥାନ୍ତା ।”
ପ୍ରଥମ ଜଣକ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦେଲେ ।

ଏସବୁ ଶୁଣି ରାଜାଙ୍କ ଯିବା କଲ ପଡ଼ିଲେ ।
“ମନ୍ତ୍ରୀବର ! ଆଉ କୁଆଡ଼େ ରୁଲିବା
ଦରକାର ନାହିଁ ।” ସେ କହିଲେ । ଦୁହେଁ
ନଅରକୁ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ ବାଟରେ କହିଲେ, “ରାଜା, ହତାଶ
ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଆପଣ ଭଲ ମଣିଷ, କିନ୍ତୁ
ରାଜ୍ୟ ଶାସନରେ ଅଭିଜ୍ଞତା ନାହିଁ । ଆଜି
ରାତ୍ରକ ଭିତରେ ଆମେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବଦଳାଇ
ଦେବା ।”

ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପରାମର୍ଶରେ ସେହି ରାତ୍ରରେହିଁ
ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ଘୋଷକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣ
କରାଗଲା । ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଫେରେ ଅଣାଗଲା ।
ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସିପାହୀମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ । ଲୋକେ
ଶୁଣି ହେଲେ । ବିହମପୁରର ରାଜା ସୁଭଦ୍ରା
ରାଜ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଆଉ ସାହସ
କଲେ ନାହିଁ ।

ଏସବୁ ବିଷୟର ପୁନର୍ଗଠନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ଶୁଭକୂଳମାନ ମଧ୍ୟ ଖୋଲା ହେଲା ।

ଶ୍ରୀପତିର ଭାଗ୍ୟ

ଶ୍ରୀପତି ପିଲାବେଳରୁ ବାପାମା'କୁ ହସାଇ-
ଥାଏ । ଜେଜେବାପା ତାକୁ ପାଳିପୋଷି
ମଣିଷ କରିଥିଲେ । ବୁଢ଼ାର ସମ୍ପତ୍ତିବାଡ଼ି
କିଛି ନଥିଲା । ସେ ଗୃହାଳରେ ଅବଧାନ
ଥିଲେ । ଯାହା ଯେତକି ପାଉଥିଲେ,
ସେଥିରେ କୌଣସି ମତେ ନିଜେ ଚଳୁଥିଲେ
ଓ ନାତିକୁ ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ ପୁଖରେ
ରଖୁଥିଲେ ।

ହଠାତ୍ ଜେଜେବାପା ମରିଗଲେ । ଶ୍ରୀପତି
କାନ୍ଦ ବୋବାଳି ଛାଡ଼ିଲା । ତାକୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ
ଅନ୍ଧକାର ଦେଖାଗଲା ।

ଜେଜେ ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠାରେ ଅଳ୍ପ କିଛି ଟଙ୍କା
ରଖି ଯାଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀପତି ସେତକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି
କିଛିଦିନ ଚଳିଲା । ସେତକ ଶେଷ ହୋଇଯିବା
ପରେ ଗୋଟାଏ ଧନ୍ନାର ଅନ୍ୟେକ୍ଷଣରେ
ବାହାରିଲା ।

କିନ୍ତୁ ସେ ଯୁଆଡ଼େ ଶଲ ଲୋକେ କହିଲେ,
“ତୁ ତ ଚୁପ୍‌ଚୁପ୍ ଘରେ ବସି ନହେଲେ
ଖେଳି ବୁଲି ଜେଜେ ପଇସାରେ ଖାଉଥିଲୁ ।
ତୁ କ'ଣ କାମ ଜାଣିଛୁ ଯେ ଆମେ ତୋତେ
ଗୁକିବା ଦେବୁ ?”

ଶ୍ରୀପତି ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଘର ଖଣ୍ଡିକ ବିକ୍ରି
କରିଦେଇ ସେଠାରୁ ଦଶ ଦୋଶ ଦୂରବର୍ତ୍ତି
ଭ୍ରାମପୁରରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଭ୍ରାମପୁର ଗୋଟିଏ
ବଡ଼ ଗାଁ; ଛୋଟିଆ ସହର କହିଲେ ତଳେ ।
ସେଠାରେ ସେ ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ଘରକୁ
ଲଗିଥିବା ତାଙ୍କର ଗୋଟାଏ ବଣରା ଘର
ଭଡ଼ାରେ ନେଇ ରହିଲା ଓ ଗୁକିବା ଖୋଜିଲା ।
କିନ୍ତୁ ସେଠି ବି ସେ ଦେଖିଲା ସହଜରେ କେହି
ତାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀପତି ଦିନେ ରାତରେ ଚିନ୍ତାରେ ଶୋଇ
ପାରୁ ନଥାଏ । ତାକୁ ଲାଗିଲା ବାଡ଼ି ପଟ୍ଟରେ

ଥିଲେ ସଦ୍‌ଭବ ହୁଏତେ ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ଘଟଇ ଅନେକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ !

କିଏ ଯେପରି କହୁଛି । ସେ ଧରେ ଧରେ
କବାଟ ଖୋଲି ଦେଖିଲା, ଜଣେ ଚରୁଣୀ କାନ୍ଦି
କାନ୍ଦି ବାଡ଼ି ଭିତରେ ଥିବା ଶଙ୍ଖାର କୁଅ ଆଡ଼େ
ଯାଉଛି । ସେ କୁଅ ଭିତରକୁ ଡେଇଁ
ପଡ଼ିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେବା ବେଳକୁ ଶ୍ରୀପତି
ଦୌଡ଼ି ଯାଇ ତା' ହାତ ଧରି ଟାଣି ଆଣିଲା ଓ
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହିଲା, “ଇଏ କ'ଣ ?
ଆତ୍ମହତ୍ୟା ମହାପାପ, ଏକଥା ଜାଣନା ?”

ହେଅଟି ଆଦୁର କାନ୍ଦିଲା । ଶ୍ରୀପତି ତାକୁ
ପାଖରେ ବସାଇ ସାନ୍ତୁନା ଦେଲା । ହେଅଟି
ଯାହା କହିଲା ତା'ର ସାରାଂଶ ହେଲା, ସେ
ଗୃହସ୍ଥୀମୀର ପ୍ରଥମ ସ୍ତ୍ରୀର ହେଅ । ନାମ
ପ୍ରମିଳା । ମା ନାହିଁ । ବିମାତା ସବଦା ତା'

ପ୍ରତି ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର କରେ । ବିମାତାର ଦୁଇ
ହେଅ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରମିଳାକୁ ସେମାନେ ଗାଁର
ମହାଜନ ସହ ବିବାହ ଦେବାକୁ ବସିଛନ୍ତି ।
ମହାଜନ ଖାଲି ବୁଢ଼ା ନୁହେଁ, ଅଳ୍ପ ଶରୀର
ଲୋକ । ମହାଜନ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ
ହେଅକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପାତ୍ରରେ ଦେବା ବିମାତାର
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀପତି ପ୍ରମିଳାକୁ ବହୁତ ବୁଝାଇଲା । ପ୍ରମିଳା
ପୁଣି ଥରେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବାର ଚେଷ୍ଟା
କରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲା ।
ଅବଶ୍ୟ ମହାଜନ ସହ ତା'ର ବିବାହ ଯେପରି
ନହେବ, ସେ ଦିଗରେ ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା
ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରୀପତି ଜବାବ୍ ଦେଲା ।

ପରଦିନ ଶ୍ରୀପତି ଯାଇ ଗୃହସ୍ଥୀମୀ ଓ ତା'
ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଭେଟି କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ହେଅକୁ ଜଣେ
ଦୁଷ୍ଟ ବୁଢ଼ା ସହ କାହିଁକି ବିଭା ଦେବେ ?”

“ତମେ ତ ବେକାର ଯୁବକଟିଏ । ତମେ
କନ୍ୟାଦାୟର କ'ଣ ବୁଝ ?”

“ଆପଣ ଯଦି ଆପଣି ନ କରନ୍ତି, ତେବେ
ମୁଁ ପ୍ରମିଳାକୁ ବିଭା ଦୁଅନ୍ତି ।” ଶ୍ରୀପତି କହିଲା ।

“ତମ ନିଜ ରକ୍ଷଣା ତ ଅସମ୍ଭବ ! ତମେ
ପୁଣି ପ୍ରମିଳାକୁ ବିଭା ଦେବ ? କେତେମାସ
ଯାଏ ଘର ଭଡ଼ା ଦେଇ ପାରିବ କିହୋ ?”
ବିମାତା ଅଛାଳିଆ ଭାବରେ ପଚାରିଲେ ।

ଶ୍ରୀପତିର ମନ ଅଳ୍ପ ଶରୀର ହୋଇଗଲା ।
ସେ ଅନ୍ୟ ମନସ୍କ ଭାବରେ କେତେବେଳେ

ଦେଖୁଛନ୍ତି ତେଣୁ ମୋର ମନା ଦେବା ଲୋଭେ
ପଣି ପାରିଲଣି, ଗୋଟିଏ ଜାଣି ମାରି ନିଆଁ ।
ଲୋଭେଲେଲେ ଦେବା ଦେଲେ ମରିଲଣି
କୋଳି ବୁଝିଲି, ଗୋଟିଏଲେ ବ ମେ
କୋଳି କୋଳିକା କୋଳିକା କୋଳିକା ଆଜି
ଆଜିକା କୋଳି କୋଳି । କୋଳି କୋଳି ଆଜିକା
ଓ ଦୁଃଖ ଲଗୁଥାଏ ।

ସେ ଗୋଟିଏ ଗଛ ମୂଳରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା ।
ଅପସ୍ମାରେ ଗୋଟିଏ ବନ୍ଧୁକ ଚାଲୁଥିଲା
ସୁଖି ତା' ନିକଟ ଗଲେ । ସେ ଦେଖିଲା
ଗୋଟିଏ ଚାଲୁଥିଲା ଆଜିକା କୋଳି କୋଳି
ଗାଳି ଦେଉଛି ।

“କ’ଣ କହୁଛ ?” ଶ୍ରୀମତ ପଚାରିଲା ।

“କ’ଣ କହୁଛି ? ଗୋଟିଏ ମାଛର ଚ ଚମ
ନୁହେଁ ? ଏଇଟା ମୋ ସ୍ଥାନ । ଏଠି
ଶୋଇବାକୁ ତୁ କିଏ ? ଗୋଟିଏ ଚ ଚମ
ନାହିଁ ?” ସେ ଆକ୍ରୋଧ ପଚାରିଲା ।

“ଠିକ୍ ଅଛି, ଠିକ୍ ଅଛି । ମୁଁ ଚମ ଯାଆ
ଛାଡ଼ି ଦେଉଛି । ଗୋଟିଏ କାହିଁକି ? ଚ ଚମ
କଥା କହୁଛି । ଚମେ ପିଣ୍ଡାତ କି କୁଳ କି
ସେଇ ଦୋଷାଧିକ । ଦେଲେ ମଣିଷ ଚମ
କୁଳାଳରେ କ’ଣ କମ୍ ଚାଲୁଥିଲା ଯେ ମୁଁ
ଚମକୁ ଚାଲିବ ?” ଶ୍ରୀମତ କହିଲା ।

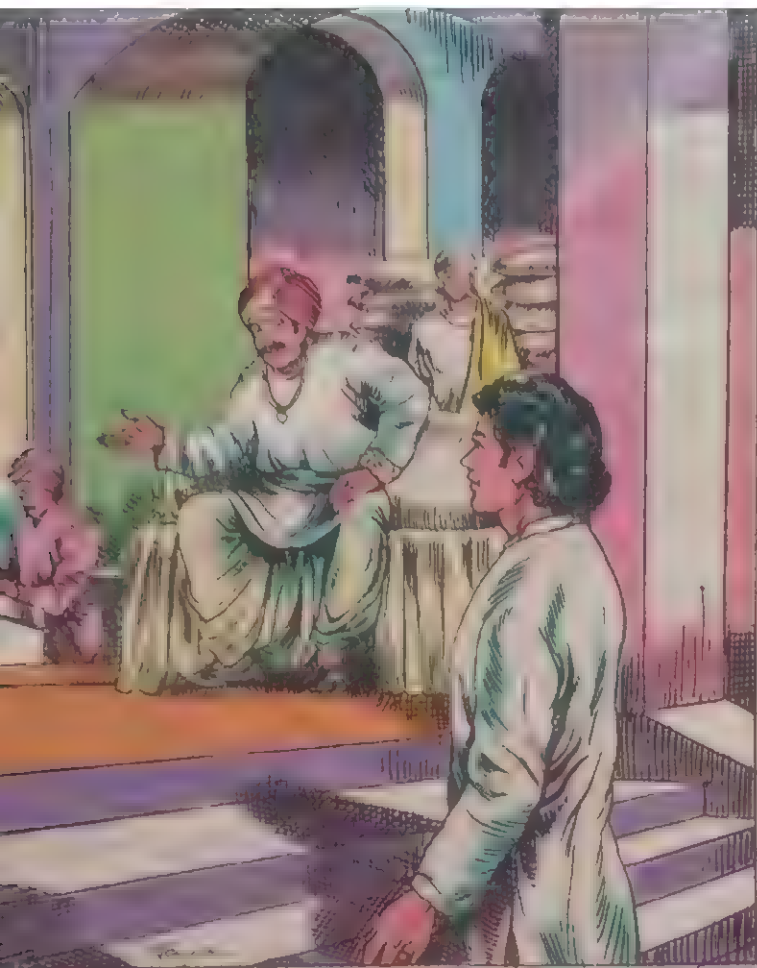
“ବାହା ବାଃ ! ଗୋଟିଏ କଥା ଭଲ କଥା
କହୁଛି ଏକା ! ଆଜି ବାହା, ମଣିଷକ ଚମରେ
ଗୋଟିଏ ଚମେ ଗୋଟିଏ କାହିଁକି ? ମୁଁ କାହିଁ

ଦେଲେ ମୁଣି ଦେଲେ ମଣିଷ ମନାକ ଦେଲେ
ଅଛି । ବନ୍ଧୁ କାଳ ଦେଲେ ମଣିଷକ ଚମ ମଣି
ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ବ ମଣିଷମାନେ
କହୁଥିଲା ଅଛି । ଯଦାଏ ମେମାନଙ୍କ ଚୋର
ଦେଲେ ନାହିଁ ?” ସେ ଆକ୍ରୋଧ ପଚାରିଲା ।

“ବନ୍ଧୁକର କ’ଣ ? କୋଳିକା ଆଜିକା
ଶାସନ ଦେଲଣି !” ଯଦା କହି ଯେଉଁ କା’ର
ସବୁ ଅଭିଜ୍ଞତା କହିଲେ ।

“ଓଃ, ଏମିତି କଥା ! ଆଜି ଗୋଟିଏ, ତୁ
ମନ ଶାସନ କଲଣା । ଗୋଟିଏ ମୁଁ ଗୋଟିଏ
ଆଜିକା ଦେଉଛି । ଗୋଟିଏ କୋଳି ମାହାକୁ
ଯାହା ମାଗିବୁ ବା କହୁବୁ, ସିଏ ତାହା
ଦେଇଦେବି ବା ମେମାନେ ଦେଇ ଦେଇଦେବି ।

ତେବେ ମୁଦିଟି ତନୁଥର ମାତ୍ର କାମ ଦେବ ।”
ଏହା କହି ସେ ଆକୃତ ଗୋଟିଏ ଚମ୍ପା ମୁଦି
ବାହାର କରି ଆଣି ଶ୍ରୀପତିକୁ ଦେଲା । ଶ୍ରୀପତି
ତାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ବସା ଆଡ଼େ ଚାଲିଲା ।

ସକାଳ ବେଳକୁ ସେ ବସାରେ ପହଞ୍ଚି
ଗାଧୁଆ ପାଧୁଆ କରି ଜଣେ ବଣିଷ୍ଠ
ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚି କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା,
ମୋତେ ଗୋଟିଏ ଗୁଳି ଶୁଣା ଦିଅନ୍ତୁ ।”

କେଇଦିନ ତଳେ ତାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀପତି ଏହି
ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା । ବ୍ୟବସାୟୀ ତାକୁ ରୁଷ
ଭାବରେ ମନା କରି ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଆଜି
କହିଲେ, “ନିଶ୍ଚୟ, ନିଶ୍ଚୟ ! ମୁଁ ତ ତମ
ଭଲ ଜଣେ ଯୁବକ ପାଇଲେ ଧନ୍ୟ ହେବି !”

ଏହା ପରେ ସେ ଶ୍ରୀପତିକୁ ତାଙ୍କ ସମସ୍ତ
ବ୍ୟବସାୟ ଉପରେ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନକ ନିଯୁକ୍ତ
କଲେ । ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ କର୍ମଗୁଡ଼ିକ ଅଗେଷ୍ଠା
ତାର ଦରମା ହେଲା ଅଧିକ ।

ସେଠାରୁ ଯାଇ ଶ୍ରୀପତି ଚୂଡ଼ସ୍ତାମୀ ଘରେ
ପହଞ୍ଚିଲା ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କହିଲା, “ମା ! ମୁଁ
ଗୁଳି ଶୁଣି ପାଇ ଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରମିଳା ସହ
ମୋର ବିବାହ ହେଉଛି ।”

“ନିଶ୍ଚୟ ପୁଅ, ନିଶ୍ଚୟ ! ତୁମକୁ ବିଅ
ନଦେଇ ଆଉ କାହାକୁ ଦିଅନ୍ତି ? ଏଇ ମାସ
ଭିତରେ ପ୍ରଥମେ ଯେଉଁ ଶୁଭ ତଥ୍ୟ ପଡ଼ିବ,
ସେହିଦିନ ବିବାହ ହୋଇଯିବ ।”

ପନ୍ଦର ଦିନ ଭିତରେ ବିବାହ ହୋଇଗଲା ।
ପ୍ରମିଳା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଶ୍ରୀପତିକୁ ପଚାରିଲା,
“ହଠାତ୍ କିପରି ମୋ ବିମାତାର ମନ
ବଦଳାଇ ଦେଇ ପାରିଲା ? ବଡ଼ ତାଜୁବ୍ କଥା !”

ଶ୍ରୀପତି ବଣ ଭିତରେ ଅଗରିଷ୍ଠ ସହ କିପରି
ସାକ୍ଷାତ୍ ହେଲା ଓ କିପରି ସେ ମୁଦିଟି ପାଇଲା,
ସବୁ ଗପିଗଲା ।

“ପୁରୁଣା ଚମ୍ପାମୁଦି ? ତାକୁ ତ ମୁଁ
ଫୋପାଡ଼ି ଦେବାକୁ ବସିଥିଲି !” ଏହା କହି
ପ୍ରମିଳା ମୁଦିଟି ନେଇ ଆସିଲା ଓ କହିଲା,
“ତମେ ଏହାକୁ ଏପରି ଅଯତ୍ନରେ ପକାଇ
ଦେଇଥିଲୁ କିପରି ?”

“ମୁଦିଠୁଁ ଯାହା ପାଇବା କଥା, ତାହା
ପାଇ ସାରିଛି ।” ଶ୍ରୀପତି ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

“ତମେ ତ ଆଦୁର ବହୁତ ବେଶି ପାଇ ପାରିଥାନ୍ତି ! ବ୍ୟବସାୟୀକୁ ଖାଲି ଚାକିରି ଦେବାକୁ କହୁଛନ୍ତି ପରବର୍ତ୍ତେ ତା ବ୍ୟବସାୟରୁ ଅଂଶ ଦେବାକୁ କହିପାରିଥାନ୍ତି । ମୋ ବମାତାକୁ ଏ ଘର ମାଟି ପାରିଥାନ୍ତି !”

“ତାହା ମୋ ଲେଉଟର ପ୍ରମାଣ ହୋଇଥାନ୍ତି । ମୁଁ ଯଦି ସକୋଟ ଶ୍ରାବରେ କାମ କରିବି, ବ୍ୟବସାୟୀ ନିଜେ ମୋତେ ଅଂଶ ଦେଇ ପାରିବେ । ଆଉ ଘରଟିଏ ବି କାହିଁକି ଆଉ କାହା ଉପରୁ ପଠାଇବ ?” ଶ୍ରୀପତି ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

“ସେ ଯାହା ହେଉ । ମୁଁ ତ ନିଜର କାମ ଦେବା କଥା । ତୁମେ ଦୁଇଥର କାମ ଉଠାଇଛ । ଥରଟିଏ ବାକି ଅଛି । ତମର ଯଦି ଆଗ୍ରହ ନାହିଁ, ମୁଁ ଏହାକୁ ପିନ୍ଧି ବ୍ୟବସାୟୀକୁ କହିବି କି ସେ ତମକୁ ବେପାରରୁ ଅଂଶ ଦେଉ ! ତୁମେ ରାଜି ତ ?” ପ୍ରମିଳା ମୁହଁଟି ପିନ୍ଧି ପକାଇ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ।

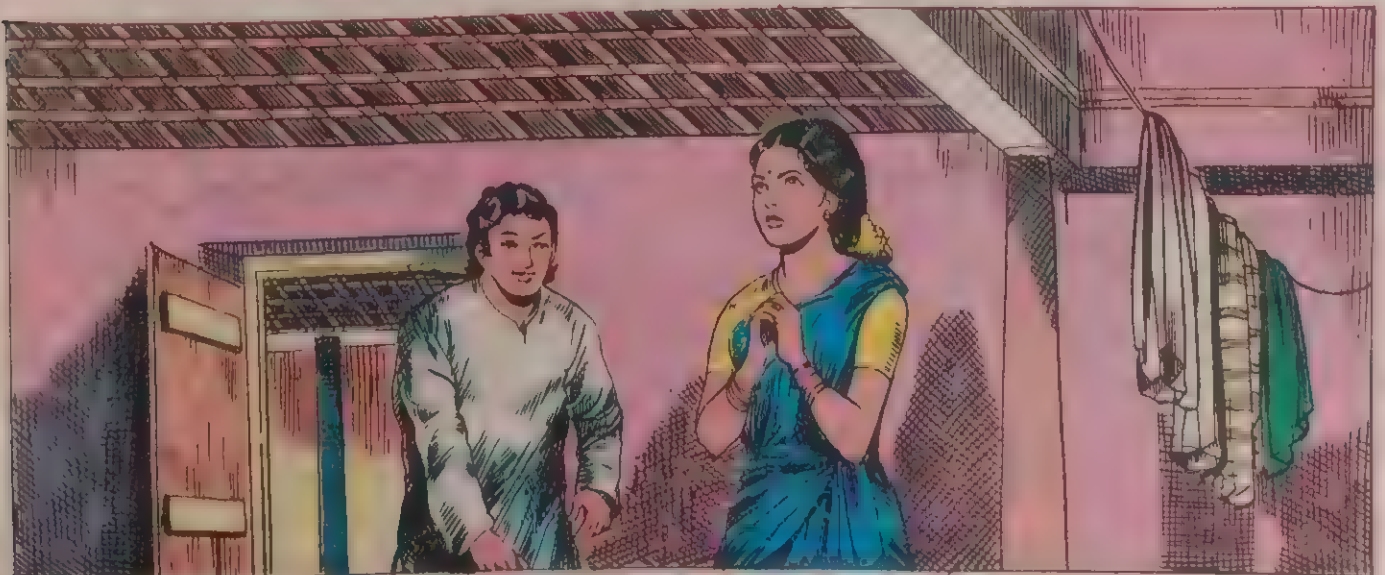
“ନିଶ୍ଚୟ !” ଶ୍ରୀପତି କହିଲେ ।

ପ୍ରମିଳା ଆନନ୍ଦରେ ତାଳି ମାରିଲା । କିନ୍ତୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀପତି ହସି ଉଠିଲା ଓ କହିଲା, “ଆଉ ବ୍ୟବସାୟୀ ପାଖକୁ ଯିବ କ’ଣ ? ତମେ ତ ଭୁଲୁଛୁ ଇଚ୍ଛା ମୋଠୁଁ ପୁରଣ କରି ନେଲେ । ମୁଁ ଦିନସାରା ବ୍ୟବସାୟୀ ପାଖକୁ ଯିବ କି ବୋଲି ପଚାରିଲି ଓ ମୁଁ ରାଜି ହୋଇଗଲି । ଏହା ପରେ ମୁଁ ଆଉ କୌଣସି କରାମତ ନାହିଁ ।”

ପ୍ରମିଳା ଦୁଃଖରେ କାନ୍ଦି ପକାଇଲା ।

ଶ୍ରୀପତି ବୁଝାଇଲା, “ଦେଖ, ଲେଉଟରୁ ଏ ଅଶ୍ରୁ ବାହାରିଲା । ଲେଉଟର ଶେଷ ନାହିଁ । କେଇଦିନ ତଳେ ତମେ କହିଥିଲୁ କି ମୋତେ ବାହା ହୋଇ ପାରିଲେ ତମର ଅନ୍ୟ କିଛି ଦରକାର ନାହିଁ । ଆଜି କିନ୍ତୁ ଯାହା ଆମର ପ୍ରାପ୍ୟ ନୁହେଁ, ତାହା ନ ପାଇ କହୁଛୁ !”

ପ୍ରମିଳା ଆଖି ପୋଛି ହସିଲା ଓ କହିଲା, “ବାସ୍ତବିକ, ମୁଁ କେତେ ଭୁଲ୍ କରୁଥିଲି !”

ପ୍ରଚାରକ

ଗୋଟିଏ ସହରରେ ଦାଉଦ୍ ନାମକ ଜଣେ ବେପାରୀ ଥିଲେ । ସେ ଥିଲେ ଜଣେ ସବୁ ଲୋକ । ସହରର ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ସେ ଦୁରବର୍ତ୍ତୀ ସହରମାନଙ୍କୁ ବେପାର କରିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ । ସେ ବିଶେଷ ଧନୀ ନ ହେଲେ ବି ସୁଚ୍ଛନ୍ଦରେ ଚଳୁଥିଲେ । ଇଚ୍ଛା କଲେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ ସେ ବହୁତ ଧନୀ ହୋଇ ପାରନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ସେଭଳି କୌଣସି ଉଚ୍ଚାକାଂକ୍ଷା ନଥିଲା ।

ଦିନେ ଦାଉଦ୍ ଓଠରେ ଜନିଷପଦ ଲଦି ନିଜ ସହରରୁ ଅନ୍ୟ ସହରକୁ ଯାଉଥାନ୍ତି; ବାଟରେ ବିଶ୍ରାମ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଗଛ ମୂଳରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ସେତିକିବେଳେ ସେଠାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ଦୁଇଜଣ ଯୁବକ ।

ସେମାନେ ବି ନିଜ ନିଜ ଓଠରେ ଜନିଷପଦ ଲଦି ଆସିଥାନ୍ତି ।

ସେମାନେ ଦାଉଦ୍‌କୁ ନମସ୍କାର କଲେ ଏବଂ ପଚାରିଲେ, “ମହାୟେ, ଆପଣ କେଉଁ ଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି?”

ଦାଉଦ୍ ତାଙ୍କ ଗନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥାନର ନାମ କହିବାରୁ ସେମାନେ କହିଲେ, “ଆମେ ବି ସେଇଠିକୁ ଯାଉଛୁ । ଆଜି ଆପଣଙ୍କୁ ସାଥୀ ରୂପେ ପାଇ ଆମେ ନିଜ ନିଜକୁ ଭାଗ୍ୟବାନ ମନେ କରୁଛୁ । ଆପଣଙ୍କ ଖ୍ୟାତି ବହୁତ ଶୁଣିଛୁ ।”

ଦାଉଦ୍ ସରଳ-ବିଶ୍ୱାସୀ ଲୋକ । ସେ ଶୁଣି ହେଲେ ଓ କହିଲେ, “ମୋ ବିଷୟରେ ଶୁଣିବାର ବା କ’ଣ ଅଛି? ମୁଁ ସାଧାରଣ ଲୋକ । ବେପାର କରି ଚଲେ । ଲୋକେ ମୋତେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଭଲ ଚାହିଦା

ଯୋଗୁଁ । ଅବଶ୍ୟ ସୁଁ କାହାକୁ ଠକି ନାହିଁ ।
ମୋତେ କି କେହି କେବେ ଠକି ନାହିଁ ।
ଭଗବାନ ଅଛନ୍ତି । ସିଏ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ରକ୍ଷା
କରିବ ।”

“ଆହା! ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ଏ କଥା ଶୁଣି
ଆମକୁ ଚକିତକରି ଦିଅନ୍ତୁ ! ଅପେକ୍ଷା ସହ
ଦେଖା ହେବା ଆମର ଭାଗ୍ୟ । ସାଧୁ ଭାବରେ
ବେତାର କରିବା ଆମର କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।
ଆପଣ ଆମର ରୁଷ୍ଟି ଚେଳି କହିବ !” ଦୁଇ
ଯୁବକ ପରସ୍ପର ଚିତ୍କାରିବାରୁ ହେଉ ଆଦିମର
କହିଲେ ।

ଦାଉଦ୍ ଖୁସି ହେଲେ ।

ରାତିରେ ଜନଜଣ ଯାକ ଯାଇ ଗୋଟିଏ
ଝିଲରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଲେ । “ମହାଦେବ !
ସୁରୁତୁ ଯିବା—ଆଜି ଦୁଇରେ ଦିବା ସେଇ-
ନାଳିଆ ଶବ୍ଦ ଆସିବା ।” ଯୁବକ ଦୁଇଜଣ
କହିଲେ ।

ଦାଉଦ୍ ମନା କଲେ । ସେ କହିଲେ,
“ମୋତେ ସେଇ ନାହିଁ । ପାଟରେ ଖିଆ
ଗୋଟି ଅଛି । ଖାଇ ଶୋଇ ପଡ଼ିବ ।”

ଯୁବକ ଦୁଇଜଣ ହତାଶ ହେଲେ ।
ସେମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଭଲ । ସେଇ-
ନାଳିଆକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଅବକାର
ଗଲା ବସ୍ତା ଥିଲା । ସେହି ବସ୍ତା ଭିତରେ
ଦାଉଦ୍ଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରି ସେମାନେ ତାଙ୍କ
ଜନିଷତକ ମାର ନେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ।

ଦୁଇ ଯୁବକ ବହୁତ ଦିନ ଗୋପନରେ
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କଲେ କି ରାତିରେ ସେମାନେ
ଦାଉଦ୍ଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରି ତାଙ୍କ ଜନିଷତକ
ନେଇ ନେବେ ।

ଝିଲରର ପୁଅକୁ ଗୋଟିଏ ସେଜନାଳୟ
ଥିଲା । ଆଉ ଗୋଟିଏ ଥିଲା ପଣ୍ଡିତକୁ ।
ଦୁହେଁ ଠିକ୍ କଲେ ଜି ଜଣେ ଯିବ ପୁଅକୁ,
ଆଉ ଜଣେ ଯିବ ପଣ୍ଡିତକୁ । ଦୁଇ ଜଣକିଆ
ସୋକାନରେ ଯହା ଯହା ଭଲ ଖିଣ୍ଡି ଅଛି
ନେଇ ଆସି ଦୁହେଁ ବାଣ୍ଟି ଖାଇବେ ।

ସେଇ ପରେ ଦୁହେଁ ଘୋର ଆସିଲେ ।
ଦେଖିବା ବେଳକୁ ଦୁହେଁ ଆସିଥିଲେ ବେଶି
ଓ ଦୁଧ ।

“ଏକା ଜନିଷ ସେତେବେଳେ ଆଣିବୁଁ,
ଗୁଲ୍ ତମେ ଆଣିଥିବା ଦୁଧ ଘୋଟି ମୁଁ ଖାଇବି,
ମୋ ଆଣିଥିବା ଦୁଧ ଘୋଟି ତମେ ଖାଇବ ।”
ଜଣେ ଯୁବକ ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ କହିଲା । ଦୁଃଖୀ
ଜଣକ ଆନନ୍ଦରେ ଗଳି ହେଲା ।

ଦୁହେଁ ବସି ଖିଆପିଆ କରୁଥିଲେ, ହଠାତ୍
ଆର୍ତ୍ତନାଦ ଶୁଭିଲା । ସେତେବେଳକୁ ଚଟିଘରେ
ଆଉ କେତେଜଣ ପଥକ ଆସି ଆଶ୍ରୟ
ନେଇଥିଲେ । ସେମାନେ ଦାଉଦ୍‌ଙ୍କ ପରିଚିତ ।
ସେମାନେ ଓ ଦାଉଦ୍‌ ଦଉଡ଼ି ଆସିଲେ ।

ଯୁବକ ଦୁଇଜଣ ପରସ୍ପର ଅଙ୍ଗୁଳି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
କରୁଥିଲେ । ସେତେବେଳକୁ କଥା କହିବା ଶକ୍ତି
କାହାର ନଥିଲା । ଗୁହଁ ଗୁହଁ ଦୁହେଁ ମରଗଲେ ।

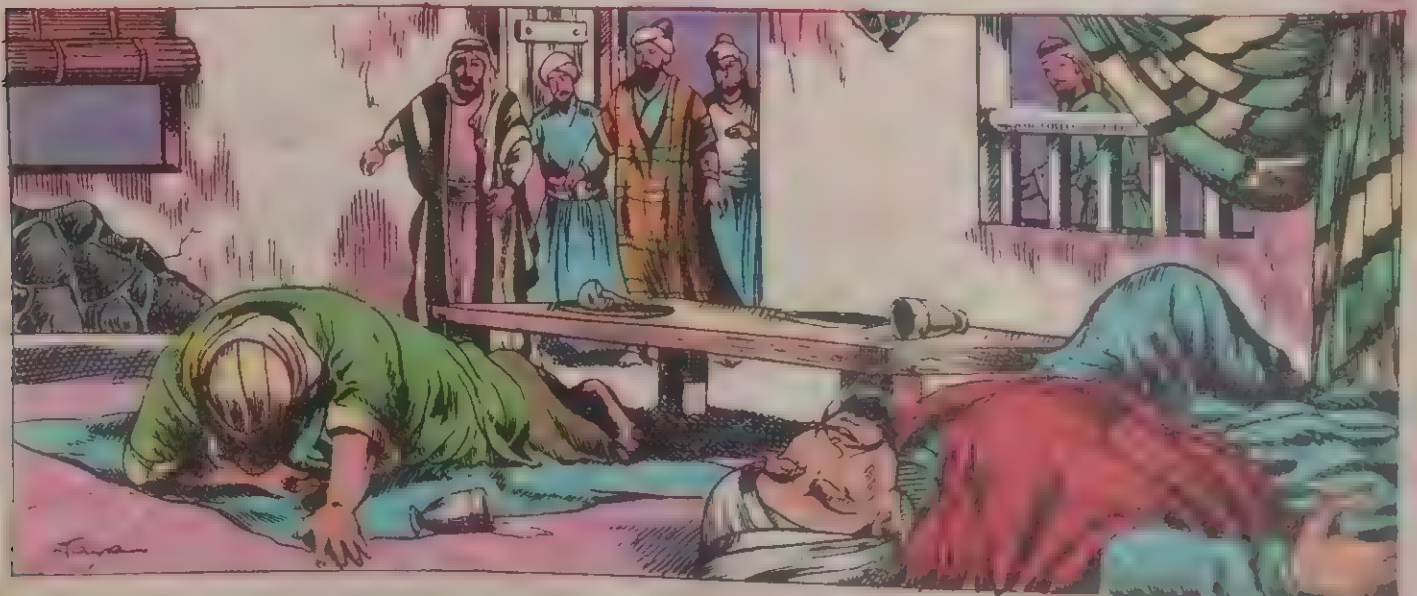
ପ୍ରତ୍ୟେକେ ନିଜେ କିଣିଥିବା ଘୋଟି ଓ
ଦୁଧରେ ଛଷ ମିଶାଇ ଆଣିଥିଲେ । ଦୁହେଁ
ଭାବୁଥିଲେ ଅନ୍ୟ ଜଣକ ମରଗଲେ ସେ
ଦାଉଦ୍‌ଙ୍କୁ ମାରି ତାଙ୍କର ସବୁ ଜିନିଷ
ନେଇଯିବ ।

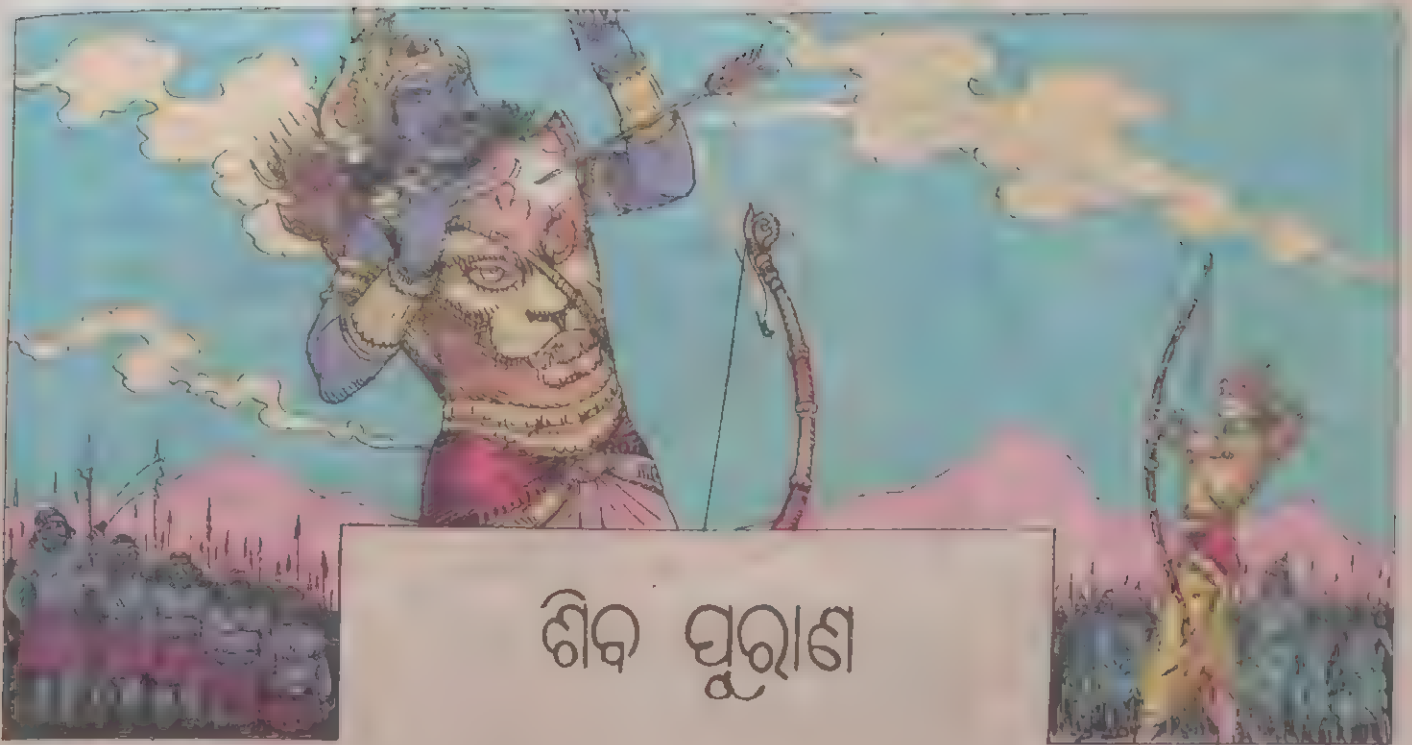
ଦାଉଦ୍‌ ଦୁଃଖ କରି କହିଲେ, “ଆହା !
ଏ ଦୁହେଁ ନୁଆ ବେପାରୀ । ଅକାଳରେ
ମରଗଲେ !”

ଦାଉଦ୍‌ଙ୍କ ପରିଚିତ ଲୋକେ ଯୁବକ ଦୁହେଁଙ୍କୁ
ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲେ, “ବେପାରୀ ? ଏ
ଦୁହେଁ ତ ଜଣାଶୁଣା ଠକ । ନରହତ୍ୟା ବି
କରିଛନ୍ତି !” ତା’ପରେ ସେମାନେ ଯୁବକ
ଦୁହେଁଙ୍କ ବୋଝ ଖୋଲି ଦେଖିଲେ, ସେଥିରେ
ଖାଲି ଛୁଣ୍ଡା କନା ଓ ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ଛଡ଼ା ଆଉ
କିଛି ନାହିଁ ।”

“ଦାଉଦ୍‌ ଘର ! ତମେ ଠକ ହାବୁଡ଼ରେ
ପଡ଼ିଥିଲ । ମରିଥାନ୍ତୁ । ଦଇବ ତମକୁ ବଢ଼ାଇ
ଦେଲା ।” ଦାଉଦ୍‌ଙ୍କ ପରିଚିତ ବଣିକମାନେ
କହିଲେ ।

ଦାଉଦ୍‌ ମନେ ମନେ ଲାଗୁରକୁ ଧନ୍ୟବାଦ
ଦେଲେ ଓ କହିଲେ, “ଭଗବାନ ଯାହାକୁ
ରଖିବେ, ତା’ର ବା କିଏ କ’ଣ କରି
ପାରିବ ?”

ଶିବ ପୁରାଣ

ତାରକାସୁର ପ୍ରଥମ ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ଜୋଧରେ ଜଳି ଉଠିଲା ଓ ତା'ପରେ ନିଜ ନବରକୁ ଫେରି ଆସିଲା । ନବରର ଏକ ନିଭୁତ ସ୍ଥାନରେ ସେ ଶିବ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରୀ ମନ୍ତ୍ର ଜପ କରି ଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଧ୍ୟାନ ସମୟରେ ଆକାଶବାଣୀ ହେଲା, “ତାରକ, ତୁ ଚନ୍ଦ୍ରା କରନା, ମୁଁ ତୋତେ ମୋକ୍ଷ ପ୍ରଦାନ କରିବି ।” ତା'ପରେ ତାରକ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇ ଶିବଲିଙ୍ଗ କଣ୍ଠରେ ଧାରଣ କରି ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଗଲା ।

କୁମାର ଓ ତାରକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭୟଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ ହେଲା । କୁମାର ତାରକକୁ ଯେତେ ଅସ୍ତ୍ର ନିକ୍ଷେପ କଲେ ମଧ୍ୟ ତାରକର କୌଣସି କ୍ଷତି ହେଉ ନଥାଏ । ଶେଷରେ ନାରଦ

ଆସି କୁମାରଙ୍କୁ କହିଲେ, “କୁମାର, ତାରକ କଣ୍ଠରେ ଯେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେଲିକ ଥିବ ସେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ତାକୁ ପରାସ୍ତ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।”

ନାରଦଙ୍କ କଥା କୁମାର ମନେ ରଖିଥାନ୍ତେ । ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ସୁଯୋଗ ପାଇ କୁମାର ଏକ ଆଗ୍ନେୟାସ୍ତ୍ର ନିକ୍ଷେପ କଲେ । ତାହା ତାରକର କଣ୍ଠଧାରକୁ ଛୁଡ଼ାଇ ଦେବାରୁ ଲିଙ୍ଗ ତଳେ ଶସିପତି ପାଞ୍ଚିଶଶ୍ରୁ ହୋଇଗଲା । ତତ୍ପରେ କୁମାର ବହୁଅସ୍ତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କରି ତାରକକୁ ବଧ କଲେ । ଏଣେ ଦେବତାମାନେ ସେହି ଶିବଲିଙ୍ଗର ପାଞ୍ଚିଶଶ୍ରୁକୁ ଗୋଟାଇ ନେଇ ପାଞ୍ଚିଗୋଟ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଇଲେ । ଏହାର ନାମ ହେଲା ପଞ୍ଚଲିଙ୍ଗେଶ୍ଵର ।

ତାରକାସୁର ବଧ ହେବା ପରେ କୁମାର
ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବା ପାଇଁ ଗୋପାଳ
ସାହେବଙ୍କୁ କହଣ କଲେ । ତାଙ୍କ କେଳିକୁ
ଲେଉଟି ଆସିଲେ ।

କେଳିରେ ଥିବା ସମୟରେ ଥରେ ସେ
ସଖା ସହଚର ପରବେଷ୍ଟିତ ହୋଇ ବନବିହାର
କରୁଥାନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ସେଠାରେ
ମହର୍ଷି ନାରଦ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ।

କୁମାର ତନିଲେବର ବୁଝାଇ କଥା
କରିଲେ ନ ରହି କହିଲେ, “କୁମାର, ଆପଣଙ୍କ
ପ୍ରସାରୁ ସବୁ ମଙ୍ଗଳ । ଶ୍ରୀମଦାନଙ୍କର ନିଧନ
ପରଠାରୁ ପ୍ରାୟମାନେ ଯାଗଯଜ୍ଞ ଭଲ ଭାବରେ
କରୁଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଆସିଛି ଆପଣଙ୍କୁ ଆଜ

ଏକ ସମାବୃତ ଦେବାକୁ । ଏଠାରୁ କିଛି
ଦୂରରେ ଥିବା ଏକ ଗୁମାସ୍ତା ଏକ ଗୁମାସ୍ତା
ଦେବାକୁ ନେଇ ଆସିଛି । ତାଙ୍କୁ ନେଇ
ଆସିଛି । ତାଙ୍କୁ ନେଇ ଆସିଛି ।

ବହୁତ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର କୌଣସି
ପିଲାପିଲା ହେଲେ ନାହିଁ । କେଶୁ ରଜା ଓ
ଶ୍ରୀ ଦୁଃଶରେ ତାଳିତପାତ କରୁଥାନ୍ତି ।
ପରେ ତାଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ନେଇ ଆସିଛି ବେଳେ
ଗଡ଼ନ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଏକ ଶିଶୁର ହସନ ଶୁଣି
ଯାଇଲେ ସେ ଶିଶୁ ବାରି ବାରି ଯାଇ ଘଟଣା-
ସ୍ଥଳରେ ଯାଇ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଶିଶୁ କୁମାରଙ୍କୁ
କାନ୍ଦୁ ଶୁଣି ଯାଇଛି । ତାଙ୍କୁ ନେଇ ଆସିଛି

ନିଜ ପତ୍ନୀ ହାତରେ ଦେଲେ । ଶିଶୁକନ୍ୟାଟି
ଭଣ୍ଡାରଙ୍କ ଦାନ ଭବି ପତିପତ୍ନୀ ଦୁର୍ଗା
ଆନନ୍ଦରେ ଶିଶୁକୁ ଲଳନ-ପାଳନ କଲେ ।
ସମୟ କ୍ରମେ ଶିଶୁଟି ବେଳେ ବେଳେ
ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ତା’ର ଶୈବର୍ଯ୍ୟର ଓ

ବୁଝିର ହୁଲିଲା ନାହିଁ, ତା’ର ନାମ ହେଉଛି
‘ବଲ୍ଲୀ’ । ଥରେ ବହୁଳ ପାଖରେ ମୁଁ
‘ବଲ୍ଲୀ’ ବସ୍ତ୍ରରେ କଥାକାହିଁ ହେଉଥିଲା ।
ବହୁଳ କହିଲେ ‘ବଲ୍ଲୀ’ କୁମାରଙ୍କ ପାଇଁ
ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ତେଣୁ ଆପଣ ସେଠାକୁ ଶୀଘ୍ର
ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ବିବାହ କରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ
ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।”

‘ବଲ୍ଲୀ’ ବସ୍ତ୍ରରେ କୁମାରଙ୍କୁ ସବୁକଥା
କହିବା ପରେ ନାରଦ ସେଠାରୁ ଯାଇ ଶାନ୍ତି

ରଜା ପୁଲିଭକ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ରଜା
ପୁଲିଭକ କହିଲେ, “ଅଜ୍ଞାନ ଶତ୍ରୁ ଓ
ସହକାରୀ ଶତ୍ରୁ କଲେ ଓ ଅଜ୍ଞାନ ବିନୟ
କବରେ ପହଞ୍ଚିଲେ, “ମିଳିବର, କୃପା କରି
କୁହନ୍ତୁ ଆମ ଝିଅ “ବଞ୍ଚି”ର ରୂପ ରାଶିରେ
ସମକକ୍ଷ ସ୍ଥାପନ କର ହୋଇପାରେ ।”

ନାରଦ କହିଲେ, “ଶୁଣ ପୁଲିନ୍ଦ, ଏହି
ବନ୍ଧ୍ୟାର ଯୋଗ୍ୟ ପତି ହେଉଛନ୍ତି ଶିବପୁତ୍ର
କୁମାରସ୍ଥାନୀ । ସେ ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ
ଏହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ବଳବିହାର କରିବାକୁ ଆସିବେ
ଓ ବଞ୍ଚୀକୁ ଦେଖି ମୁଗ୍ଧ ହେବେ । ସେତେ-
ବେଳେ ତୁମେ ସେମାନଙ୍କର ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ
କରିବ । ବିବାହ ତ ନିଶ୍ଚୟ ହେବ । ଆଜି

1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 2439 2440 2441 2442 2443 2444 2445 2446 2447 2448 2449 2450 2451 2452 2453 2454 2455 2456 2457 2458 2459 2460 2461 2462 2463 2464 2465 2466 2467 2468 2469 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2476 2477 2478 2479 2480 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 2492 2493 2494 2495 2496 2497 2498 2499 2500 2501 2502 2503 2504 2505 2506 2507 2508 2509 2510 2511 2512 2513 2514 2515 2516 2517 2518 2519 2520 2521 2522 2523 2524 2525 2526 2527 2528 2529 2530 2531 2532 2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562 2563 2564 2565 2566 2567 2568 2569 2570 2571 2572 2573 2574 2575 2576 2577 2578 2579 2580 2581 2582 2583 2584 2585 2586 2587 2588 2589 2590 2591 2592 2593 2594 2595 2596 2597 2598 2599 2600 2601 2602 2603 2604 2605 2606 2607 2608 2609 2610 2611 2612 2613 2614 2615 2616 2617 2618 2619 2620 2621 2622 2623 2624 2625 2626 2627 2628 2629 2630 2631 2632 2633 2634 2635 2636 2637 2638 2639 2640 2641 2642 2643 2644 2645 2646 2647 2648 2649 2650 2651 2652 2653 2654 2655 2656 2657 2658 2659 2660 2661 2662 2663 2664 2665 2666 2667 2668 2669 2670 2671 2672 2673 2674 2675 2676 2677 2678 2679 2680 2681 2682 2683 2684 2685 2686 2687 2688 2689 2690 2691 2692 2693 2694 2695 2696 2697 2698 2699 2700 2701 2702 2703 2704 2705 2706 2707 2708 2709 2710 2711 2712 2713 2714 2715 2716 2717 2718 2719 2720 2721 2722 2723 2724 2725 2726 2727 2728 2729 2730 2731 2732 2733 2734 2735 2736 2737 2738 2739 2740 2741 2742 2743 2744 2745 2746 2747 2748 2749 2750 2751 2752 2753 2754 2755 2756 2757 2758 2759 2760 2761 2762 2763 2764 2765 2766 2767 2768 2769 2770 2771 2772 2773 2774 2775 2776 2777 2778 2779 2780 2781 2782 2783 2784 2785 2786 2787 2788 2789 2790 2791 2792 2793 2794 2795 2796 2797 2798 2799 2800 2801 2802 2803 2804 2805 2806 2807 2808 2809 2810 2811 2812 2813 2814 2815 2816 2817

[illegible]

ମାତେଇ କଥା କୁଣି କୁମାର ମାତେଇ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦଳେ ଚାଲିଗଲା ବା । ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ
ଭାଗରେ କୁମାରକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ
ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ ହେବା ହୋଇ
ପଡ଼ିଲେ ଭବିଷ୍ୟତ କଥା ହେ । ଅନ୍ୟ ଓ
ଆଦିକା ମଧ୍ୟରେ ସେ ସମସ୍ତ କଥାହୁଅନ୍ତି ।

ଗ୍ରାସ୍ୟ ମୁକ୍ତି ପାଇବ ପାଇଁ ଶେଷ ଶକ୍ତି
 ସହଯୋଗୀଙ୍କ ସହିତ ବନ୍ଦ ବନ୍ଦ କରାଯାଇ
 ଗଲେ । ବନ୍ଦରେ ବୁଲି ବୁଲି କୁନ୍ତୁ ଶେଷ
 ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଗୋଟିଏ ଶେଷ
 କରୁଥା'ନ୍ତି । ଦେଖିଲେ ଅଧୁନାରେ ଅନ୍ୟ
 ବୃକ୍ଷ ଛାଡ଼ିରେ କେତେକ ଯୁବକ ଶେଷ
 କରୁଛନ୍ତି । ବନ୍ଦୀଙ୍କ ଯାଣ ବନ୍ଦୀଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ

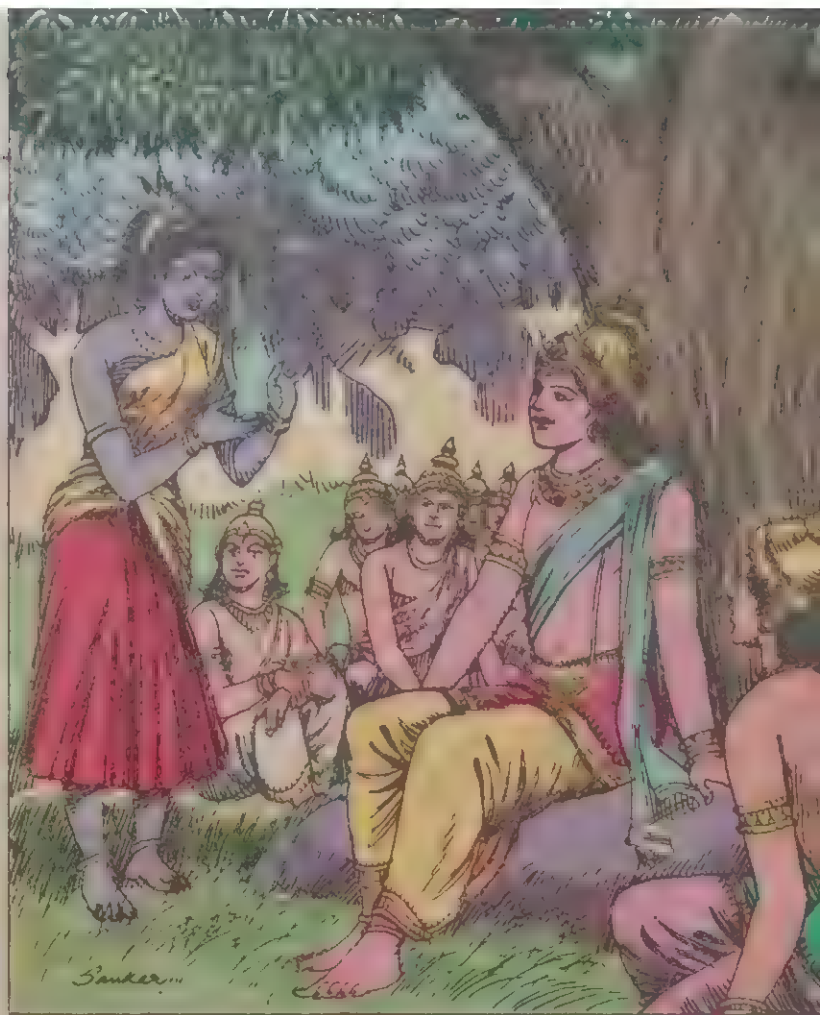
ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯିଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେ ହିଁ
କୁମାରସ୍ଥାମୀ । ବଢ଼ିକ ସଖୀ କହିଲ,
“ଆପଣ କେଉଁ ଦେଶରୁ ଆସିଛନ୍ତି? ଏହି
ପୁଷ୍ପବାଟିକା ଭାଲ ରାଜକୁମାରୀ ବଢ଼ିକର ।
ଏଠାରେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ପ୍ରବେଶ ନିଷେଧ ।”

ଏକଥା ଶୁଣି କୁମାର ଅଧିକ ଆଗ୍ରହାନ୍ୱିତ
ହୋଇ କହିଲେ, “ଭଦ୍ରେ, ମୋ ନାମ
କୁମାରସ୍ଥାମୀ । ମୁଁ ଶିବପାଟଣାଙ୍କ ପୁତ୍ର ।
“କୁମ ସଖୀଙ୍କର ବିବାହ ହୋଇ ସାରିଛି କି?”
କୁମାରସ୍ଥାମୀ ପଚାରିଲେ ।

“ପ୍ରସ୍ତାବ ତ ପଡ଼ିଛି । କିନ୍ତୁ ବିବାହ ହୋଇ
ନାହିଁ ।” ଶୁଭ କହିଲ ।

“ଆଜ୍ଞା, କହିପାରିବ ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ
କେଉଁଠି ଓ କାହା ସହିତ ପଡ଼ିଛି ?” କୁମାର
ପଚାରିଲେ ।

“ମନେ ହେଉଛି ଆପଣ ବୋଧହୁଏ ଜାଣି
ଜାଣି ପଚାରିଛନ୍ତି । ତେବେ ଶୁଣନ୍ତୁ । କିଛି
ଦିନ ଆଗରୁ ନାରଦ ଆସି ଭାଲ ରାଜା
ପୁଲିନ୍ଦକୁ କହିଯାଇଛନ୍ତି ଯେ ବଢ଼ି କୁମାରକୁ
ବିବାହ କରିବା ବିଧିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ରାଜା ମଧ୍ୟ
ଆନନ୍ଦରେ କୁମାରଙ୍କ ବାଟ ଗୁଞ୍ଜି ବସିଛନ୍ତି ।
ଆଉ ଆମ ସଖୀ; ସେ ଆପଣଙ୍କ କଥା ଛଡ଼ା
ଆଉ କିଛି ବୋଧହୁଏ ଭାବୁ ନାହାନ୍ତି । ଏଇ
ଦେଶରୁ ସେଇ ଗଛତଳେ ସଖୀମାନଙ୍କ
ଗହଣରେ ଆମ ସଖୀ ବସିଛନ୍ତି । ମନେହୁଏ
ଆପଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଙ୍କର ମିଳନ ପାଇଁ ଅନୁକୁଳ

ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ । ଆପଣ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ
ମୁଁ ସଖୀଙ୍କୁ ନେଇ ଆସୁଛି ।” ଶୁଭ କହିଲ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ସଖୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
ପରିବେଷ୍ଟିତା ହୋଇ ବଢ଼ି ସେଠାକୁ ଆସିଲେ ।
କୁମାରସ୍ଥାମୀ ବଢ଼ିକର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ମୁଗ୍ଧ
ହେଲେ । ବଢ଼ି ମଧ୍ୟ କୁମାରଙ୍କ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ
ମୁଗ୍ଧ ହେଲେ । ବଢ଼ିକର ସଖୀମାନେ ଓ
କୁମାରଙ୍କ ସଖୀମାନେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି
ଦୁର୍ଦ୍ଦିଙ୍କର ବିବାହ ପାଇଁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଅନ୍ତୁ
ନିଶ୍ଚିତ କଲେ । ତା’ପରେ ବଢ଼ି ଓ କାଙ୍କର
ସଖୀମାନେ ରାଜପ୍ରାସାଦକୁ ଫେରିଗଲେ ।
ସଖୀମାନେ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ରାଜାଙ୍କୁ ଏ
ଖବର ଦେଲେ ।

ରଜା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଖୁସି ହୋଇ ମହା-
ସମାବେଶରେ କୁମାରକୁ ଓ ତାଙ୍କ
ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ନବରତ୍ନ ନାମଲେଖ କରି ଆଣିଲେ ।
ଇତି ମଧ୍ୟରେ ନାରଦ ଯାଇ ସବୁକଥା
ଶିବପାଦରୁ କହିଥାନ୍ତି । ଶିବ ପାଦରୁ ଶୁଣି
ଶୁଭ ଶୁଣି ହେଲେ ଓ ଘର ଘରକୁ ନବରତ୍ନ
ଆଣିଲେ । ମହା ଆଡ଼ମ୍ବରରେ ବିବାହ ଉତ୍ସବ
ସମାପ୍ତ ହେଲା । ଶିବ ପାଦରୁ ପୁଅ ବୋହୂକୁ
ଧରି କେଳସ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ ।

କିଛିଦିନ ବିତିଗଲା ପରେ ଖବର ମିଳିଲା
ଶେଷିତପୁରରେ ଗଜାପୁର ନାମକ ଏକ
ଅପୁର ଫମେ ଶ୍ରେଣୀକୀ ଚଢ଼ଉଛି । ସେ ମଧ୍ୟ
ବ୍ରହ୍ମାକୁ ଚମତ୍ୟା କରି ବରପାତ୍ର କରିଥାଏ । ସେ
ଭବିଷ୍ୟେକଙ୍କୁ ତା'ର ଅଧିକରେ ରଖିଥାଏ ।

ଦିନେ ନାରଦ ମୁନି ଗଜାପୁର ପାଖରେ
ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଗଜାପୁର ନାରଦଙ୍କୁ ଶୁଭ
ସମ୍ବାଦ ଦେଖାଇଲା । ନାରଦ କହିଲେ,
“ଗଜାପୁର, ତୁମେ ମହାନ ଇଶ୍ବର ଭକ୍ତ ।

ଏବେ ଶିବଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କର, ସେ ଯେମିତି
ସବଦା ତୁମ ହୃଦୟରେ ନିବାସ କରି
ରହିବେ । ତଦ୍ବାରା ତମର ଘର କେଳି
ବସନ୍ତ ରହିବ ନାହିଁ ।”

ଗଜାପୁର ନାରଦଙ୍କ ପରମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ
ଶିବଙ୍କର ପୂଜା ଅର୍ଚ୍ଚନା କଲା । ଉତ୍ତମ ଶିବ
ପଞ୍ଚାକ୍ଷରୀ ମନ୍ତ୍ର ଜପ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । କିଛି
ଦିନ ପରେ ଶିବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ହେବାରୁ
ଗଜାପୁର ବର ମାଗିଲା, “ପରମେଶ୍ବର:
ଆପଣ ସବଦା ମୋ ହୃଦୟରେ କାମ କରି
ରହନ୍ତୁ ।” ଶିବ ଗଜାପୁରର ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣି
କଲେ ଓ ଲଜା ରୂପରେ ଗଜାପୁରର ହୃଦୟରେ
ବାସ କଲେ ।

ଶିବଙ୍କୁ ନିଜ ଛନ୍ଦରେ ନ ଦେଖି ପାଦରୁ
ପ୍ରମାଦ ଶଣିଲେ । ସେ ଶିବଙ୍କୁ ଖୋଜି
ଆଣିବା ପାଇଁ ଛୁଦ୍ଧଗଣଙ୍କୁ ପଠାଇଲେ । ଘରେ
ପାଦରୁ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ଶିବଲିଙ୍ଗ ରୂପରେ
ଭକ୍ତ ଗଜାପୁରର ହୃଦୟରେ ରହିଛନ୍ତି ।

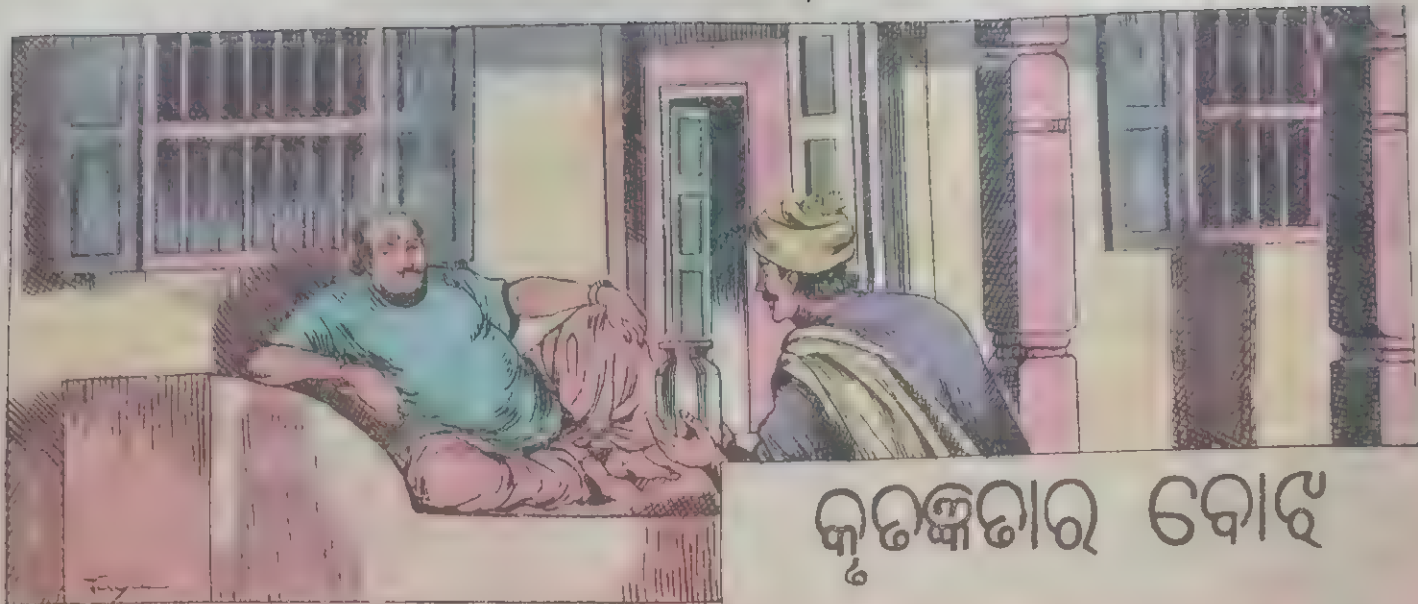
ଗଣକର ଦ୍ଵାରା

ପ୍ରକଟ କରି ଦେଇ ଦାମ । ପ୍ରକଟ କରି ଦେଇ ଦାମ । ପ୍ରକଟ କରି ଦେଇ ଦାମ । ପ୍ରକଟ କରି ଦେଇ ଦାମ । ପ୍ରକଟ କରି ଦେଇ ଦାମ ।

[illegible][illegible]

“ହେ, ଯେଉଁଠି କରୁଛା କରେ ! କୁହୁଛା କେହିନା ! ଯଦିଓ ତାହା
 ଯଦିଓ ! କିନ୍ତୁ ଯଦିଓ ତାହା କେହିନା କେହିନା !” କିନ୍ତୁ ଯଦିଓ
 ଯଦିଓ କେହିନା ।

କୃତଜ୍ଞତାର ବୋର୍

ଗାଁର ଗ୍ରାମରେ ଗଗନ ନାମକ ଜଣେ ମଧ୍ୟବସ୍ଥୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଥା'ନ୍ତି । ସେ ଖୁବ୍ ଶଗଡ଼ । ଥରେ ଗ୍ରାମର ଅଧିକାରୀ ରମାକାନ୍ତଙ୍କ ପାଖକୁ ସେ କୌଣସି ବିପଦରେ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ । ସାଧାରଣତଃ ରମାକାନ୍ତ କାହାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେଦିନ ସେ ଖୁବ୍ ଖୁସି ଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ ।

ଗଗନ ଶଗଡ଼ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ରମାକାନ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ ତାକୁ ସେ କୌଣସି ଭାବରେ କୃତଜ୍ଞତା ଦେଖାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପଚାରିଲେ କ'ଣ କଲେ ଭଲ ହେବ । ସେମାନେ କହିଲେ, “ଗଗନ, ତୁମର କାମ ଥିଲା ସାଧାରଣ, ସେଥିପାଇଁ ତାକୁ କିଛି କଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିନାହିଁ । ତଥାପି ଯଦି ତମେ କୃତଜ୍ଞତା ଦେଖାଇବାକୁ ଚାହୁଁଛ

ତେବେ ଶୁଣ, ତମେ ତ ଆଗରୁ ତଥାପି କରୁଛ । ସେଇଥିରୁ କିଛି ଦେଇଦିଅ । ସେ ଖୁସି ହେବେ ।”

ଗଗନ ଆଗରୁ ତଥାପି କରିବାରେ ଥିଲେ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ । ଆଗରୁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ତାଙ୍କଠାରୁ ଆଗରୁ ନେଇ ବାହାରେ ବିକଳୁ । କଥାଟା ଗଗନଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗିଲା । ସେ କିଛି ଆଗରୁ ନେଇ ରମାକାନ୍ତଙ୍କୁ ଦେଇ ଆସିଲେ । ରମାକାନ୍ତ ଆଗରୁ ହାଣ୍ଡିଟି ନେଇ ତାଙ୍କ ମା'ଙ୍କୁ ଦେଇ କହିଲେ, “ମା”, ଗଗନକୁ ମୁଁ କିଛି କାମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲି । ତେଣୁ ସେ ମୋତେ କୃତଜ୍ଞତା ସ୍ବରୂପ ଏ ଆଗରୁ ହାଣ୍ଡିଟି ଦେଇଛି, ମା', ତମେ କହିଥିଲ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ କିଏ କିଛି ଦେଲେ ଫେରାଇ ନ ଦେଇ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ୍ । ମୁଁ ଶୁଣିଛି ଗଗନର ଆଗରୁର ଖୁବ୍ ସୁନାମ ଅଛି ।

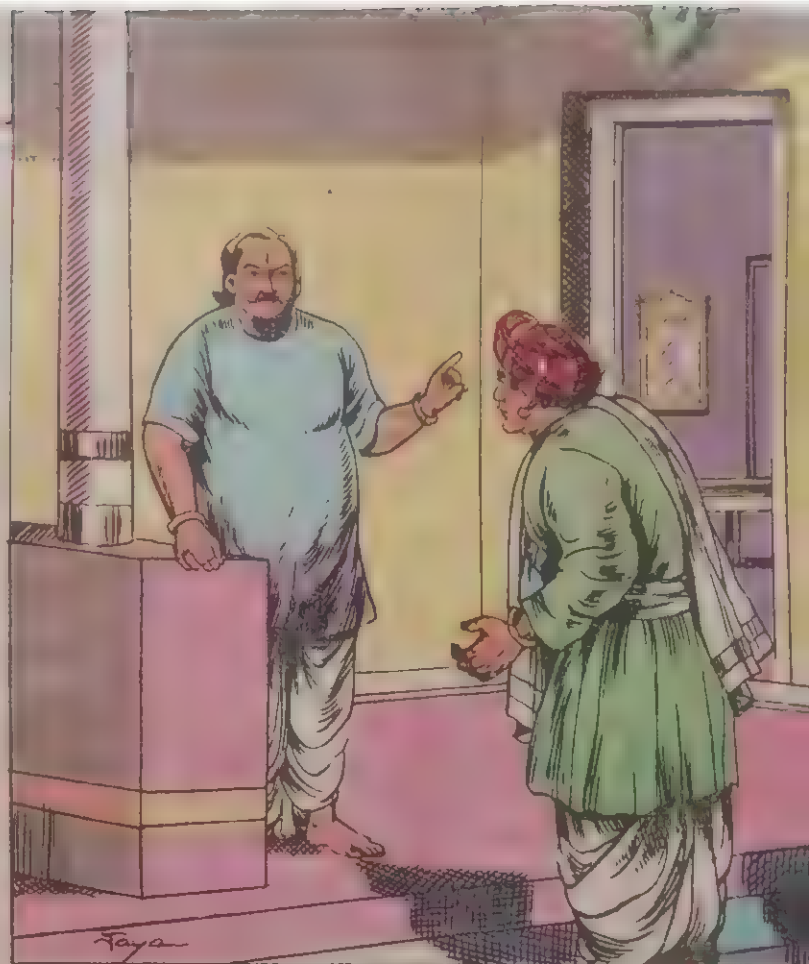
ତମେ ଏ ଆଗୁର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଟିକିଏ ଟିକିଏ ଦେବ ।”

ରମାକାନ୍ତଙ୍କ ମା’ ଟିକିଏ ଆଗୁର ଗୁଣିଦେଇ କହିଲେ, “ଏମିତିଆ ଆଗୁର ତତେହିଁ ମିଳିଥାଏ । ଏହାକୁ ଆମ ଘରେ କେହି ଖାଇବେ ନାହିଁ, ତୁ ହିଁ ଏ ହାଣ୍ଡିଟାଯାକ ଖାଇ ଦେ ।”

ରମାକାନ୍ତ ରାତିରେ ଖାଇବା ବେଳେ ଆଗୁର ଟିକିଏ ଗୁଣିଲେ । ତାକୁ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗିଲା । ସେ ସବୁବେଳେ ସେଇ ଆଗୁର ଖାଇ ଖାଇ ଦୁଇତନି ଦିନରେ ହାଣ୍ଡି ଶେଷ । ଏତେଗୁଡ଼ାଏ ଆଗୁର ଖାଇଦେଲେ ସିନା, ହଜମ କରୁଛନ୍ତି ବା କିପରି ! ପେଟ ଖରାପ ହେଲା । ଶେଷକୁ ତାଙ୍କ ମା ବୈଦ୍ୟରାଜକୁ ଡାକିଲେ ।

ବୈଦ୍ୟରାଜ ଆସି ସବୁ ଦେଖି ଓ ଶୁଣି କହିଲେ, “ରମାକାନ୍ତଜୀ, ଆପଣଙ୍କ ପେଟ ପାଇଁ ରକ୍ତତ ଭୟ ଦରକାର । ସେଥିପାଇଁ ଦଶଟଙ୍କା ଲେଡ଼ା ।” ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ରମାକାନ୍ତ ଦଶଟଙ୍କା ବାହାର କରି ଦେଲେ । ଔଷଧ ଖାଇବା ପରେ ଦୁଇ ଦିନରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଲ ହୋଇଗଲେ ।

ରମାକାନ୍ତ ଥିଲେ ଖୁବ୍ କଞ୍ଜୁସ୍ । ସେ ଭାବିଲେ ଯେ ଗଗନକୁ ସେ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ ଓ ତା’ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଯାହା ପାଇଲେ ତଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର ଦେହ ଖରାପ ହୋଇ ଏତେଗୁଡ଼ାଏ

ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲା । ତେଣୁ ସେ ମନ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟାଏ ଉପାୟ ପାଣ୍ଠିଲେ । ସେ ବୈଦ୍ୟକୁ ଡାକି କହିଲେ, “ଆପଣ ମୋ ପାଇଁ ଦଶଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ ନେଲେ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁଆଡ଼େ କହିବେ ଯେ ପରୁଣ ଟଙ୍କା ମୋଠାରୁ ଆପଣ ନେଇଛନ୍ତି । ଆଉ ଦେଖନ୍ତୁ, ଯଦି ଏପରି ନ କରନ୍ତି ତ ଏ ଗ୍ରାମରେ ଆପଣଙ୍କର ରହିବା ମୁସ୍ତିଲ୍ ହୋଇଯିବ ।”

ବୈଦ୍ୟ ମହା ଅତୁଆରେ ପଡ଼ିଲେ । ଏଡ଼େ ନିପଟ ମିଛ ସେ କହିବେ କିପରି ? ଏଣେ ରମାକାନ୍ତକୁ ତାଙ୍କର ବହୁତ ଭୟ । ରମାକାନ୍ତ ଚିତ୍କର; ତା’ ଉପରେ ତାଙ୍କର ବିବେକ, ଦୟାମାୟା କିଛି ନଥାଏ ବୋଲି ସେ

ଜାଣିଥାନ୍ତି । ତେଣୁ କ'ଣ କରିବେ ବୁଝିପାରୁ ନଥାନ୍ତି ।

“କ'ଣ, ଏତେ ଭାବୁଛନ୍ତି କଣ? ମୋ କହିବା ଅନୁସାରେ କାମ କରିବେଟି?” ରମାକାନ୍ତ ଧମକ ଦେଲେ ।

ବିରୁଦ୍ଧ ବୈଦ୍ୟ ଡରିହରି କହିଲେ, “ଆପଣ ଯେପରି ଚାହୁଁଛନ୍ତି ସେପରି ହେବ । ତଦ୍ୱାରା ମୋର ଲଭ ହେବ । କାରଣ ଅନ୍ୟମାନେ ମୋ ଦ୍ୱାରା ଚିକିତ୍ସିତ ହେଲେ ସେତକ ପଇସା ଦେବେ ।”

ଚା'ପରେ ରମାକାନ୍ତ ଗଗନକୁ ଡାକ କହିଲେ, “ଦେଖ ତମେ ଯେଉଁ ଆଗୁର ଦେଇଥିଲ ତାକୁ ଖାଇ ମୁଁ ବେମାର ପଡ଼ିଗଲି ଓ

ଭଲ ହେବାପାଇଁ ପଚାରି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ହେଲା । ସେ ପଚାରି ଟଙ୍କା ତମେ ଦେବ ।”

“କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ଆଜ୍ଞା? ମୁଁ ଗଣ୍ଡବ ଲୋକ, ଆଗୁର ଟଙ୍କିଏ ଦେଇଥିଲି କୃତଜ୍ଞତା ସ୍ୱରୂପ । ଏବେ କାହିଁକି ଆପଣ ମୋତେ ଏ ଦଣ୍ଡ ଦେଉଛନ୍ତି?” ଗଗନ କହିଲେ ।

“ତମେ ଗଣ୍ଡବ କି ନୁହେଁ ସେଇଟା ମୁଁ ଜାଣିବାକୁ ଚାହେଁନାହିଁ । ମୋର ଦରକାର ଟଙ୍କା ।” ରମାକାନ୍ତ କହିଲେ ।

ଗଗନ ସବୁ ଶୁଣି ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ସେଠାରୁ ଉଠି ଚାଲିଗଲେ । ସେ ବୈଦ୍ୟଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି କହିଲେ, “ବୈଦ୍ୟଜୀ, ମୁଁ ଯଦି ଦଣ୍ଡ ଭେଟିବି, ତେବେ ଅପରାଧ କରି ଦଣ୍ଡ ନ ଭେଟିବି କାହିଁକି? ଆଉ ସେ ଅପରାଧଟି କ'ଣ ଜାଣନ୍ତି? ଆପଣଙ୍କୁ ଗୁଡ଼ାଏ ପିଟିବି ।”

“କିନ୍ତୁ ମୋତେ କାହିଁକି ବାଡ଼େଇବ? ମୁଁ ତୁମର କ'ଣ କଲି?” ଡରି ଯାଇ ବୈଦ୍ୟଜୀ ପଚାରିଲେ ।

“ଦେଖ, ତୁମେ ଏତେ ଟଙ୍କିଏ ଔଷଧ ଦେଇ ପଚାରି ଟଙ୍କା ନେଇଛ । ଆଉ ରମାକାନ୍ତ ମୋତେ ମାଗୁଛନ୍ତି । ଅଳ୍ପ ପଇସା ହେଲେ ବା କୁଆଡୁ ଆଣି ଦିଅନ୍ତି । ଏତେ ଟଙ୍କା ଅନ୍ୟାୟ ଭାବରେ ମୋଠାରୁ ସେ ନେଇଯିବେ ଆଉ ମୁଁ କିଛି କହିବି ନାହିଁ?” ଗଗନ କହିଲେ ଓ ବୈଦ୍ୟଙ୍କୁ ସମଗ୍ର ଘଟଣାଟି ବୁଝାଇ ଦେଲେ ।

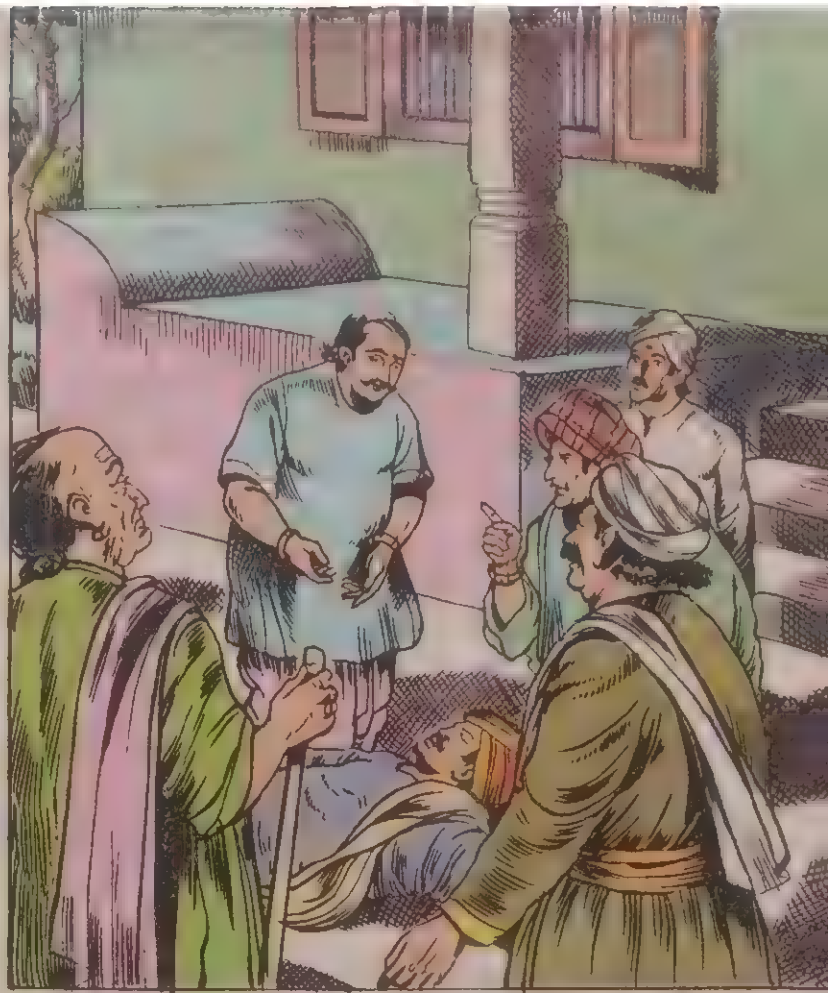
“ଓ ଏମିତି କଥା? ଆଜ୍ଞା ଆମେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ତାକୁ ଗୋଟିଏ ଏଭଳି ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଯେ ସେ ଜୀବନରେ ଆଉ ବଦମାସି କରିବାକୁ ସାହସ କରିବେ ନାହିଁ ।” ବୈଦ୍ୟ କହିଲେ । ତା’ପରେ ବୈଦ୍ୟ କିଛି ସମୟ ବସି କିଛି ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କଲେ ଓ ଗଗନଙ୍କୁ କ’ଣ କରିବାକୁ ହେବ କହିଲେ ।

ବୈଦ୍ୟଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ଗଗନ ତାଙ୍କ ପାଦରେ ପଡ଼ିଯାଇ କହିଲେ, “ଆପଣ ତ ଜଣେ ମହାନ ବ୍ୟକ୍ତି । ମୁଁ ଖାଲିରେ ଆପଣଙ୍କୁ ବାଡ଼େଇବାକୁ ଦୌଡ଼ିଥିଲି !”

ତା’ପରେ ଗଗନ ଗ୍ରାମରୁ କେତେକ ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଓ ବୈଦ୍ୟକୁ ନେଇ ରମାକାନ୍ତଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲେ । ସେଠାରେ ସମସ୍ତିଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ସବୁ ଘଟଣା କହିସାରିବା ପରେ ଗଗନ କହିଲେ, “ମୋ ପରି ଗରିବ ଲୋକକୁ ଏପରି ଦଣ୍ଡଦେବା କ’ଣ ଉଚିତ୍?”

ମୁଖିଆ ରମାକାନ୍ତ କହିଲେ, “ଉଚିତ୍ ବୋଲି ତ କୁହାଗଲା । ମୁଁ ଗ୍ରାମର ମୁଖିଆ । ନ୍ୟାୟ କଥା କହିବି । ଦୟାରେ ତରଳି ଗଲେ ତ ତଳିବ ନାହିଁ !”

ରମାକାନ୍ତଙ୍କ କଥା ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ଗଗନ ମୁଣ୍ଡ ଘୁରାଇ ସେଠାରେ ମୁହଁ ଡୋଇ ପଡ଼ିଗଲେ । ସମସ୍ତେ ଏକ ସ୍ଵରରେ କହି ଉଠିଲେ, “ଗଗନର ହେଲ କ’ଣ?”

ବୈଦ୍ୟଜ୍ଞ ଚକ୍ରସିଂହ ଗଗନଙ୍କର ନାଡ଼ୀ ଚିପି କହିଲେ, “ରକ୍ତଗୁପ୍ତ ବେମାରୀ । ହଠାତ୍ ଅସହନୀୟ ଦୁଃଖ ହେଲେ ବା ମନରେ ଦାରୁଣ ଆତ୍ମୀୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ଏପରି ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ଏ ରୋଗ ପାଇଁ ଶହେ ଟଙ୍କାର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଉଷ୍ଣ ଦରକାର । କ’ଣ କରାଯିବ? କିଏ ଏ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେବ?”

ବୈଦ୍ୟଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ କହିଲେ, “ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଯାହା ହେବା କଥା ଆଗରୁ ତ ମୁଖିଆ କହିଛନ୍ତି । ଗଗନର ଆଗୁରୁ ତାଙ୍କ ପେଟ ବ୍ୟଥା ହେବାରୁ ଗଗନ ଯେପରି ପରୁଣ ଟଙ୍କା ଦେବ; ଏବେ ରମାକାନ୍ତଙ୍କ କଥା ଯୋଗୁ ଗଗନର ରକ୍ତଗୁପ୍ତ

ହୋଇଛି । ତେଣୁ ତା'ର ଶବ୍ଦ ସେ ହିଁ
ତୁଲାଇବେ ।”

ରମାକାନ୍ତ ଏକଥା ଶୁଣି ତମକି ପଡ଼ିଲେ
ଓ ଜାଣିପାରିଲେ ଏସବୁ ଗଗନର ପଥ ।
ତା'ପରେ ସେ ବୈଦ୍ୟଙ୍କୁ ଚାହିଁ କହିଲେ,
“ଏଇ ରୋଗ ପାଇଁ ଶହେ ଟଙ୍କା, ଅସମ୍ଭବ ।”

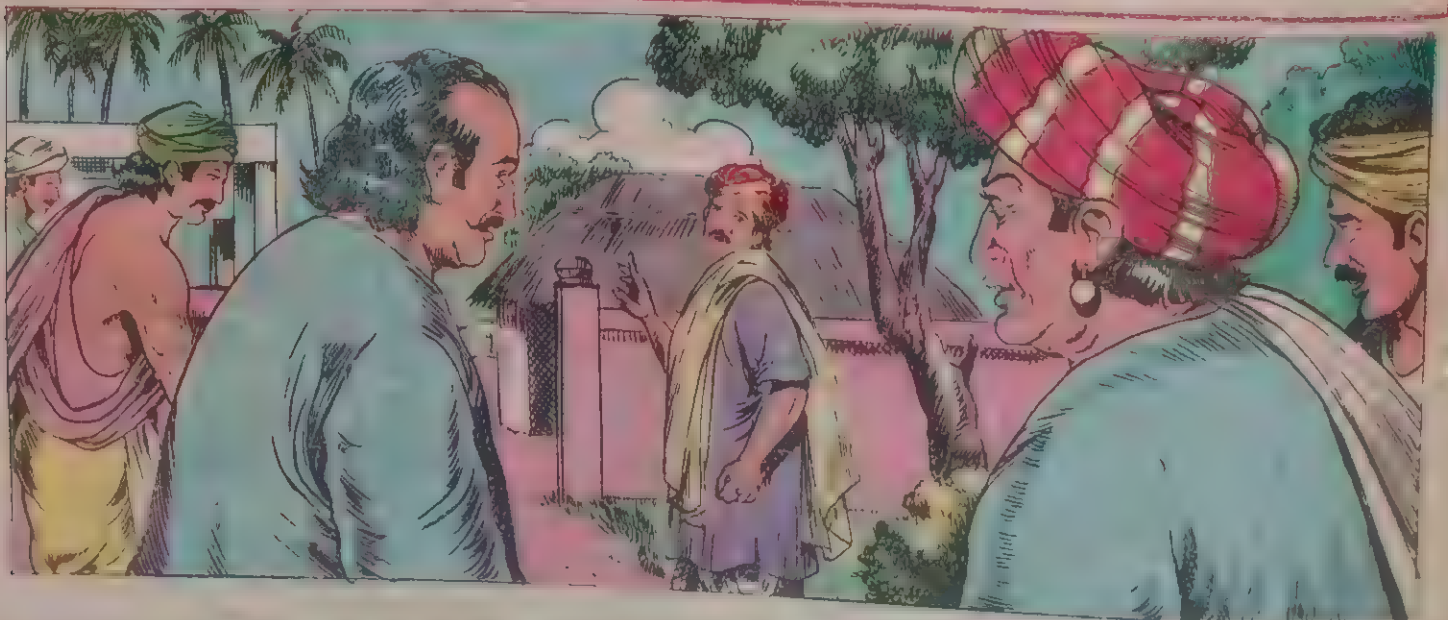
ବୈଦ୍ୟଜୀ ବିନୟପୁରୀଙ୍କ ନିବେଦନ କରି
କହିଲେ, “ଆପଣଙ୍କ ପେଟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପାଇଁ
ମୁଁ ପଚାଶ ଟଙ୍କା ନେଇଥିଲି । ସେ ରୋଗ ତ
ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭଲ ହୋଇଯାଏ । କିନ୍ତୁ
ଏ ରକ୍ତଗୁପ୍ତ ବେମାରୀ ତ ସାରା ଜୀବନ
ରହିଥାଏ । ଏପରି ଜଟିଳ ବେମାରୀ ପାଇଁ
ମୁଁ ଶହେଟଙ୍କା ମାଗିଲି ତ କ'ଣ ହେଲା ?
ଆଉ ଗଗନ ମଧ୍ୟ ଗରୀବ, ଏତେ ଶବ୍ଦ
ଦେଇପାରିବ ନାହିଁ ।”

ରମାକାନ୍ତ ମହା ଅଭୁଆରେ ପଡ଼ିଲେ ।
ଇତିମଧ୍ୟରେ ଗଗନ ଉଠିପଡ଼ି କହିଲେ, “ଓଃ
ମୋର କ'ଣ ଏମିତି ହୋଇଗଲା ?”

ବୈଦ୍ୟ ତାଙ୍କ କାନ ପାଖକୁ ନିକଟ ନେଇ
କହିଲେ, “ତୁମର ରକ୍ତଗୁପ୍ତ ହୋଇଛି ।
ଶହେଟଙ୍କା ଶବ୍ଦ ଲାଗିବ । ମୁଣ୍ଡିଆଙ୍କୁ ତମେ
ପଚାଶ ଟଙ୍କା ଦେବା କଥା । ଏବେ ସେ
ତମକୁ ଶହେ ଟଙ୍କା ଦେବେ ।”

ବୈଦ୍ୟଙ୍କ ମୁହଁରୁ ସାରା ବୁଝନ୍ତୁ ଶୁଣି ଗଗନ
ଉଠି ଠିଆ ହେଲେ । ତା'ପରେ ରମାକାନ୍ତଙ୍କୁ
କହିଲେ, “ମୁଣ୍ଡିଆବାରୁ, ଆପଣ ତ ବଡ଼
ଧର୍ମାତ୍ମା । ମୁଁ ମରବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।
ଆପଣଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ପଇସା ନେବି ନାହିଁ ।
ମୁଁ ଚିକିତ୍ସା କରିବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ ।” ଏତକ
କହି ସେ ସେଠାରୁ ଚାଲିଗଲେ ।

“ହଉ, ଛାଡ଼ । ଯଦି ଗଗନ ରମାକାନ୍ତଙ୍କୁ
ଛାଡ଼ିଦେଲା, ଆମର ଆଉ କ'ଣ କହିବାର
ଅଛି ?” ଏହା କହି ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଗଗନକୁ
ପ୍ରଶଂସା କରି ସେଠାରୁ ଚାଲିଗଲେ । ବୈଦ୍ୟ
ମଧ୍ୟ ରମାକାନ୍ତଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପେଟ କିପରି ଅଛି
ପଚାରିଦେଇ ବିଦାୟ ନେଲେ ।

ନାବେ ଲେମ୍ବିକ୍ସ

ଲେମ୍ବିକ୍ସ ନାମକ ଏକ ବଡ଼ ମାଛ ଅଟେ । ସେମାନେ ଜଳ ଗୁରୁତ୍ବରେ ଥରେ ପାହାଚ ବା ଉଚ୍ଚଭୂମିକୁ ବାହାର ଦଳ ଦଳ ହୋଇ ସମୁଦ୍ର ଆଡ଼କୁ ଦୌଡ଼ନ୍ତି, କା'ଣରେ ସମୁଦ୍ର ତୀରରେ ମହଙ୍ଗୁ ସମୁଦ୍ର ଉତ୍ତରକୁ ଲମ୍ବି ଦିଅନ୍ତି । କୌଣସି ବୈଜ୍ଞାନିକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଭାବରେ କହୁ-
ପାର ନାହାନ୍ତି ଯେ ଏପରି ବଡ଼ ବ୍ୟବହାର ସେମାନେ କାହିଁକି କରନ୍ତି ।

ଲେମ୍ବିକ୍ସମାନେ ବର୍ଷରେ ଦଶବାର୍ଷିକ ପିଲା ପ୍ରସବ କରନ୍ତି । ଦୁଇ ଜନବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅତ୍ୟଧିକ ବୃଦ୍ଧି ପାଏ । ତେଣୁ ପବତ ବା ଉଚ୍ଚ ଭୂମିରେ ପଥେନ୍ ଶାନ୍ତ୍ୟ ନ ପାଇବାକୁ ସେମାନେ ସମୁଦ୍ର ଯାତ୍ରା କରନ୍ତି । ସମୁଦ୍ରରେ ଲମ୍ବି ଦେବା ପରେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ମରିଯା'ନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ସହଜ ଶାନ୍ତ୍ୟର ପରିମାଣକୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ରଖିବା ପାଇଁ ବୋଧହୁଏ ସୃଜିତ ଏପରି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତି ବୋଲି କେତେକ ମତ ଦିଅନ୍ତି । ସମୁଦ୍ର ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ଶିକାରୀ ପକ୍ଷୀମାନେ ଗୁପ୍ତାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ସଂଖ୍ୟାରେ ମାର୍ ମକାନ୍ତି । ମାତ୍ରା ବଳକା ଥା'ନ୍ତି ସୁଦ୍ଧା ସମୁଦ୍ରରେ ମରନ୍ତି ।

ସେମାନଙ୍କ ମୁହଁ ଠେକୁଆ ପରି ମୁଣ୍ଡ ଗୋଲ ଓ ମୁହଁ ଗୋଜିଆ । ପାଦଟିମାନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଛୋଟ । ନାବେ ପବତ ପାଖରେ ଅସଂଖ୍ୟ ଲେମ୍ବିକ୍ସ ଥା'ନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ନାମ ହୋଇଛି ନାବେ ଲେମ୍ବିକ୍ସ । ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ସବୁଦିନ ଉପଦେଶକୁଳ, ପୁର ଲଭଭୋଗ, ଏସିଆ ଓ ଆମେରିକାରେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଦେଖାଯା'ନ୍ତି । ଶ୍ରୀଷ୍ଟକାଳରେ ସୁଭଜା ତଥାବଦ୍ଧ କର ସେମାନେ ଶୀତକାଳ ପାଇଁ ଆହାର ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତି । ଏପରି ସୁଭଜା କରିବାରେ

ସେମାନଙ୍କ ନଖ
ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।
ଶୀତ କାଳରେ
ସେମାନେ ଚରମ
ତଳେ ଗାତ
ଭିତରେ ବାସ
କରନ୍ତି ।

NEW!

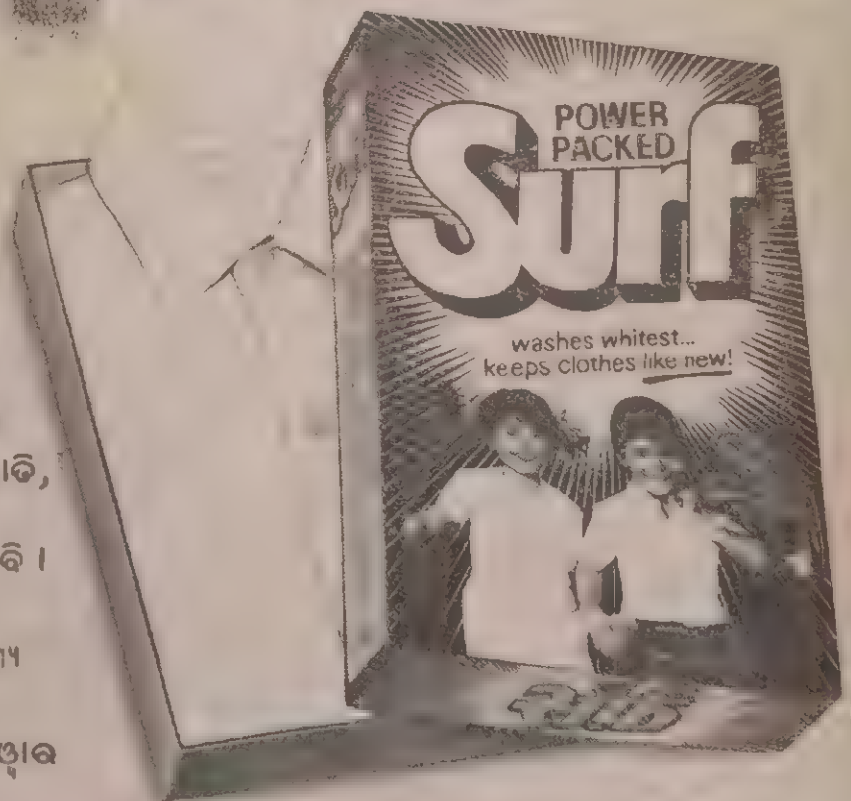
POWER PACKED Surf

ନୂଆ ପାଢ଼ାର ପ୍ୟାକ୍ଟ ସର୍ଭ ।
କଣ-କଣରେ ଭରିଛି ଶକ୍ତି'ର ଉତ୍ସାର,
ଆଗ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ପର୍ମୁଲରେ
ତେଆର : ଧଳା ଲୁଗାପଟାରେ ଆଶେ
ସବୁରୁ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳତା ।

ହେଲେ କନାକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖେ ନୂଆପଣିଆ
ଟିକେଇ ରଖିବା ପାଇଁ : ପ୍ରତିଟି କାମା, ପ୍ରତିଟି ଧୋତି,
ଉଦର ରହେ ସଜ, ସତେଜ ଆଉ ଶ୍ୱେତଶୁଭ୍ର—
ଠିକ ନୂଆ ଭଳି ! ପରକୁ ପର ସର୍ପା କଲ୍ଲ ପରେ ବି ।

ଆହୁରି ପୁଣି—ନୂଆ ପାଢ଼ାର ପ୍ୟାକ୍ଟ ସର୍ଭ
ସର୍ପା ସତେଜ ସୁଗନ୍ଧରେ ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇ ସୁଦୃଶ୍ୟ
ନୂଆ ପ୍ୟାକ୍ଟରେ ମିଳୁଛି ।

ତାହେଲେ ଆଜି ହିଁ ନେଇ ଆସନ୍ତୁ ନୂଆ ପାଢ଼ାର
ପ୍ୟାକ୍ଟ ସର୍ଭ ।

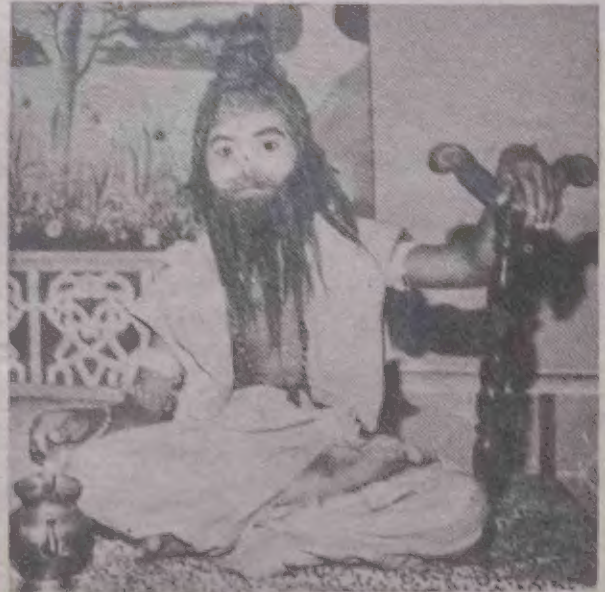
ସବୁରୁ ଶୁଭ୍ର ସର୍ପା'ର ଧୁଲେଇ, ଜାମାପଟା ସଜ ନୂଆ ଦିଶଇ!

ଫଟୋ-ପରିଚୟ-ପ୍ରତିଯୋଗିତା: ପୁରସ୍କାର ଟ. ୫୦

ପୁରସ୍କୃତ ପରିଚୟୋତ୍ତ ଡିସେମ୍ବର ୧୯୮୫ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ

S. B. Prasad

Madhavi Sanara

★ ଉତ୍ତମ ଚିତ୍ର ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ପରିଚୟୋତ୍ତ ଦୁଇ ଗୁରୁ ଧାତୁରେ ଲେଖା ହୋଇଥିବ ଏବଂ ପରସ୍ପର ସମ୍ମୁଖରେ ହୋଇଥିବ । ★ ଅକ୍ଟୋବର ୧୦ ସୁଦ୍ଧା ପରିଚୟୋତ୍ତ ପତ୍ରସୂଚୀ ଦରକାର ।
★ ସବାଧିକ ଉତ୍ତମ ଦେବତା ପରିଚୟୋତ୍ତ ପାଇଁ ଟ. ୫୦-୦୦ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତିକ ।
★ ପରିଚୟୋତ୍ତ ସହ ପ୍ରେସ୍‌କର ନାମ ଓ ଠିକଣା ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡରେ ଲେଖା ହୋଇ ତଦାମାମା ଫଟୋ ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ମାଡ୍ରାସ-୬୦୦ ୨୨ ଠିକଣାରେ ଆସିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଅଗଷ୍ଟ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଫଳ

ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ର : ପାଠ ପଢ଼ି ପଢ଼ି ବାବୁର ଆମର ମଧୁବାବୁ ପରି ହୋଇବ !

ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିତ୍ର : ଶୋଇଯାଇ ଟୁନା ଦେଖୁଛି ସପନ ମଧୁବାବୁ ସଙ୍ଗେ ଲଢ଼ିବ !!

ପୁରସ୍କାର ବଜୟୀ : ମଧୁସୂଦନ ସାହୁ, ଶୁଶ୍ରୂଷାଳ, ମହୁରଭଣ୍ଡ

ବଜୟୀଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ; ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

ପ୍ରଶ୍ନମାଳାର ଉତ୍ତର

୧. ଏକଦା ବୃକ୍ଷନେଶ୍ୱରରେ ସାତହଜାର ମନ୍ଦିର ଥିଲା ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଅଧୁନା ସ୍ତୋତ୍ରକଳ୍ପ, ପରିତ୍ୟକ୍ତ ତଥା ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚଶହ ମନ୍ଦିର ରହିଛି । ୨. କୋଣାର୍କ ।
୩. କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ରହିଗିରିଠାରେ । ୪. କଟକର କଦମ୍ବରସୁଲଠାରେ ।
୫. ଓଡ଼ିଶାରେ । ଚିଲିକା ।

Printed by B. V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., and Published by B. VISWANATHA REDDI for CHANDAMAMA CHILDREN'S TRUST FUND (Prop. of Chandamama Publications) 188, Arcot Road, Madras-600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adopting them in any manner will be dealt with according to law.

ପାଠକମାନଙ୍କୁ ନିବେଦନ

କାଗଜର ମୂଲ୍ୟ ତଥା ମୁଦ୍ରଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୃଢ଼ ଗତିରେ ବଢ଼ିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଆମେ ‘ଜନ୍ମମାମୁ’ ର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ କୁଣ୍ଠା ବୋଧ କରି ଆସିଛୁ । ଯେତେଦିନ ସମ୍ଭବ, ଦୁଇଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେହିଁ ଏହି ରଙ୍ଗୀନ ସନ୍ତତି ମାସିକ ଯୋଗାଇ ଆସିଛୁ । କିନ୍ତୁ ଆଉ ସମ୍ଭବ ହେଉ ନାହିଁ । ନଭେମ୍ବର ମାସରୁ ପତ୍ରିକାର ମୂଲ୍ୟ ପରୁଣ ପଇସା ବଢ଼ାଇବାକୁ ଆମେ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛୁ । ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟାର ମୂଲ୍ୟ ହେବ ଟ. ୨-୫୦ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ହେବ ଟ. ୩୦-୦୦ ।

ଆଶା ଓ ବିଶ୍ୱାସ, ଆମର ହୃଦୟ ଗ୍ରାହକ ଓ ପାଠକ ପାଠିକାମାନେ ଅବସ୍ଥା ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବେ ଏବଂ ଏ ଅନିଚ୍ଛାକୃତ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ‘ଜନ୍ମମାମୁ’ କୁ ନିଜର କରି ରଖିବେ ।

—ପ୍ରକାଶକ

ନୂଆ ପକାଳ ହେଲା, ନୂଆ ଖରା ପଡ଼ିଲା

କଥା

മുൻകരുത

ଡିଜିଟାଲ୍ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ

ଆପଣଙ୍କ କୁଶାପତ୍ତୀରେ ଗନ୍ଧାର ଆଶ୍ରୟ ଲାଭୁଣୀ ।

ଆଜି ବି ତଳ ପରାକୁ ଯେଉଁ ଆହୁତ ସମସ୍ତଙ୍କର ସମ୍ମାନର
ଆଉ । ତୁମ ସମସ୍ତଙ୍କର ସମ୍ମାନର ଆହୁତର — ଓଡ଼ିଶାରେ ଏବେ
ନାହିଁ, ଆଜି ଯେଉଁ ଆହୁତର ଆହୁତ । ଯେଉଁ ଆହୁତର
ଆହୁତର ଆହୁତର ଆହୁତର, ତେଣୁ ଆହୁତର ଆହୁତର
ଆହୁତର ଆହୁତର !

ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ଏକ ପ୍ରକାର ବିଶେଷ, ଯାହା ସାଧାରଣ
ଲୋକମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ ଲୋପ ପାଇଛି, ଏହା କୁ ଗୋପନୀୟ କରୁ ନେଇ
ମିଳାଇ ଦାମ୍ଭିକତା ଦେଇ, ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ କରୁ ନାଏ ଏବଂ ସେହିପରି ।

[illegible]

ବିଦ୍ୟାବିତ୍ତ, ଶିକ୍ଷା ଓ ସାମାଜିକ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ
ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା । ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନା କଲେଜର ଶିକ୍ଷା—
ବିଭାଗର ଅଧୀନ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟପୁର ସମ ହଲମଲ କରେ ପୋଷାକ ତବ ।

୧୯୩୭ ବର୍ଷର ୧୦ ବେଞ୍ଚ ବର୍ଷା ।

OBM/2568/R/ORI

JAHNAMAMU [Oriya]

OCTOBER 1985

Ami Kumar Panigrahy

ଏକଦମ ପ୍ରଥମ ଥର!

ହକିନ୍ସ[®]

ଅନନ୍ୟ ତିନି ଉପହାର

୧. ବଦଳାନ୍ତୁ ନିଜ ପୁରୁଣା କୁକର

ଯେ କୌଣସି ମାର୍କର ହେଉ ପରେ, ତାକୁ ବଦଳେଇ ନିଆନ୍ତୁ ଏକଦାରେ ନୂଆ ହକିନ୍ସ ପ୍ରକଳବ ବଜାର ଦାମରେ ଏବଂ ଟ ୧୦୦/- ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତର ନଗଦ ଉଦ୍ଦାତ ପାଆନ୍ତୁ (ଉଦା. ସ୍ୱରୂପ: ପୁରୁଣା * ଲଟରଟିଏ ବଦଳେଇଲେ ପାଇବେ ଟ ୩୦/- ଉଦ୍ଦାତ) ।

୨. ଟ ୧୦/- ପ୍ରାଥମିକ ଦେୟତ୍ୱ

ନଗଦ ଉଦ୍ଦାତ କମେଇ ଦିଆଯିବ, ବଳକା ରାଶି ୬ ମାସିକ କିସ୍ତିରେ ଦେବେ, ଯେବେ ଆପଣ ହକିନ୍ସଟିଏ ହାୟଲ-ପ୍ରେସ୍ରେ କଣିବେ । ଅଥବା, ଅନ୍ୟତମ ୬% ନଗଦ ଉଦ୍ଦାତ ତଥା ଆପଣଙ୍କ ପୁରୁଣା କୁକର ଲାଗି ମିଳୁଥିବା ଉଦ୍ଦାତ ପାଇବେ ।

୩. ଆପଣ କିତି ପାରନ୍ତି ଟ ୫୦,୦୦୦/-

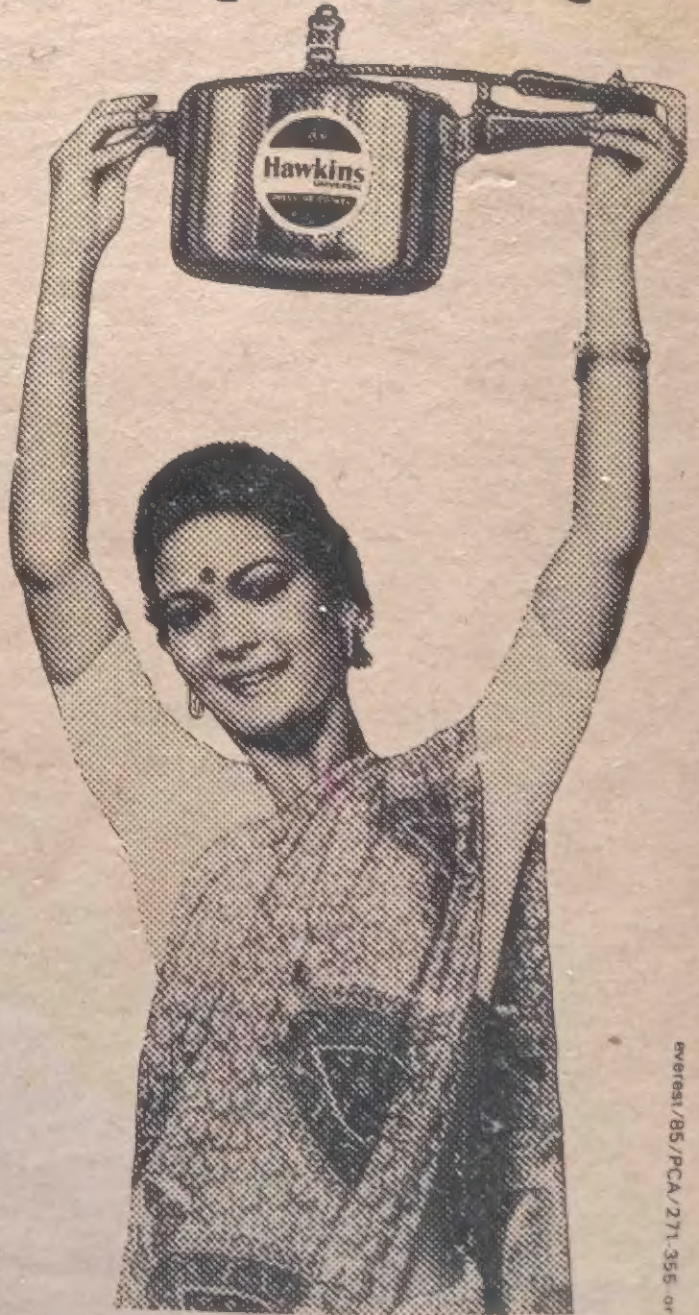
ତମ୍ଭ ଅନ୍ୟ ୧୧୭୭ ଟି ପୁରସ୍କାର ମଧ୍ୟରୁ ଚିତ୍ର କିତ ପାରନ୍ତି । ଗାଏମୋଟ ପୁରସ୍କାର ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ବି ବେଶି । ହକିନ୍ସଟିଏ କଣିବା ବେଳେ, ହକିନ୍ସ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀର କୁକର ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଭାଗ ନିଅନ୍ତୁ । ପ୍ରବେଶ ପତ୍ରରେ ବତାଯାଇଥିବା ଶ୍ରେଣୀର କୁକର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ୧୦ ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଚାକର ପ୍ରମୁଖତା ଅନୁଯାୟୀ ଦମ-ସଂଖ୍ୟା ଦିଅନ୍ତୁ ।

କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସହାୟତାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯିବ ।

ହକିନ୍ସ ସର୍ବାଧିକ ପୁରସିତ, ସବୁଠୁ ଶୀଘ୍ର ରାନ୍ଧିତବ୍ୟ ପ୍ରାଦର୍ଶ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ।

** ଅଭ୍ୟୁବନ ୧୯୮୫ ପୂର୍ବରୁ ତିଆରି ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ନିକଟସ୍ଥ ସି ଏସ ଡି (ଅର) ସୁନିତ କମ୍ପାନୀର ବା ହକିନ୍ସ ତିନି ଉପହାର ଯୋଜନାରେ ବକ୍ସେଟାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଗୋଟିଏ, ଦୁଇଟି ବା ତିନୋଟିଯାକ ଉପହାରକୁ ଲାଭାନ୍ତି ତ ହୁଅନ୍ତୁ । ସବିଶେଷ କବରଣୀ ଅଥବା ଆପଣଙ୍କ ନିକଟସ୍ଥ ବକ୍ସେଟାବୁନଙ୍କ ଠିକଣା ଜାଣିବା ପାଇଁ ଲେଖନ୍ତୁ: ହକିନ୍ସ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ୩୫୫, ପୋ. ଅ. ବାବୁ ବ୍ଲ. ୭୮୮୧, ବମ୍ବେ-୪୦୦ ୦୧୭ ।

© ରେଜିଷ୍ଟର୍ଡ୍ ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କ । © ପ୍ରେସର ଦୁର୍ଦ୍ଦର୍ଶ ଅଣ୍ଡ ଅପ୍ଲାଇଡ୍ ଟେକ୍ନିକାଲ୍ ୧୯୮୫ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ।

Vertical/85/PCA/271.355 or